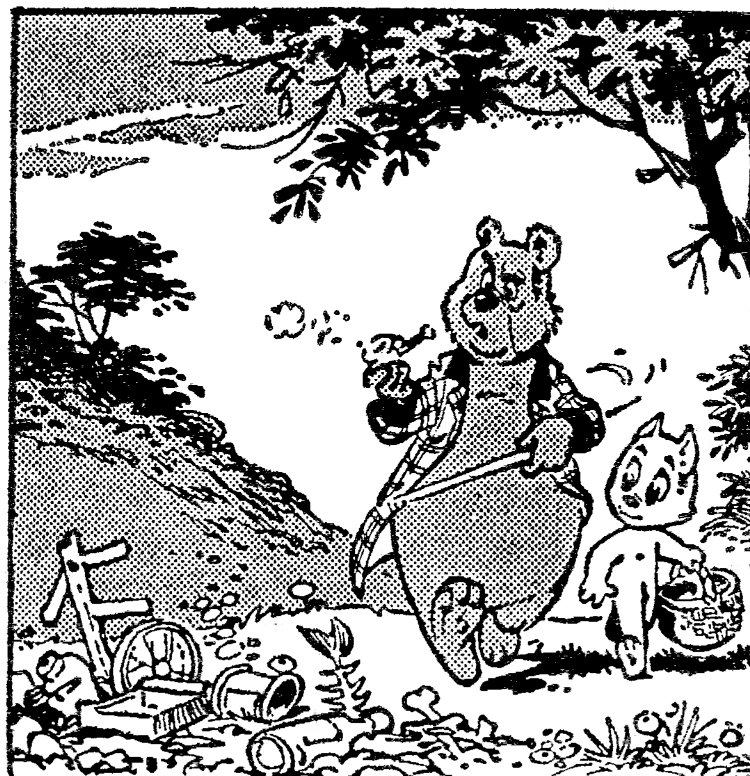
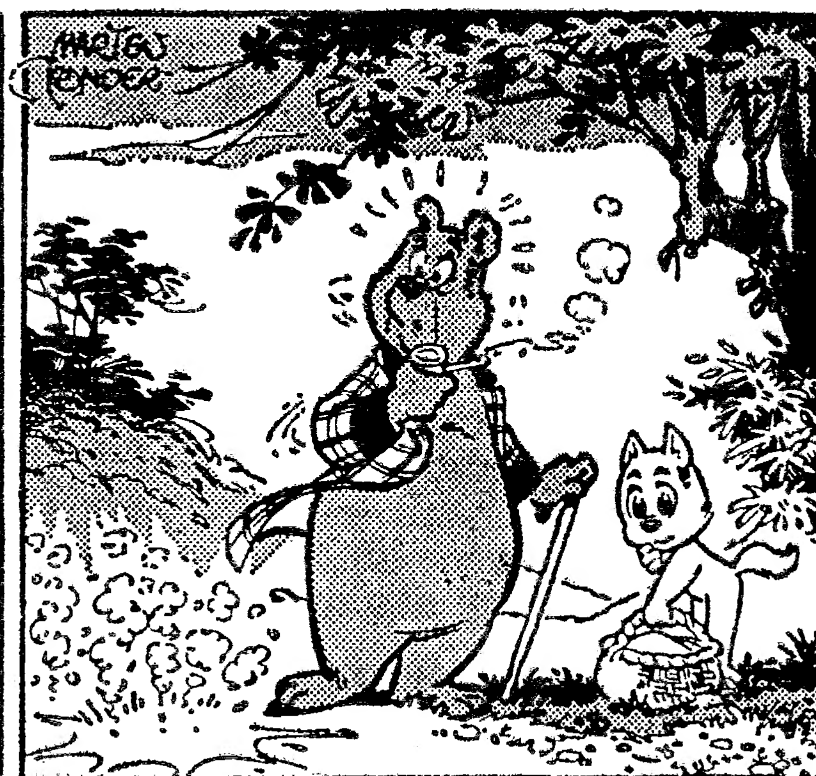

7501. Op een mooie zomerochtend maakten heer Bommel en Tom Poes een wandeling naar de Hopheuvel om te gaan piknikken. Het was een warme dag, zonder wind, en heer Ollie had zijn wandelstok meegenomen om het gaan te vergemakkelijken.

„Met dit weer moet men zich in acht nemen", sprak hij. „Maar al te gemakkelijk wordt men door de hitte bevangen."

„Hm", zei Tom Poes, die de zware piknikmand droeg.

„Begrijp me goed", hernam heer Bommel. „Ik wil niets kwaads van de zomer zeggen; integendeel! Kijk nu eens hoe mooi alles erbij staat, met bloemen en vlinders en zo. Ach ja, als heer ben ik een groot natuurliefhebber; en ik voel het mijn plicht om te strijden tegen de vervuiling die een nagel aan mijn doodkist is. Ik denk wel eens; wat ben jij toch gelukkig om in zo'n omgeving te mogen opgroeien."

„Ja", zei Tom Poes. „Dit lijkt me trouwens wel een geschikt plekje om te gaan zitten, vindt u niet?"

Hij zette de mand neer, maar heer Ollie wierp een blik op de aangewezen plaats en fronste de wenkbrauwen.

„Tussen die bende?", vroeg hij. „Daar liggen de resten van lieden die geen heren waren, jonge vriend! Hun viespijperij zou mij de eetlust vergallen! Het is een schande, en ik begrijp niet, dat er niets tegen gedaan wordt..."

Hij zweeg en zijn ogen werden glazig. Geen wonder, de afval, die zijn toorn had opgewekt, was plotseling verdwenen en slechts enkele stofwolkjes duidden de plaats aan waar het had gelegen.

720908

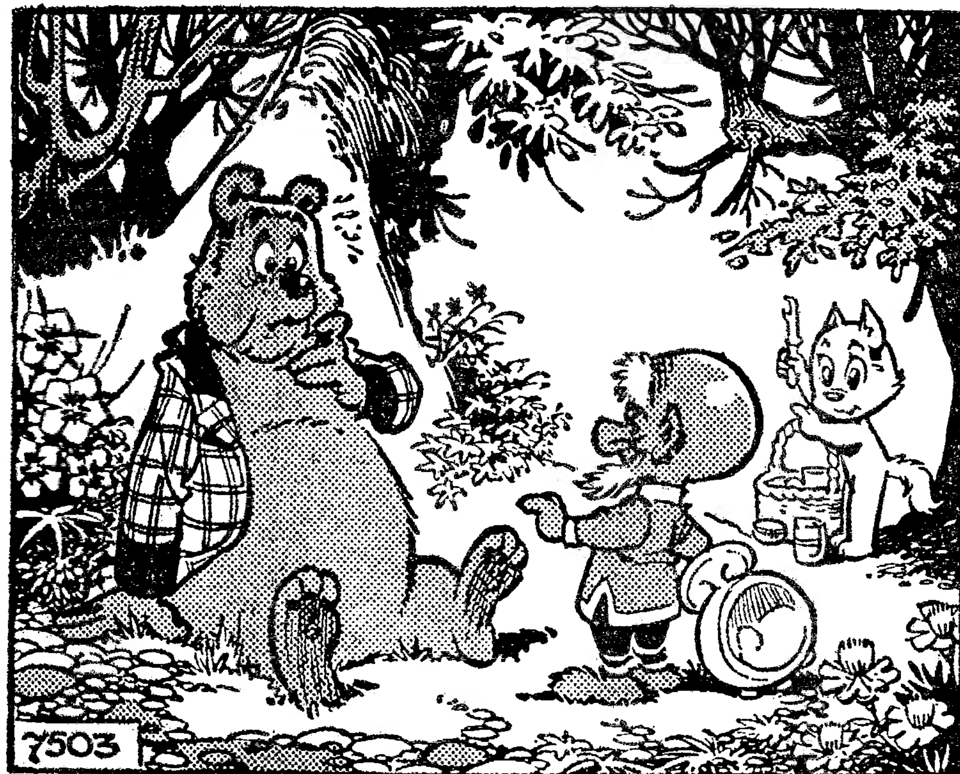

7502. Heer Ollie stond enige tijd glazig naar de plek te staren waar de afval zo plotseling verdwenen was.
,,Het is wonderlijk wat een heer vermag'', mompelde hij. ,,Maar toch is het een beetje eng wanneer een wens zo snel vervuld wordt. Hier is iets vreemds aan de gang, als je begrijpt wat ik bedoel.''

,,Ja'', zei Tom Poes, die begonnen was met het uitpakken van de piknikmand. ,,Laten we hier gaan zitten en wat eten. Misschien gebeurt er nog wel meer.''

Heer Bommel wilde voorstellen om toch maar een eindje verder te gaan, met het oog op de gezelligheid. Maar voordat hij iets kon zeggen ritselde het achter hem in de struiken en een krakend stemmetje sprak. ,,Er is niets vreemds aan de gang, hoor. Het is gewoon maar een verdwijnpunter.''
Hij keerde zich geschrokken om en nu stond hij tegenover een kleine grijsaard, die een rond apparaat in de handen had.
,,Erg handig'', vervolgde het ventje. ,,Hiermee kan je alle dingen die je kwijt wilt zijn naar de minnenieters stralen.''
,,Kwetal!'', riep heer Ollie terwijl hij zich op de knieën liet zakken. ,,Dat is geweldig knap! Wat een uitvinding!''
,,Nee, nee'', zei het mannetje. ,,Geen uitvinding. Een verdwijnpunter. Uitvinden kan ik niet zo goed. Ik heb thuis een rondgebogen kokertje van een dichtgesolde géring. En nu zoek ik een schaveel die ik langs de rand kan wrikken. Voor het openleggen, hè? Maar ik zie het niet voor me.''

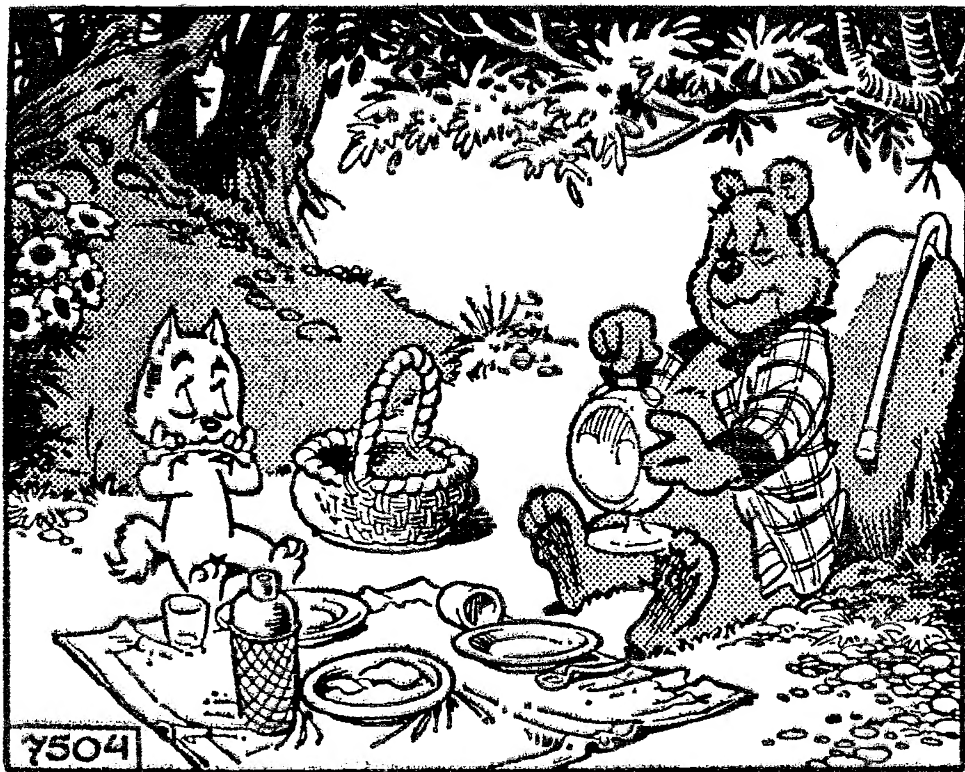

7503 Kwetal had zijn verdwijnpunter achter zich op de grond gezet en leunde er nu peinzend tegen aan.
,,Sommige dingen zijn ongemakkelijk in het denkraam te krijgen", zei hij. ,,Ik zoek een hefboomschaveel voor het openleggen van een rondgebogen kokertje van een dichtgesolde gering. Maar ik zie het niet".
,,Ik ook niet", prevelde heer Bommel. ,,Wie heeft er nu ooit van een hefboomschaveel gehoord? En wat moet er eigenlijk worden opengelegd?"

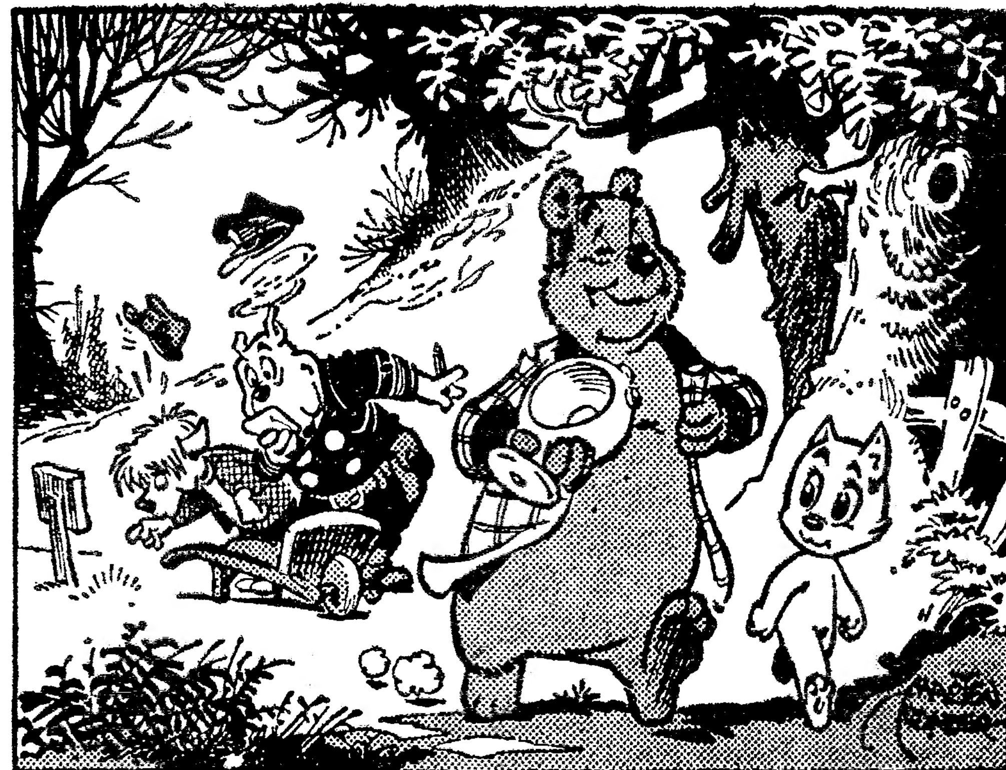
,,Hij zal een blikopener bedoelen!", riep Tom Poes op de achtergrond terwijl hij het genoemde voorwerp uit de mand haalde.
Heer Ollie nam het van hem over en toen hij het naar voren stak, uitte het grijsaardje een kreet van verrassing.
,,Wat prachtig!", riep hij bewonderend uit. ,,Wat een knappe vormlijning en kijk eens naar die dokel! Mag ik hem hebben? In ruil voor de verdwijnpunter? Ja?"
,,Ja hoor", zei heer Bommel goedig. ,,Ik wil best ruilen, want ik zie wel wat in dat apparaat. Voor het schoonhouden van de natuur en zo. Hoe werkt het?"
,,Heel gewoon", verklaarde het ventje. ,,Op de middelste knop drukken, dan hevel je door het verdwijnpunt naar de minnenieters. De tweede knop is voor het verramen, maar daar moet je voorzichtig mee zijn omdat je langs de snijdende lijnen makkelijk min kan worden."
Heer Ollie knikte begrijpend en nam het toestelletje glimlachend over.
,,Heel gewoon op de middelste knop drukken", herhaalde hij. ,,En die derde knop?"
Kwetal was echter al met de blikopener weggehuppeld en Tom Poes keek hem een beetje ontevreden na.
,,Nu kunnen we niet zo prettig eten", zei hij. ,,De blikjes kunnen niet open."

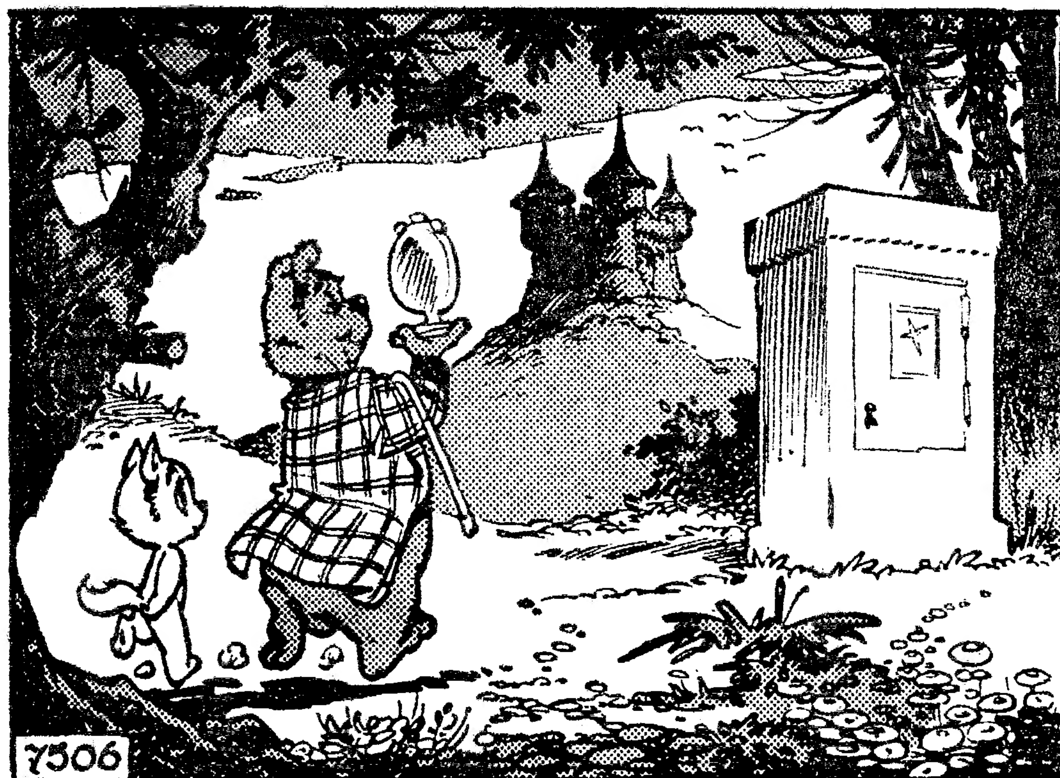

7504 Doordat Kwetal de blikopener had gekregen, was de piknik niet zo lekker als hij had kunnen zijn. Maar Tom Poes maakte er het beste van, en heer Ollie was zo verdiept in zijn verdwijnpunter, dat hij weinig at.
„Een alleraardigste uitvinding", sprak hij. „Denk eens aan wat men er allemaal mee kan doen! Zo'n Kwetal heeft dat niet zo in de gaten, maar voor een heer met fantasie en een groot denkraam heeft dit voorwerpje grote mogelijkheden!"
Zo sprekende richtte hij het toestel op de resten van de maaltijd en drukte op de middelste knop. Op hetzelfde moment was alles verdwenen, niet alléén de afval, maar ook de mand, de borden en het overige eetgerief.
„Begrijp je wat ik bedoel?", hernam hij. „Joost zal er blij mee zijn, zeg nu zelf."
„Hm", zei Tom Poes. „Ik zou wel eens willen weten waar alles heen gaat. Helemaal verdwijnen kan iets nooit. Het moet ergens terecht komen."
Heer Bommel stond op en begon huiswaarts te lopen.
„Onzin", zei hij een beetje korzelig. „Dat is spijkers zoeken op sterk water. Op zo'n manier beroof je me altijd van alle kleine genoegens. Denk liever eens aan het zegenrijke werk dat ik met dit ding kan doen met het oog op de vervuiling, jonge vriend."

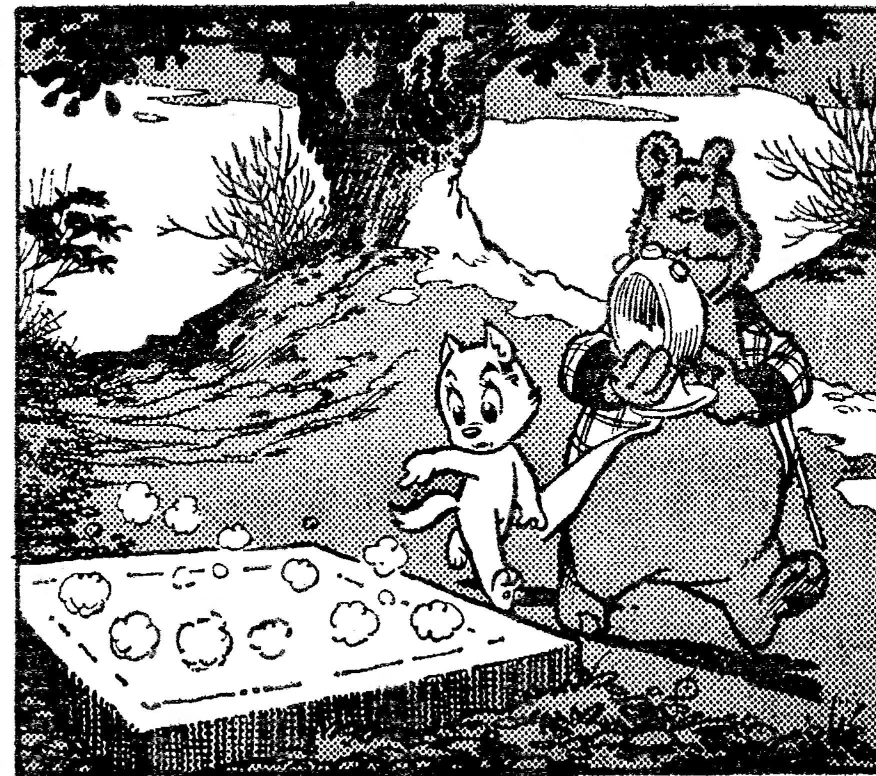

7505 Heer Bommel was niet de enige met oog voor de natuur en met een hekel aan vervuiling. Vanzelfsprekend stond het gemeentebestuur van Rommeldam op de bres met strenge richtlijnen, en de politie zag erop toe, dat die werden uitgevoerd zoals dat hoort.
Zo kan men hierboven commissaris Bas waarnemen, bezig met het opschrijven van de landbouwer Mors.
„Zozo", sprak hij zwaar. „Dat bord heb je dus niet gezien. Verboden afval te werpen staat erop. Maar dat heb je daardoor niet kunnen lezen, huh? Je dacht: Hier kan ik mijn afval wel dumpen. Er is toch niemand die het in de gaten heeft. Dat dacht je."
„Ik moet het toch ergens kwijt?", protesteerde de ander. Maar daar had de politiechef geen oren naar.
„Het zou een mooie boel worden wanneer iedereen alles maar overal neersmeet", gromde hij. „Dit wordt een zware bon, Mors. Daar zal ik persoonlijk voor zorgen. En zorg, dat je je drab opruimt!"
Hij ging zo in zijn berisping op, dat het passeren van heer Ollie en Tom Poes hem ontging. En hij merkte pas dat er iets eigenaardigs aan de hand was, toen de landbouwer een gesmoorde uitroep liet horen en zich zoekend voorover boog.

„D'r ligt niks meer!", prevelde de heer Bas geschokt. „Alles is weg! Hoe kan dat? Ik sta hier voor aap!"
„Een aardige proef", zei heer Bommel, die glimlachend doorstapte, terwijl hij de verdwijnpunter onopvallend onder de arm hield. „En zo leerzaam voor commissaris Bas, wat jij, jonge vriend?"

7506 Heer Bommel kreeg hoe langer hoe meer schik in het apparaatje van Kwetal.

„Je hebt gezien, wat men er zoal mee kan doen", sprak hij. „KLeine dingen, piknikmanden en zelfs een hoop afval kan men zo maar laten verdwijnen door een eenvoudige druk op de knop. Ik begin me af te vragen of het ook mogelijk is om grotere zaken weg te maken...."

„Hm", zei Tom Poes. „*Daar* was ik al bang voor. Ik zou het ding maar opbergen als ik u was. Of geef het aan Joost voor de huishouding. Er kan een hele massa narigheid door ontstaan!"

„Neem nu bijvoorbeeld dat afschuwelijke gebouwtje hier", hernam heer Ollie, die niet geluisterd had. „Het is hier de vorige maand neergezet door de gemeente en iedere keer als ik uit het venster kijk zie ik het staan, als een schandvlek in het landschap. Dat soort bouwerij moest verboden worden."

„Het zal wel ergens voor dienen", hernam Tom Poes. Gemeentelijke fleveldienst staat erop. U kunt het beter met rust laten."

Heer Bommel stond stil en zijn gelaat nam een koppige uitdrukking aan.

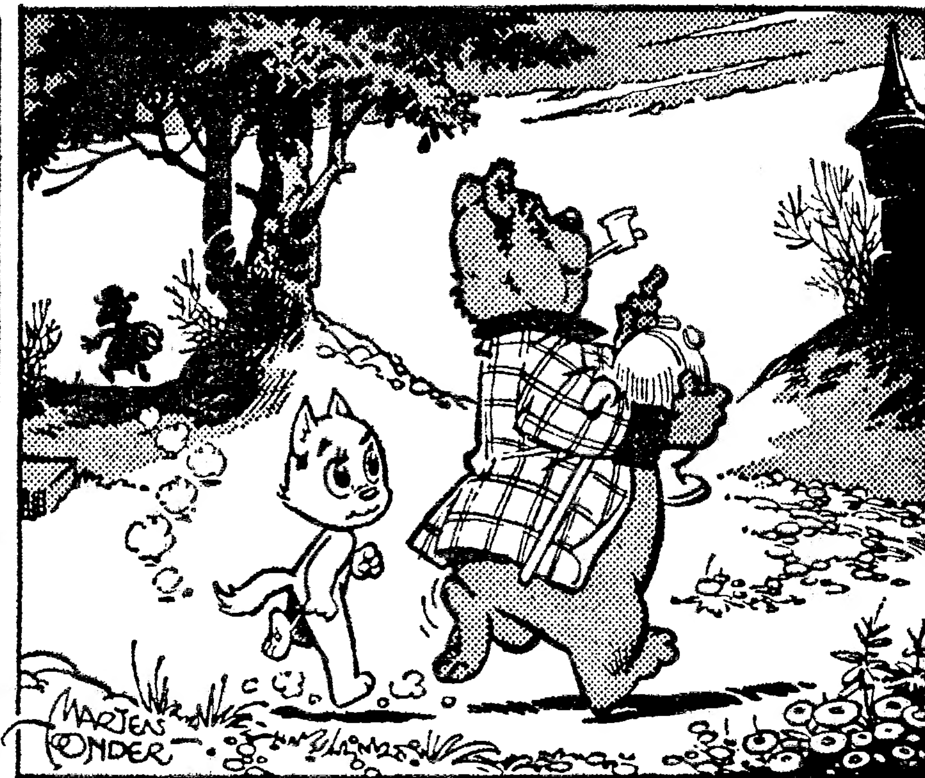
„Altijd tegenspreken", mompelde hij. „Altijd alles beter weten. Nooit luisteren naar de woorden van een oudere en wijzere. Alsof een heer met onderscheidingsvermogen niet weet wat hij doen of laten moet!"

Met deze woorden richtte hij het apparaatje, en na een druk op de middelste knop verdween het bouwwerkje, slechts het fundament achterlatend.

„Zo", zei heer Ollie opgewekter. „Dat zal ze leren!"

7507 Tom Poes keek een beetje geschrokken naar de plek waar het gebouwtje had gestaan en toen volgde hij hoofdschuddend heer Bommel.

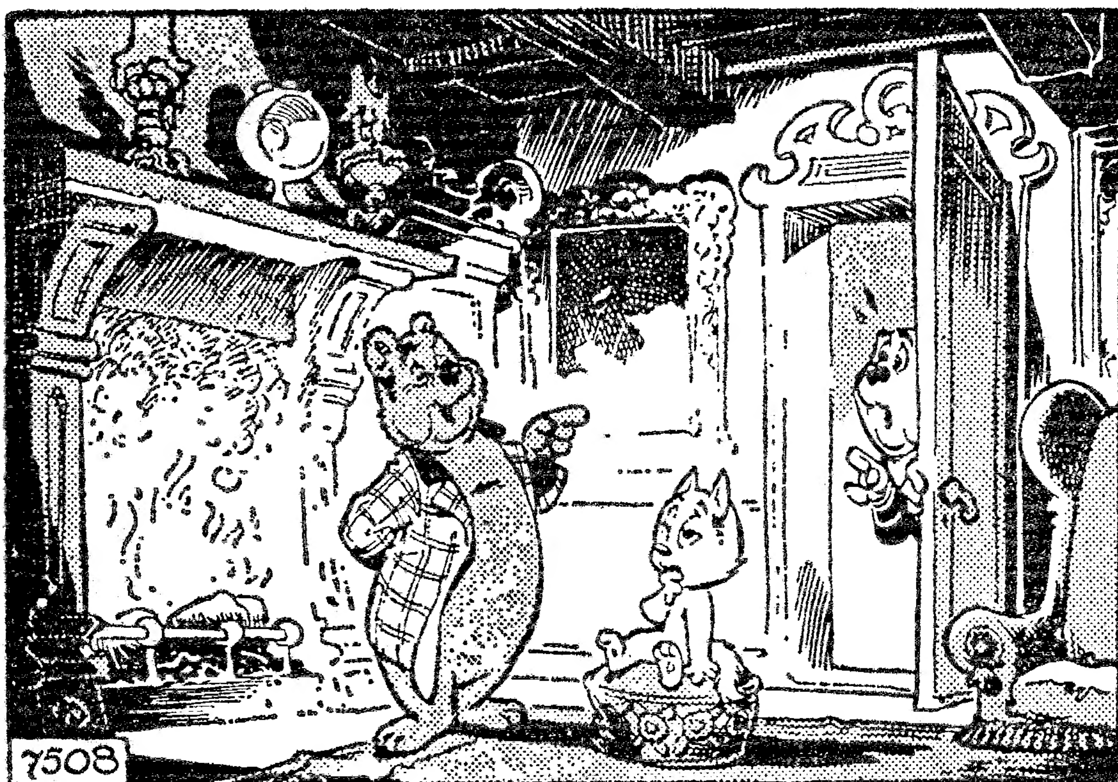
„Dat was niet goed", zei hij. „Zulke dingen kunt u niet doen."

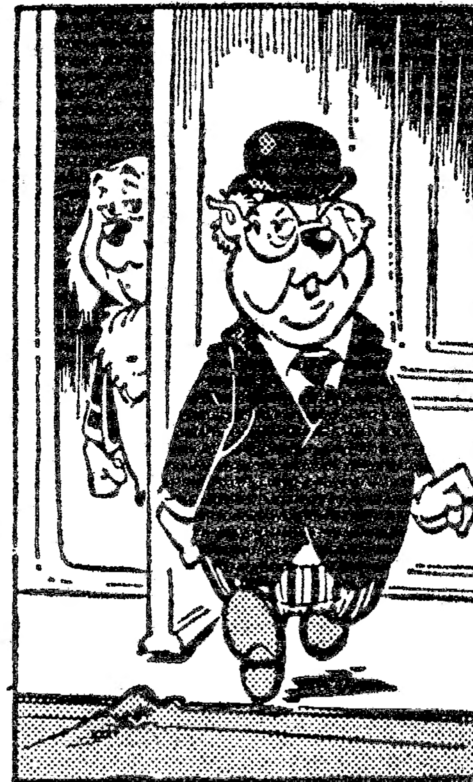
„Oho!", riep heer Ollie uit. „Ik kan dat heel goed doen zoals je hebt gezien. Het is merkwaardig wat een Bommel in de kracht van zijn leven vermag. Natuurlijk moet hij een open oog voor misstanden hebben, en ook de geschikte apparatuur. Maar dan is er eigenlijk niets wat hem tegenhoudt."

Terwijl hij zo praatte, naderde er achter hen de gemeentearbeider Flutser met een rol draad over de schouder en met een bol in de hand. Hij moest een nieuwe flevel afregelen en met dit voornemen stapte hij op het gemeentelijke flevelhuisje af. Wie schetst echter zijn verbazing toen hij op die plek alleen maar fundamenten aantrof! Geruime tijd stond de flinke werker als door de donder getroffen; en voordat hij tot een gedachte had kunnen komen drong het gepraat van heer Ollie tot hem door.

„De natuur wordt overdekt met cement en monsterhuisjes", sprak deze. „Wat moet daarvan terechtkomen wanneer er geen heren zouden rondgaan met onderscheidingsvermogen en verdwijnpunters? Daar ligt een mooie taak, jonge vriend; het opruimen van ongerechtigheden, als je begrijpt wat ik bedoel!"

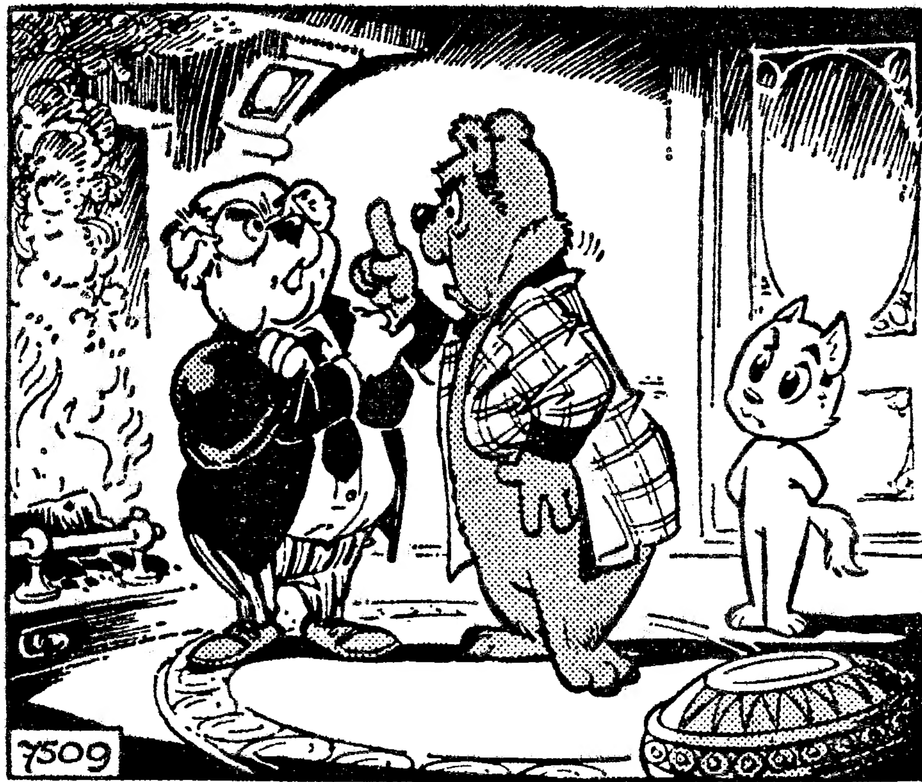
Flutser had genoeg gehoord. Hij omklemde zijn gereedschappen en holde terug naar de stad om de overheid te gaan waarschuwen.

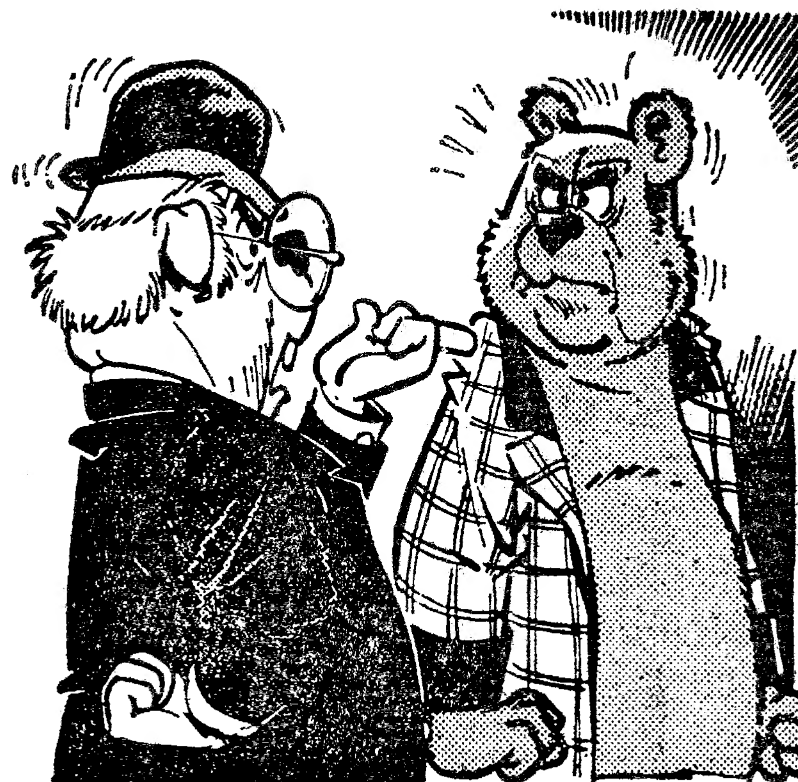

7508 Heer Bommel ging vol mooie plannen naar huis en zette daar de verdwijnpunter op de rand van de open haard.
„Hoe meer ik erover denk, hoe groter de mogelijkheden worden'', sprak hij. „In het begin dacht ik alleen maar over wegwerpverpakkingen en huisvuil, maar in mijn denkraam vergroot zich dat tot krotten en actief fabrieksafval. Ja, zelfs deins ik niet terug voor misstanden op politiek gebied! En als vanzelf zweven de belastingen me voor ogen, waarbij de aanslagen groter zijn dan een heer verdragen kan...''

Op dat moment werd hij gestoord door het openen van de kamerdeur en de bediende Joost, die zijn hoofd naar binnen stak.
„Excuseer, heer Olivier'', zei de trouwe knecht. „Hier is de ambtenaar eerste klasse Dorknoper om u te spreken, met uw goedvinden.''
„Een andere keer'', riep heer Bommel ongeduldig. „Je ziet toch dat ik bezig ben? Grote gedachten ontwikkelen zich voor mijn geestesoog en ik heb geen tijd voor gemeentegebeuzel!''
„Dat spijt me'', sprak de heer Dorknoper binnentredend. „Wij van de gemeente zijn anders werkelijk de kwaadsten niet — en er kan altijd iets in der minne geregeld worden. Kijk, het gaat om het gemeentelijke flevelhuisje, dat spoorloos verdwenen is.''
Heer Ollie bewolkte en hij zette de handen in de zijden.
„En wat zou dat?'', vroeg hij onvriendelijk.
„Daarover zou ik u even rustig willen spreken'', hernam de hooggeplaatste klerk. „De gemeenteambtenaar Flutser heeft reden om aan te nemen, dat u er meer van weet.''

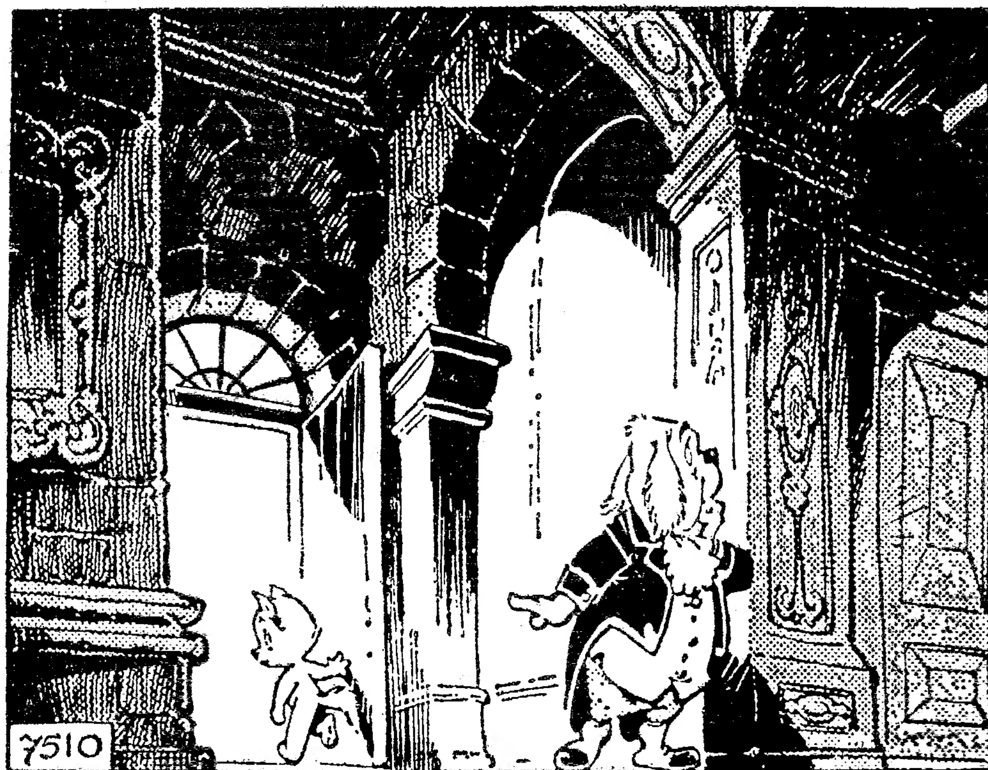

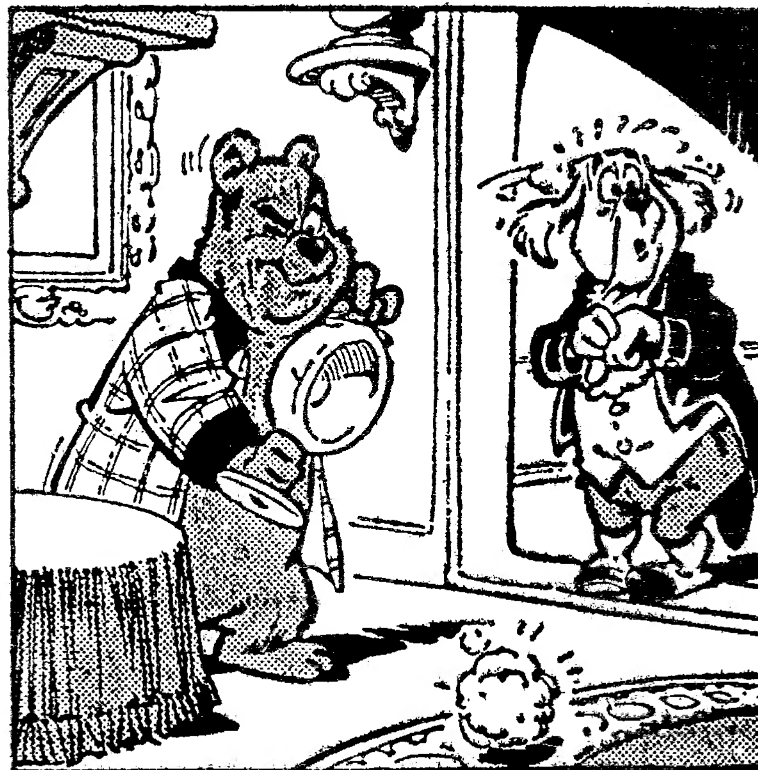

7509 „De gemeenteambtenaar Flutser denkt, dat u meer weet over de verdwijning van het gemeentelijke flevelhuisje", sprak de heer Dorknoper.
„Zo", zei heer Bommel rood wordend. „Ik ken heer Fluts niet. Waarom denkt hij dat?"
„Hij hoorde toevallig een gedeelte van een gesprek dat u voerde", hernam de ander. „En daaruit..."
Heer Ollie liet hem niet uitpraten.
„Mooi is dat!", riep hij opgewonden. „Een afluisterdienst van de gemeente! Fraai hoor! Dat ontbrak er nog maar aan. Rood fasjisme, dat is het! Bovendien is het mij als heer vrij om op te ruimen wat ik wil; want ik beschik over de vermogens. Ik zal zorgen, dat alles in schonere en zindelijker banen geleid wordt. En nu het er toch over gaat: uw belastingaanslagen staan mij niet langer aan en ik zal zorgen, dat ze verdwijnen, al zou de onderste steen boven komen!"

De ambtenaar eerste klasse betrok en zette de hoed stevig op de schedel.
„Dat is bedreiging!", stelde hij vast. „U gaat van kwaad tot erger, meneer Bommel. Maar ik wil me even tot het flevelhuisje bepalen, dat is ten slotte de aanleiding tot mijn bezoek. Waar is het? Het is maar beter om eerlijk op te biechten."

„Opbiechten in mijn eigen huis?", schreeuwde de gastheer woedend. „Het is héél treurig! Maak dat je weg komt voordat ik een ongeluk bega. Het wordt tijd, dat jouw soort eens flink wordt aangepakt!"

Deze woorden prikkelden de anders zo geduldige beambte natuurlijk. Door drift bevangen verhief ook hij de stem, en terwijl Tom Poes de kamer verliet, ontstond er achter hem een geweldige ruzie.

7510 Tom Poes liep de hal door en daar trof hij de bediende Joost aan, die beklemd naar de kamer stond te staren. Van achter de deur klonken geschreeuw en dreigende uitroepen, en ook viel er dreunend een meubel om, zodat een rilling de trouwe knecht door de leden voer.

,,Daar gaat een ongeluk gebeuren, met uw goedvinden'', prevelde hij bleek. ,,Wat is er toch aan de hand, jonge heer?''

,,Heer Ollie heeft een huisje laten verdwijnen'', zei Tom Poes terwijl hij naar buiten liep. ,,En nu moet hij zich daarover verantwoorden, dat spreekt.''

,,Een huisje laten verdwijnen'', herhaalde de bediende bevreemd. ,,Heel natuurlijk, dat de heer Dorknoper daar een stokje voor steekt. Hoor nu toch eens aan. Het is mijn plicht om te zorgen, dat heer Olivier zich niet aan hem vergrijpt!''

Met deze gedachte naderde hij omzichtig het vertrek en klopte aan. Het geraas en getier daarbinnen verstierven plotseling en slechts een half afgebroken uitroep echode nog na.

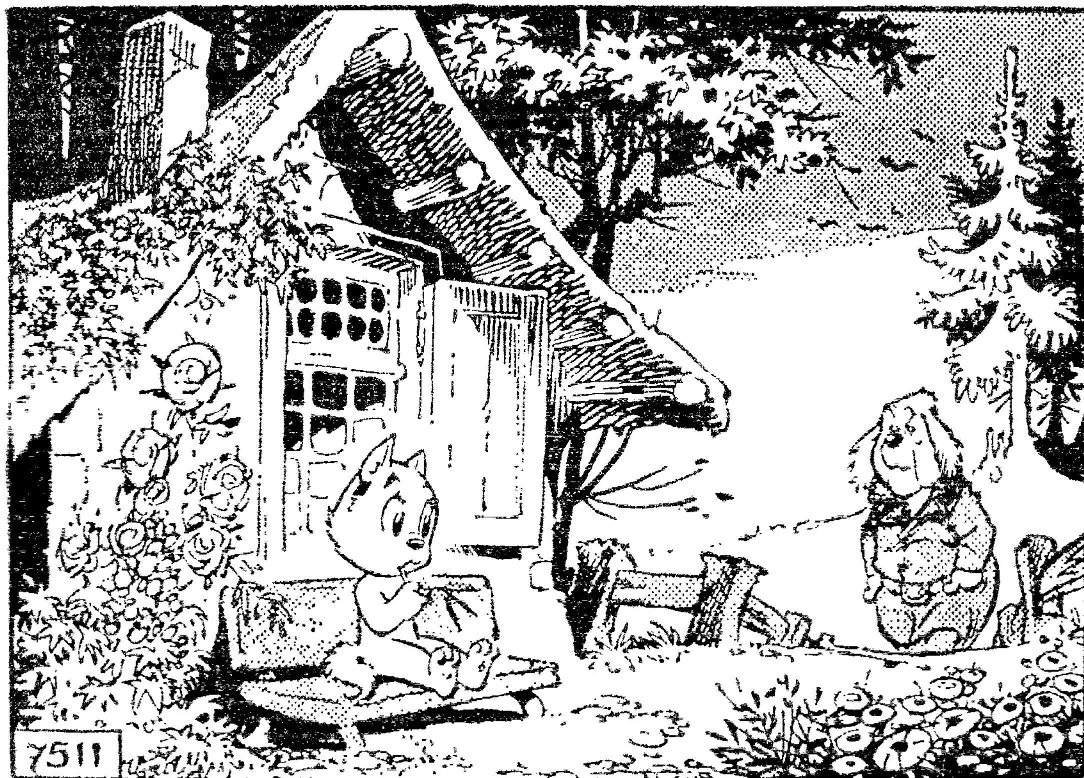
,,Excuseer, heer Olivier'', sprak Joost, het hoofd naar binnen stekend. ,,Kan ik misschien ergens mee helpen? Het leek me toe...''

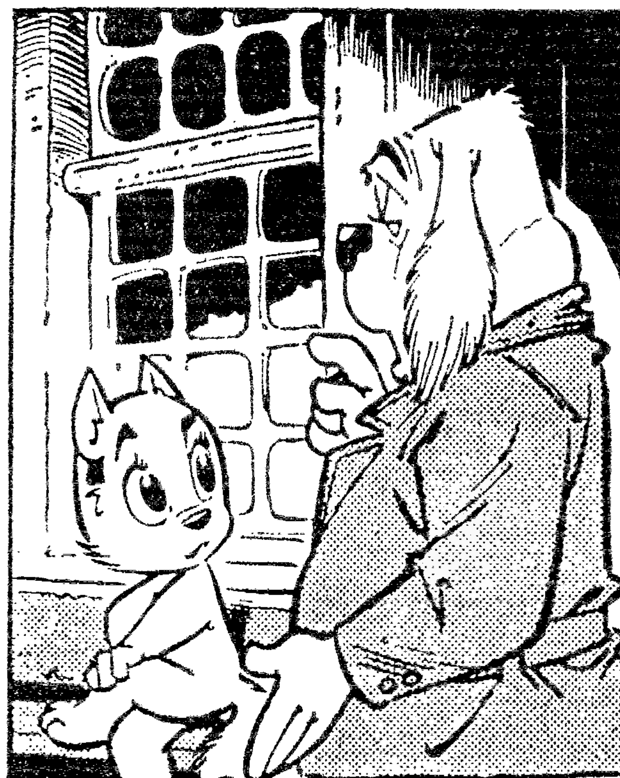
Hij zweeg en staarde ontdaan om zich heen. In het midden van de kamer stond heer Bommel, met een rond toestelletje in de hand en een vreemde glimlach op het gelaat; maar verder was er niemand.

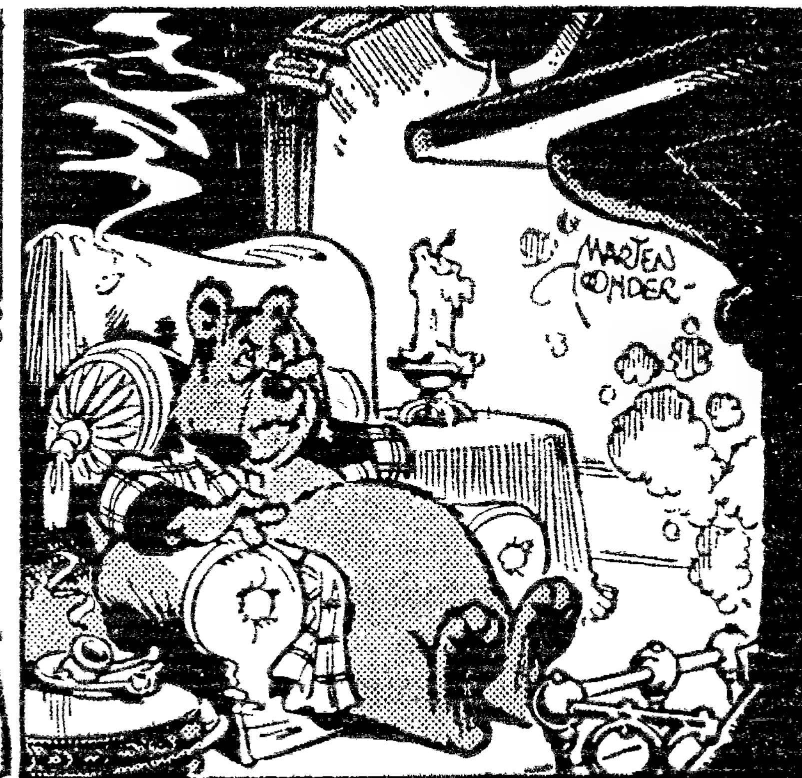
,,Mag ik vragen waar de heer Dorknoper is?'', vroeg de knecht.

Heer Ollie schrok op.

,,Die is er niet, dat zie je toch?'', riep hij uit, terwijl een nerveuze trek om zijn rechteroog speelde. ,,Die is er nooit geweest, als je begrijpt wat ik bedoel. Trouwens, ik heb toch zeker het recht om in mijn eigen huis iedereen te verwijderen die me niet aanstaat?''

7511 Tegen de schemering zat Tom Poes op de bank voor zijn huisje en kauwde op een grasspriet.

,,Een mooie avond'', dacht hij. ,,Maar het is jammer, dat er altijd iets vervelends is. Ik heb zo het gevoel, dat er weer moeilijke tijden komen, want het toestelletje van Kwetal is gevaarlijk...''

Op dat moment werd zijn aandacht getrokken door knerpende voetstappen en toen hij opkeek zag hij Joost naderen, tegen het licht van de ondergaande zon.

,,Prettig, dat ik u tref, jonge heer'', sprak de knecht bekommerd. ,,Ik maak me zorgen, als u me toestaat. Er is iets héél eigenaardigs aan de hand met de heer Dorknoper, die zo vrij was om met heer Olivier van mening te verschillen.''

,,Wat is er met hem?'' vroeg Tom Poes, terwijl hij overeind ging zitten.

,,Hij is weg'', hernam de bediende. ,,Toen ik de deur opendeed, was hij plotseling verdwenen. Zeer opzienbarend, als ik me zo mag uitdrukken. Het bevalt me helemaal niet. En heer Olivier is erg nerveus, met uw goedvinden.''

,,Wat heb ik gedaan, met mijn onbesproken levenswandel?'', zo vroeg hij zich af. ,,Waar is Dorknoper nu? W-welke d-duistere misdaad heb ik gepleegd? Ach, hoe moet d-dit verder aflopen?''

Daar had Joost gelijk aan. Heer Bommel zat uitgezakt in zijn gemakkelijke stoel bij de haard, en terwijl er zenuwtrekkingen om zijn oog speelden en zijn vingers op de leuning trommelden, gaf hij zich over aan sombere gepeinzen.

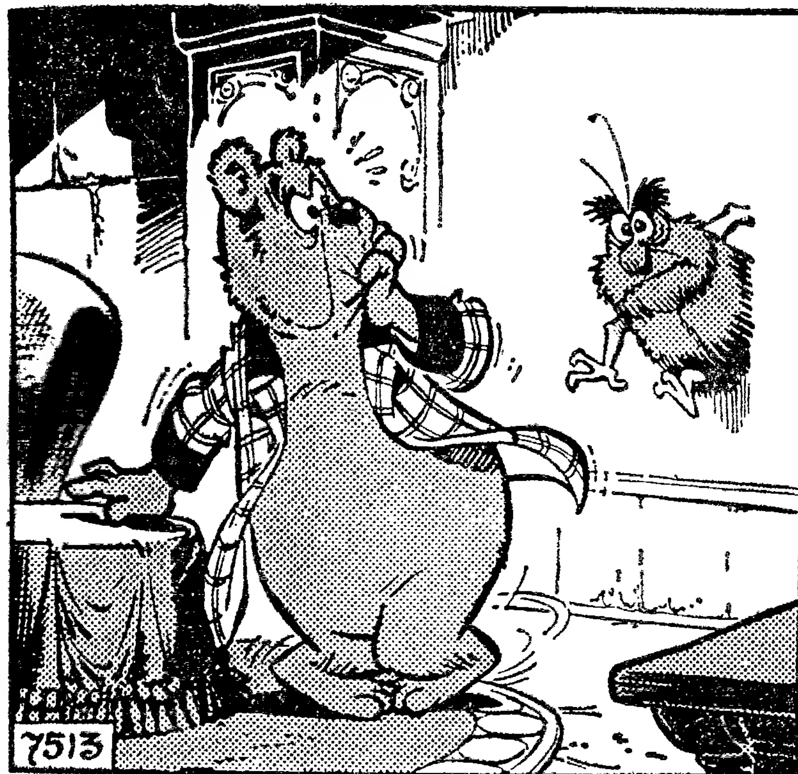
7512 Heer Ollie staarde beklemd rond in de stilte van zijn woonvertrek. Het avondlicht vulde de ruimte met een roze gloed waartegen de nerveuze trekken van de bewoner zich vaal aftekenden. Ten slotte vielen zijn dwalende blikken op de verdwijnpunter, die op de tafel stond, en met een onderdrukte uitroep stond hij op.

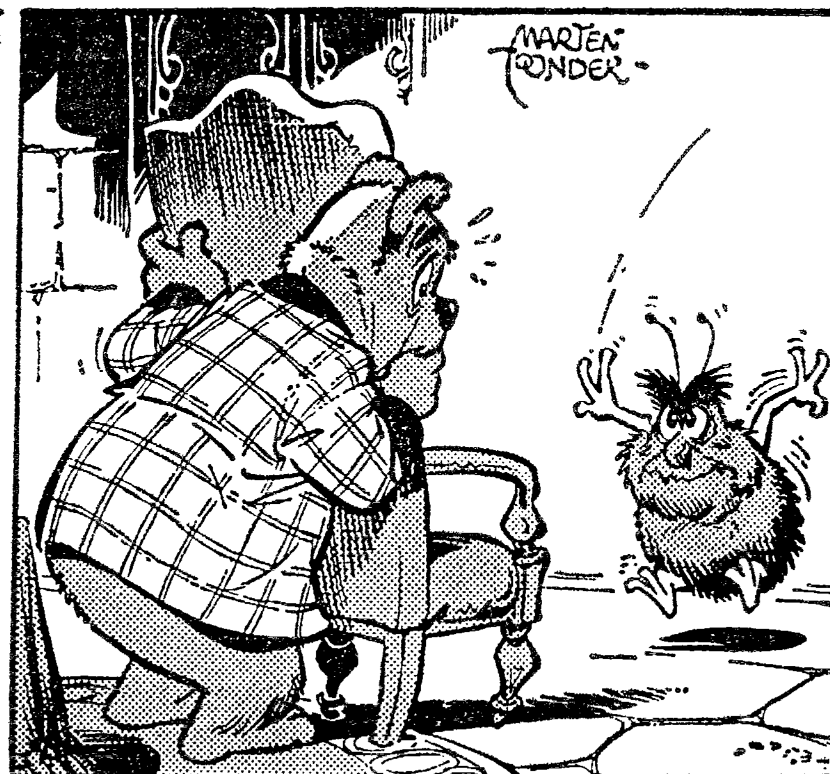
,,Ach'', zo sprak hij tot zichzelf, ,,zulke grote dingen had ik kunnen doen en nu ben ik in de knop gesmoord. Zo gaat het altijd. M-misschien had ik beter naar Tom Poes moeten luisteren...''

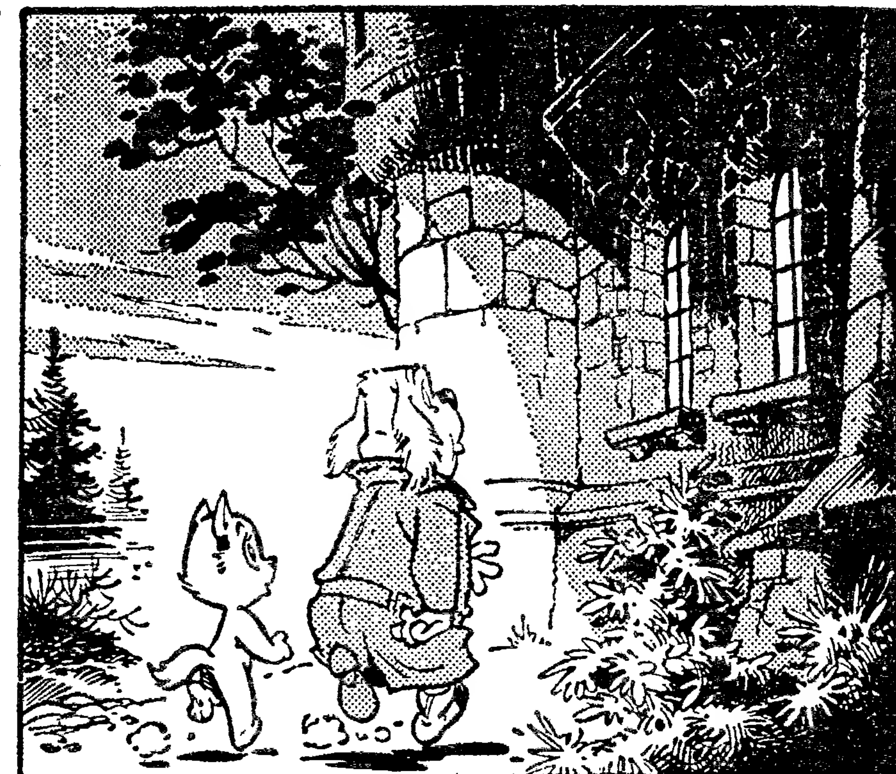
In grote gewetensnood ijsbeerde hij enkele keren door de kamer en ten slotte ging hij met een zucht zitten.

,,In ieder geval moet ik proberen mijn misdrijf ongedaan te maken'', prevelde hij, met trillende mond. ,,Vóórdat men mij op het spoor komt. En daarom moet ik iets meer van dit toestel te weten komen. Eens kijken... drie knoppen, net als Kwetal al zei. Een voor heen, een voor terug en een voor uit, als ik het me goed herinner...''

Zo peinzende drukte hij op de tweede knop en een zwakke lichtstraal schoot over zijn schouder heen uit het apparaatje. Verder gebeurde er niets, en de onderzoeker wilde net een andere proef gaan nemen, toen hij een zacht geluid achter zich hoorde. Met een ruk keerde hij zich om en toen werd hij een sprietige arm gewaar, die zich tastend door de lucht bewoog.

7513 Heer Bommel staarde met uitpuilende ogen naar de arm die uit het niets in zijn kamer verschenen was. Nu hoorde hij ook het geluid van een moeilijke ademhaling en plotseling werd er een vreemde gedaante zichtbaar die uit een onzichtbare opening in de muur naar binnen scheen te klimmen.

Het zal geen verwondering wekken, dat de toeschouwer geheel verstijfd was en dat de gedachten hem ordeloos door de schedel speelden. Maar toen de bezoeker zich ten slotte uit het onzichtbare gat losmaakte en met een plof op de grond terecht kwam, sprong hij verwilderd achter de leuning van een stoel om dekking te zoeken.

„D-de g-geest van Dor-dorknoper!", bracht hij er stamelend uit.

„Ki nep raaw!", riep de indringer met schorre stem.

„Ach, nee", hernam heer Ollie bijna schreiend. „D-doe me niets. Ik heb niets g-gedaan, bedoel ik. Ik w-wilde niets d-doen, werkelijk niet. Het was een ongelukje."

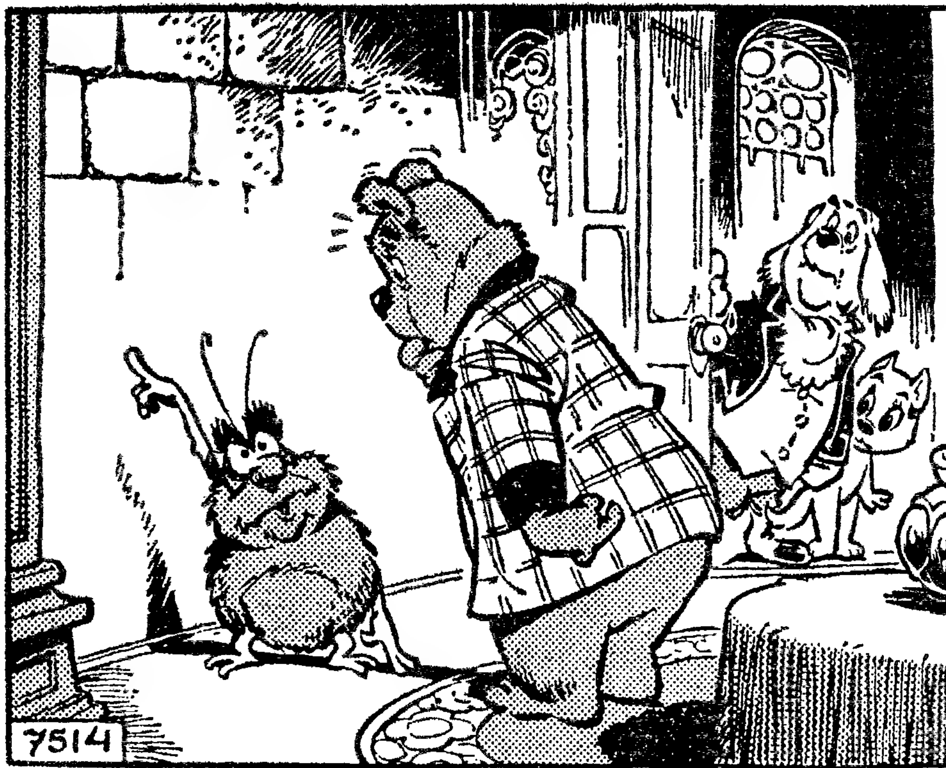
„Eekwee plugplug", zei de ander — en deze opmerking bracht de gastheer aan het twijfelen.

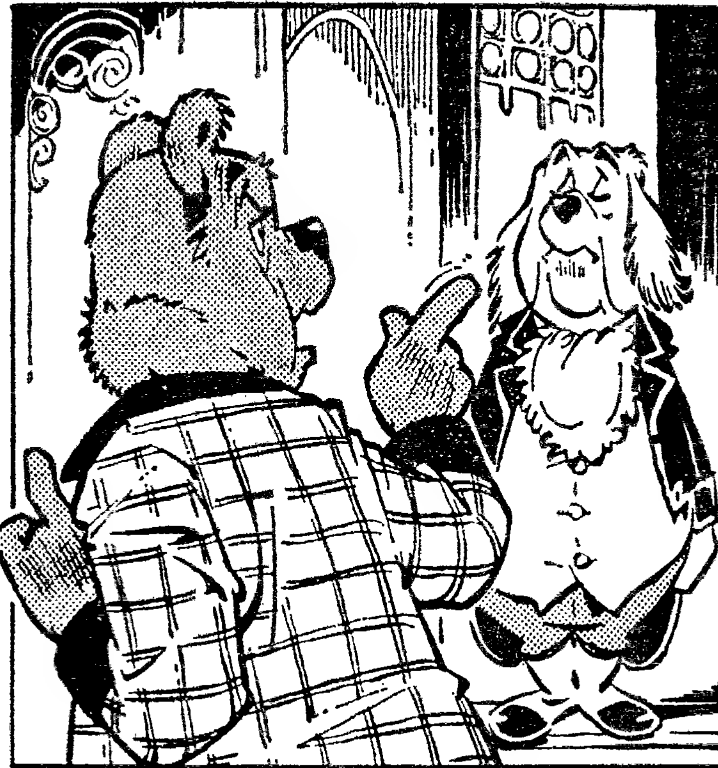
„Zo zou Dorknoper niet praten", stelde hij vast. „Wie bent u? U moet iets met Kwetals apparaat te maken hebben."

„Illedi kwong kwong delevee", schreeuwde de gast ongeduldig — en terwijl hij voort ging met woorden van gelijke strekking zwol zijn stemgeluid zó aan, dat de ramen rinkelden.

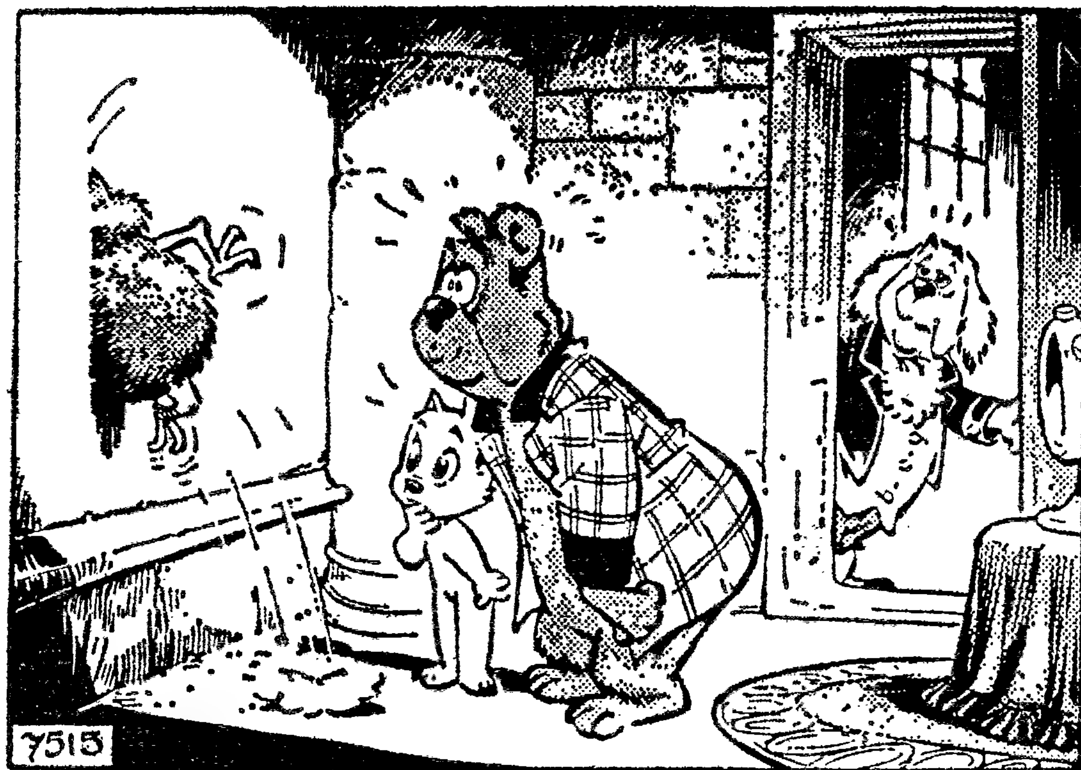
„Heer Bommel is toch niet alleen", zei Tom Poes, die samen met Joost Bommelstein naderde.

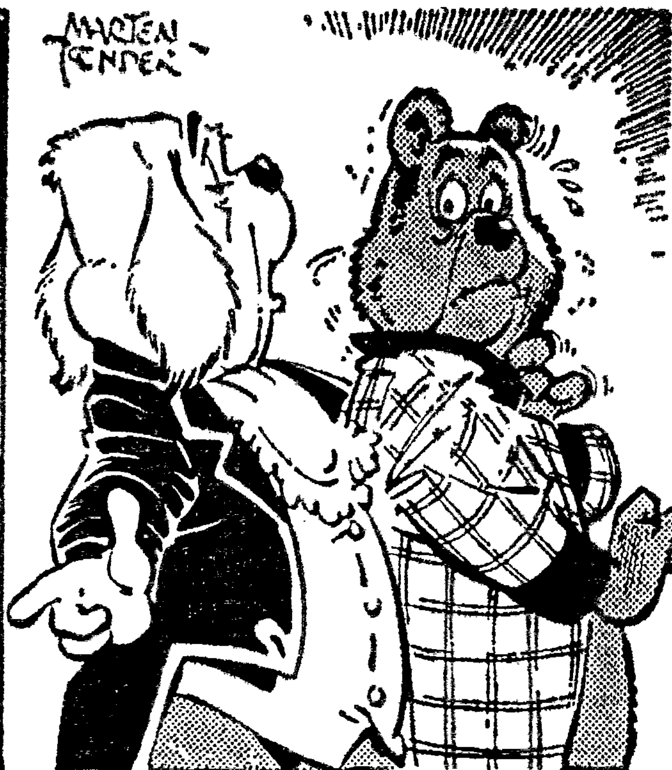
„Nee", gaf de bediende toe. „Maar het is niet de heer Dorknoper die hem toespreekt. Deze stem is erg onbekend, met uw goedvinden."

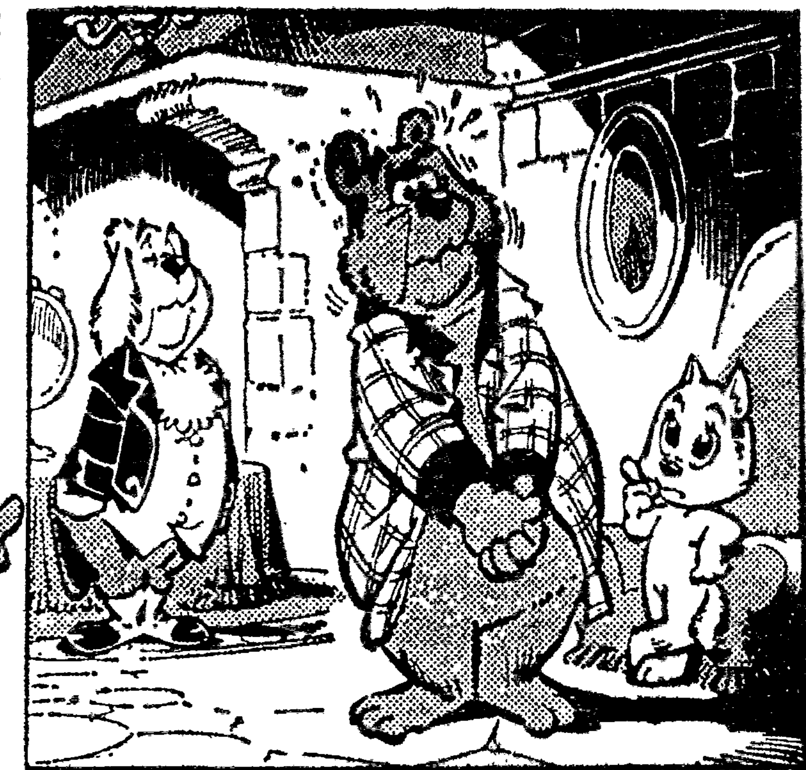

7514 Joost haastte zich naar de kamer waaruit het geluid van een schorre stem opklonk, en opende na een korte klop de deur. Daar stond heer Bommel verward tegenover een onbekende, die ongeduldig op de muur wees.
,,Eekwee plugplug!", riep hij op dringende toon. ,,Dredni kned kuleg! Illedi kwong kwong delevee!"
Heer Ollie ging hier echter niet op in, want hij werd Tom Poes en de bediende gewaar en slaakte een zucht van verlichting.
,,Gelukkig, dat jullie er zijn", sprak hij. ,,Dit vergt werkelijk het uiterste van mijn krachten. Wil je even de dictionnaire halen, Joost?"
,,Zeker, heer Olivier", zei de knecht, die na de eerste verbazing zijn houding hervonden had. ,,Welke dictionnaire mag het wezen? In welke taal, met uw welnemen?"
,,Dat moet je zelf maar uitzoeken", hernam heer Bommel vermoeid. ,,Een heer kan ten slotte niet alles weten, en je ziet dat ik het hier druk heb."
De trouwe bediende knikte sprakeloos en begaf zich naar de bibliotheek, terwijl hij zich vergeefs afvroeg wie deze vreemdeling was en welke taal hij zou spreken.
Maar toen hij in de hal kwam, stoorde de onverwachte komst van commissaris Bas zijn gedachtengang. De politiechef trad door de nog steeds openstaande voordeur naar binnen en keek hem streng aan.
,,De ambtenaar eerste klasse Dorknoper heeft een bezoek gebracht aan dit pand", sprak hij vormelijk. ,,Maar sindsdien is hij niet meer waargenomen. Ik wens enige vragen te stellen."

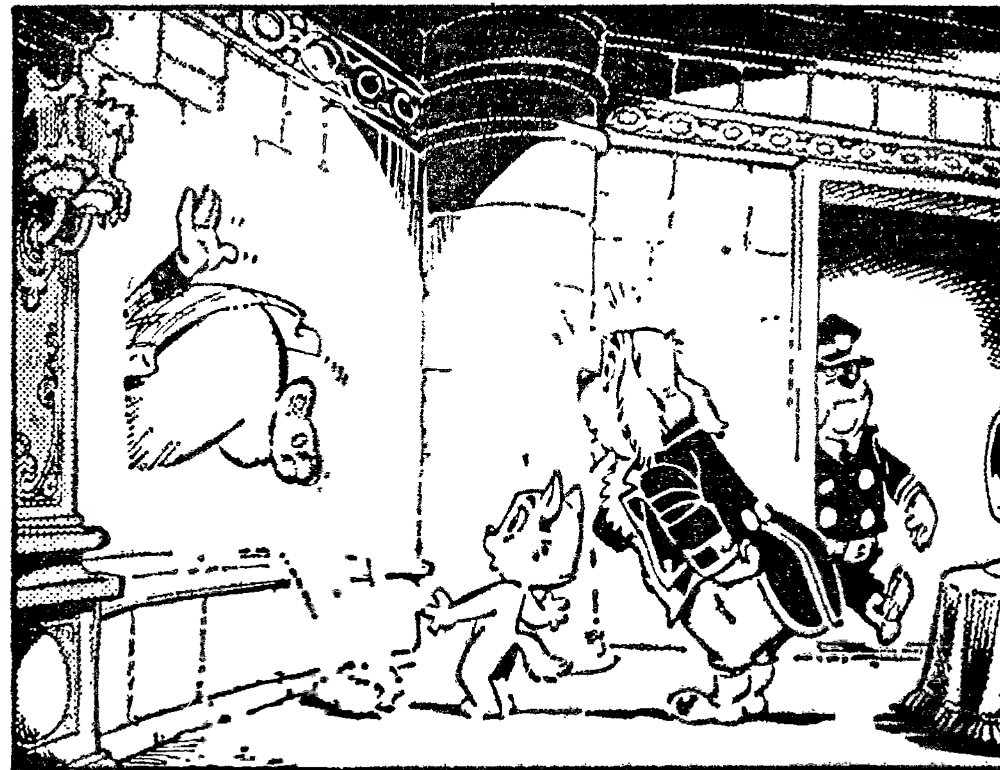

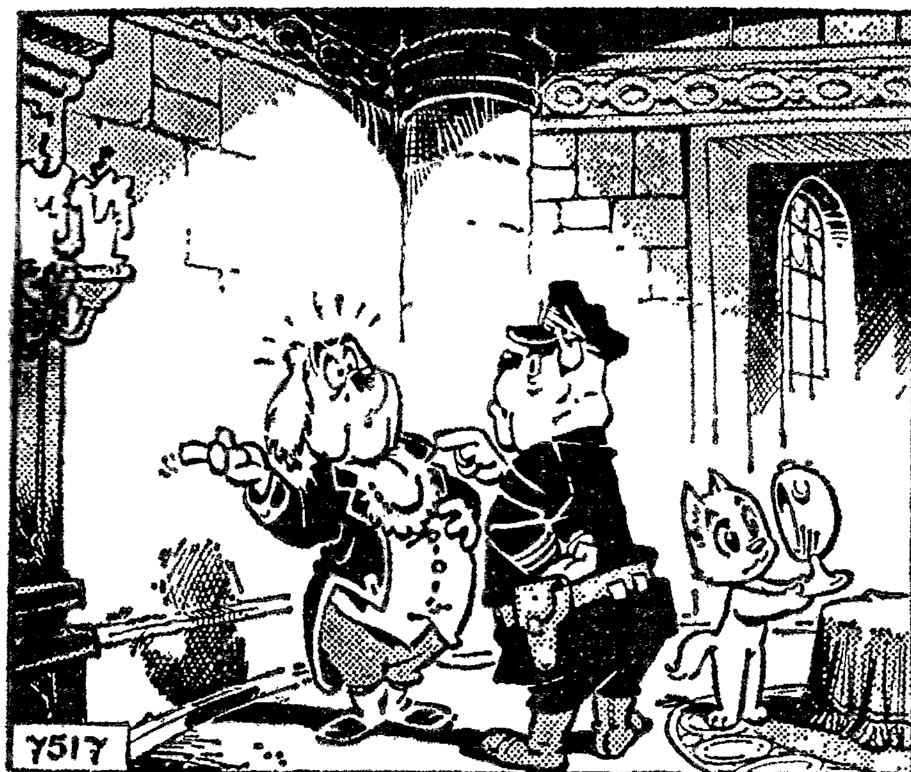
7515 Joost haastte zich terug naar de kamer en daar trof een eigenaardig toneeltje zijn oog. De onbekende bezoeker was bezig zich op te trekken aan een onzichtbaar punt voor de muur, en daarop verdween hij uit het gezicht alsof hij door een niet bestaand venster klom

„Z-zo is hij ook g-gekomen", stamelde heer Ollie, die verstard toekeek. „begrijp je hier iets van, jonge vriend? W-waar komt hij v-vandaan, als je begrijpt wat ik bedoel?" „Excuseer, heer Olivier", sprak de knecht, die zich in de deuropening hersteld had. „Daar is de commissaris van politie om u te spreken. Hij wil weten, waar de heer Dorknoper gebleven is — en met uw goedvinden vraag ik mij dat ook af. Zodoende kon ik geen passend bescheid geven."
Heer Bommel veerde overeind alsof hij door een wesp gestoken was. De vreemdeling die op zo'n geheimzinnige manier in zijn kamer verschenen was, had zijn gedachten een ogenblik afgeleid. Maar nu rees zijn verleden plotseling weer levendig voor hem op, zodat een zenuwtrek zijn ooglid deed trillen.
„De politie is mij op het spoor!", zo sprak hij handenwringend tot zichzelf. „Wat nu te doen? Ach, er is niets dat mij nog redden kan."
„Waarom bent u zo geschrokken?", vroeg Tom Poes. „Hebt u iets met de verdwijning van Dorknoper te maken, heer Ollie? U hebt dat apparaat van Kwetal toch niet op hem gebruikt?"
Op deze vragen kreeg hij echter geen antwoord, en in de stilte waren slechts het klapperen van heer Bommels tanden en de naderende voetstappen van commissaris Bas te horen.

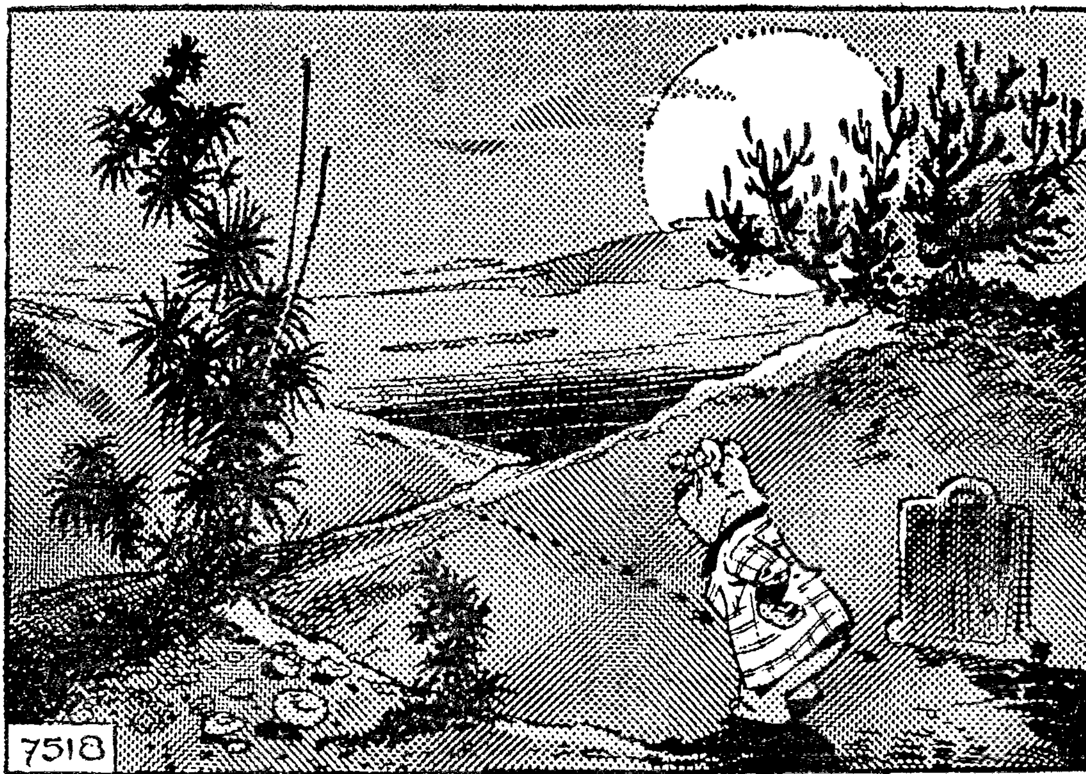

7516 Commissaris Bas had niet gewacht op een uitnodiging om binnen te komen. De omstandigheden waaronder de heer Dorknoper verdwenen was, wezen duidelijk in deze richting, en bovendien kwam de hele atmosfeer hem verdacht voor. Daarom trok hij zijn pet wat dieper in de ogen en betrad met zware tred de hal om zich naar de woonkamer te begeven.
,,Ik weet niets van een verdwijning!'', prevelde heer Ollie. ,,Ik wil er niets van weten, bedoel ik. Dit is mijn huis.''
De naderende voetstappen ontnamen hem echter zijn laatste zekerheid en daar hij nergens een uitweg zag, sprong hij in zijn wanhoop naar de plek waar zijn vreemde gast op zo'n geheimzinnige manier verdwenen was. Het was een noodsprong, maar hij had geluk. Want ook hij verdween door de onzichtbare opening, op hetzelfde moment dat de politiechef het vertrek betrad.
,,Een ogenblikje, Bommel'', sprak deze. ,,Ik moet je een paar vragen stellen...''
Hij zweeg en staarde verbluft de kamer rond.
,,Waar is hij gebleven?'', vroeg hij op zware toon. ,,Hij was hier daarnet nog, omdat ik hem hoorde praten. Hij wordt gezocht in verband met de verdwijning van de ambtenaar Dorknoper. Achterhouden van informatie aan de politie is strafbaar. Waar is Bommel?''

7517 „Waar is Bommel?", vroeg commissaris Bas, terwijl hij dreigend een pasje voorwaarts deed. „Ik hoorde hem daarnet nog praten, en er is geen andere deur. Waar heeft hij zich verstopt? Spreek op!"
„Heer Olivier heeft zich even hier teruggetrokken", zei Joost, terwijl hij op de muur wees. „Hij is erdoorheen geklommen, met uw goedvinden. Niet, dat hij iets met de verdwijning van de heer Dorknoper te maken heeft. Natuurlijk niet. Maar heer Olivier was verhinderd met u te spreken, als ik mij zo mag uitdrukken."
Het gelaat van de politiechef bewolkte nog meer.
„Ik word hier voor de gek gehouden, dat is duidelijk", sprak hij. „Maar je leugens zijn zó kinderlijk, dat ik je een minuutje bedenktijd zal geven om te vertellen wat je van dit misdrijf weet. En zeg tegen Bommel, dat hij zich beter kan melden voordat ik met een fijn kammetje dit huis ga doorzoeken."
Tom Poes had zich niet met het gesprek bemoeid, maar er gebruik van gemaakt om vlug Kwetals apparaat te pakken en onbemerkt de deur uit te sluipen.

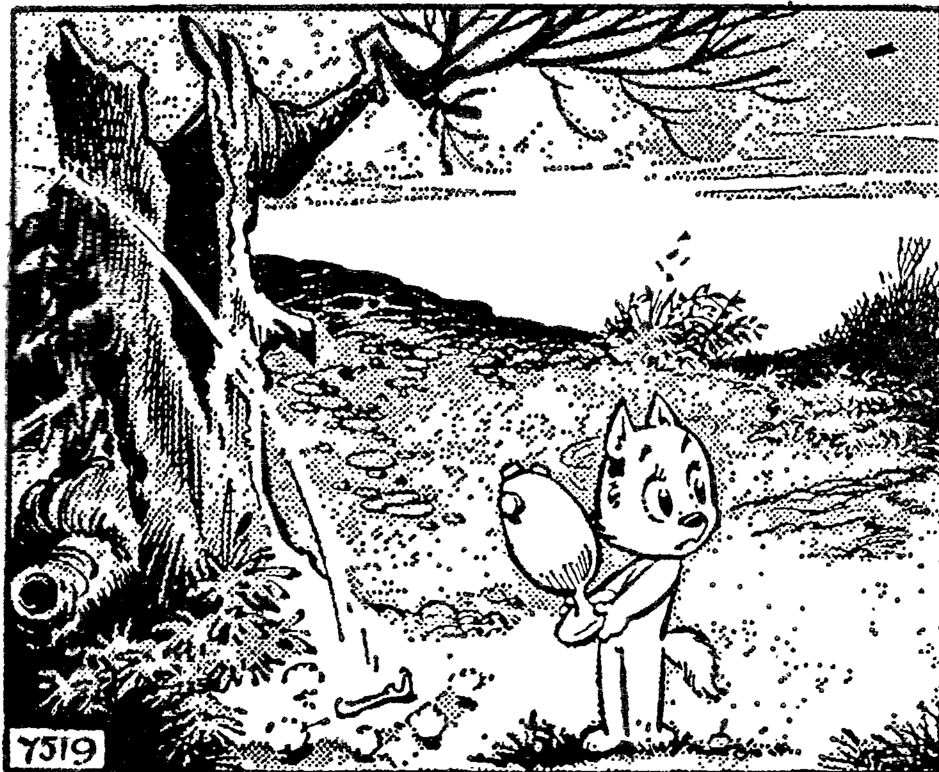
„Dit ding is natuurlijk de oorzaak van alle moeilijkheden", dacht hij.. „Niet voor niks noemde Kwetal het een verdwijnpunter. Ik moet beter weten hoe het werkt en daarom ga ik hem zoeken."
Dat leek wel een goed plan. Maar Tom Poes had er niet aan gedacht, dat men een verdwijnpunter waarvan de middelste knop is ingedrukt, niet zomaar kan verplaatsen, want als men dat doet verplaatst men natuurlijk ook de onzichtbare opening waardoor men verdwijnen kan.

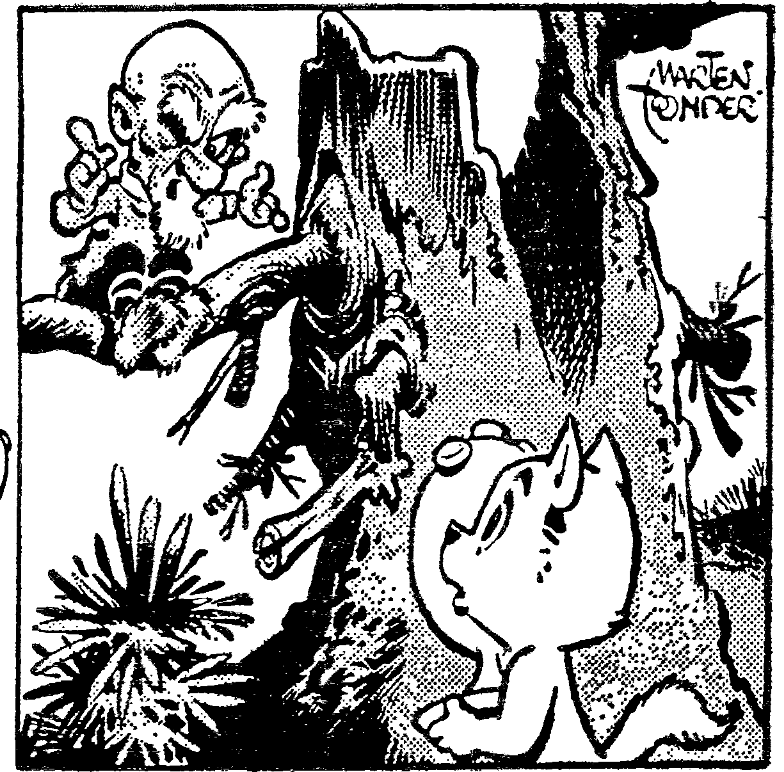

7518 Toen heer Bommel door de onzichtbare opening was gesprongen, bevond hij zich plotseling in een vreemd landschap. Eigenaardig gevormde planten wierpen lange schaduwen, want een grote zon stond dicht bij de horizon en verspreide een schemerachtig licht.
Het valt te begrijpen, dat de gesprongen heer aanvankelijk aan verbijstering ten prooi was, maar toen hij een poosje hijgend in het mulle zand gestaan had, begon hij weer gedachten te vormen.
„Dat rare ding dat daar staat, is een luik", sprak hij tot zichzelf. „Daar ben ik doorheen gekomen. De rare figuur die ineens in mijn kamer klom trouwens ook. Kijk, daar lopen zijn voetstappen. Alles is heel gewoon..."
Op dat moment verhief het vreemde luik zich plotseling in de lucht en zweefde de heuvel op. Dat kwam natuurlijk omdat Tom Poes de verdwijnpunter had opgenomen en ermee wegliep, maar heer Ollie begreep dat niet zo gauw.
„Allemaal is helemáál niet gewoon!", riep hij uit, terwijl een grote verwarring zich van hem meester maakte. „Alles is héél vreselijk en meer dan een heer verdragen kan. En daar gaat het luik, zodat ik nooit meer terug zal kunnen komen. Ach, het is mijn straf, omdat dit de plaats is waarheen ik Dorknoper heb laten verdwijnen. Hier zal ik, net als hij, eeuwig moeten ronddolen."
Met deze gedachte begon hij sloffend de sporen van de vreemde bezoeker te volgen, en zodoende passeerde hij de afval die die morgen op zijn piknikplek gelegen had.

7519 Tom Poes dwaalde met het vreemde apparaat onder de arm door de heuvels om Kwetal op te sporen. Maar omdat zo'n mannetje verschijnt en verdwijnt zoals het hem invalt, liep hij nog steeds zoekend rond toen de schemering inviel.

,,Dit is de plek waar we hem de vorige keer ontmoetten'', dacht hij. ,,Als hij hier ook niet is kan ik net zo goed naar huis gaan.''

Op dat moment plofte er een verbogen blikopener in het zand, en toen hij verrast omkeek, zag hij het kereltje op de tak van een dode boom zitten.

,,Gelukkig dat ik je gevonden heb!'', riep Tom Poes uit. ,,Ik wilde je vragen hoe dit ding precies werkt, want er is iets vervelends....''

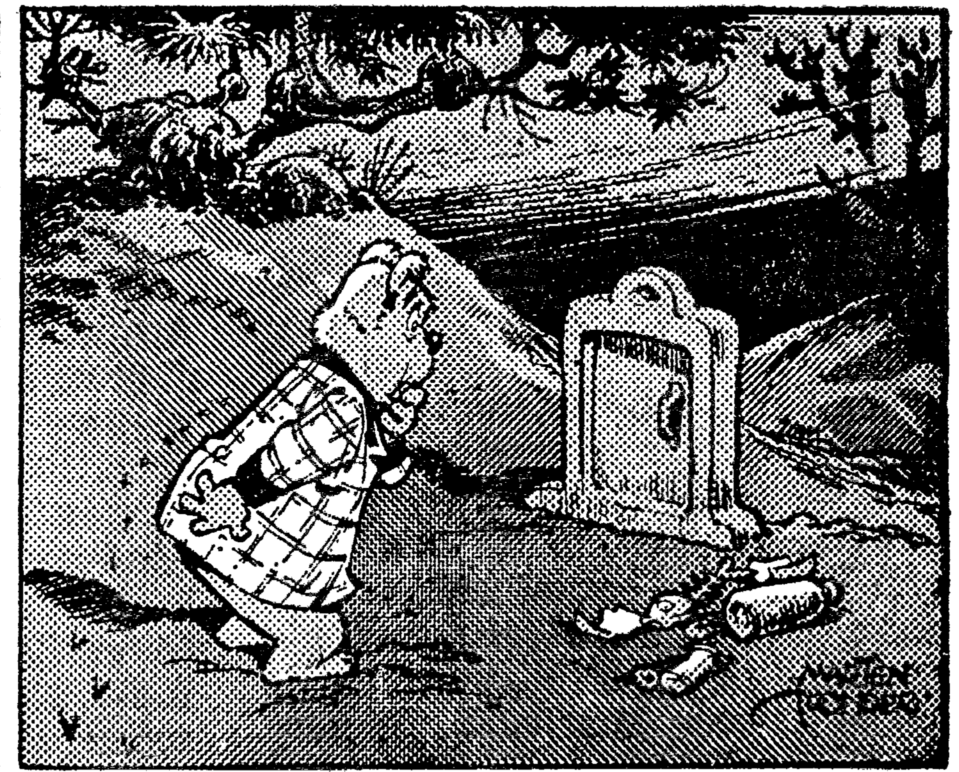
,,Dat is mijn verdwijnpunter'', zei de dwerg uit zijn humeur. ,,Die heb ik geruild tegen die hefboomschaveel daar. Maar die is gemaakt van weke oliespennings. Hij is onhard. Het was een slechte ruiling.''

,,Ja, dat heb je tegenwoordig wel meer met blikopeners'', zei Tom Poes. ,,Maar met je verdwijnpunter is iets vervelends gebeurd. Heer Ollie heeft de ambtenaar Dorknoper laten verdwijnen — en hij is er zelf ook niet meer omdat hij weggesprongen is toen de knop was ingedrukt. Wat moet ik nu doen?''

,,Jij moet niks!'', hernam het ventje gemelijk. ,,Bommel weet wel wat hij doet, maar jij, jij gaat met de verdwijnpunter lopen, zodat het verdwijnpunt op een andere plaats komt te liggen! Hoe kan Bommel het nu ooit terugvinden?''

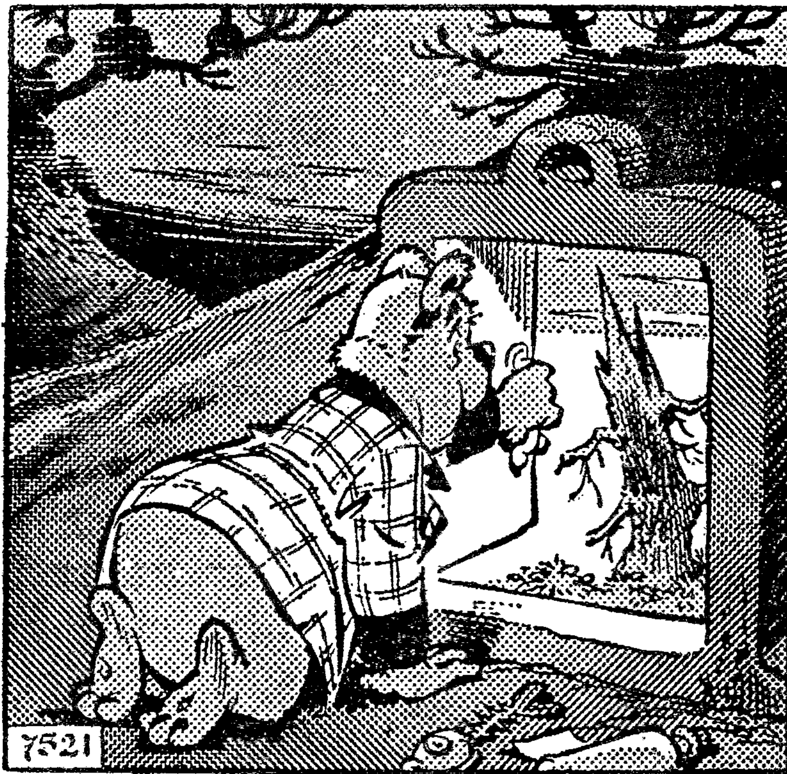
,,Tjonge'', mompelde Tom Poes ongerust. ,,Daar heb ik niet aan gedacht!''

7520 Kwetal zat in het licht van de ondergaande zon humeurig op zijn boomtak en Tom Poes keek hem ongerust aan.
,,Ik begrijp het'', zei hij. ,,Ik had niet met dit ding moeten gaan lopen. Wat moet ik nu doen? Hoe werkt het apparaat eigenlijk?''
,,Gurkig natuurlijk!'' riep de dwerg schamper. ,,Als de middelste knop is ingedrukt, staat de uitgang drie mieden van de verdwijnpunter af. Wie dan door het verdwijnpunt klimt kan alleen maar terugkomen wanneer hij weet waar het is; dat spreekt. Ik heb geen tijd om de hele lijngang aan jou uit te leggen; ik moet een hefboomschaveel maken, want anders kan ik niet verder.''
Hij schoof van de tak af en verdween driftig in het gat van de holle boom.
,,Wacht nu even!'', riep Tom Poes hem na. ,,Ik zal zorgen, dat je een goeie blikopener krijgt, als jij me helpt!''

Hij kreeg echter geen antwoord. De dode boomstam stond verlaten op de heuvel en de avondwind blies klagelijk in de spleet, zodat het Tom Poes vreemd te moede werd.
,,Hoe kan heer Ollie nu ooit terugkomen?'', vroeg hij zich af. ,,Ik heb de opening verplaatst waardoor hij verdwenen is — en nu kan hij die natuurlijk niet meer vinden!''
De toestand was echter niet zo somber als hij dacht, want hij had het apparaat precies op de plek neergezet waar ze hun piknik gehouden hadden. En het toeval wilde, dat heer Bommel in een andere wereld die plaats passeerde.
,,Kijk, kijk'', mompelde de verdwaalde heer verrast. ,,Daar ligt de afval die Kwetal heeft laten verdwijnen! En daar is dat rare deurtje ook weer, zodat ik nu rustig naar huis kan gaan. Commissaris Bas zal intussen wel vertrokken zijn.''

7521 Heer Bommel haastte zich naar het deurtje voordat het weer weg kon vliegen en rukte het open. Tot zijn verbazing keek hij nu echter niet in zijn vertrouwde huiskamer, maar in een landschap dat een stukje lager lag.
En in dat landschap stond Tom Poes zich zorgelijk af te vragen hoe heer Ollie terug zou kunnen komen. Het valt dan ook te begrijpen, dat hij danig verbaasd was toen hij plotseling een bekende stem boven zich hoorde.
„Tom Poes!'' riep de stem. „Wat doe je daar met mijn verdwijnpunter?'' En op hetzelfde moment kwam zijn vriend uit de lucht springen.
„Hoe k-kan dat?'', vroeg Tom Poes onthutst. „Hoe wist u waar de opening was?''
„De opening?'', herhaalde heer Bommel. „Het deurtje, bedoel je? Wel, dat was er, heel gewoon. Gelukkig maar, hoor! Wat ik allemaal heb meegemaakt, was haast te veel voor mijn teer gestel; want de wereld waar men komt als men door het verdwijnpunt gaat, is heel vreselijk, als je begrijpt wat ik bedoel! Heel vreselijk!''
Hij zweeg even en zijn gelaat nam een bekommerde uitdrukking aan.
„En dan te bedenken, dat ik die arme Dorknoper daarheen heb laten verdwijnen'', prevelde hij met stille stem. „Mijn geweten drukt mij, jonge vriend! Ach, wat heb ik gedaan? Wat moet ik doen om die stakker te vinden?''

„Gelukkig, dat u het eerlijk toegeeft'', zei Tom Poes. „Nu kunnen we misschien iets voor hem doen, als we een goeie blikopener voor Kwetal kunnen krijgen. Laten we naar huis gaan; ik zal het toestel zo lang bij me houden zodat er niets kan gebeuren wanneer u weer eens driftig wordt.''

7522 De avond was reeds gevallen, toen heer Bommel en Tom Poes in een tamelijk gedrukte stemming bij Bommelstein aankwamen.
„Wat bedoelde je eigenlijk?", vroeg heer Ollie, op de stoel stil staande. „Waarom wil jij de verdwijnpunter bij je houden? Hij is toch van mij, nadat ik hem eerlijk voor een blikopener geruild heb?"
„Ach", zei Tom Poes, „u zou weer eens boos op iemand kunnen worden — en dan zou er hetzelfde kunnen gebeuren als met Dorknoper."
Met deze woorden draaide hij zich om en verdween met het apparaat in de duisternis.
„De brutaliteit van de jongeren is tegenwoordig erg", mompelde heer Bommel zijn huis betredend. „Alsof ik mijn bittere les niet geleerd heb door het laten verdwijnen van die arme beambte! Vol wroeging zal ik voortaan mijn eenzame weg gaan, terwijl Dorknoper aan mijn geweten knaagt. Wat is het hier trouwens stil. Waar zou Joost zijn?"
Zo prevelende opende hij de kamerdeur en zag tot zijn schrik commissaris Bulle Bas in de leunstoel bij de haard zitten. 'Een ogenblik overwoog hij te vluchten, maar toen bedacht hij dat de politiechef niets van zijn misdaad kon weten.
„Wat betekent dit?" vroeg hij binnentredend. „Wat doet u hier? Waar is Joost, bedoel ik?"
„Die is op het bureau, voor nadere ondervraging", verklaarde de commissaris. „Er wordt een ambtenaar eerste klasse vermist en het spoor leidt naar dit pand. Ga zitten, Bommel; we moeten eens even praten. Waar is Dorknoper?"
Heer. Ollie zweeg. De angst snoerde hem de keel dicht en een zenuwtrek begon om zijn ooglid te spelen.
„Had ik nu de verdwijnpunter maar", dacht hij.

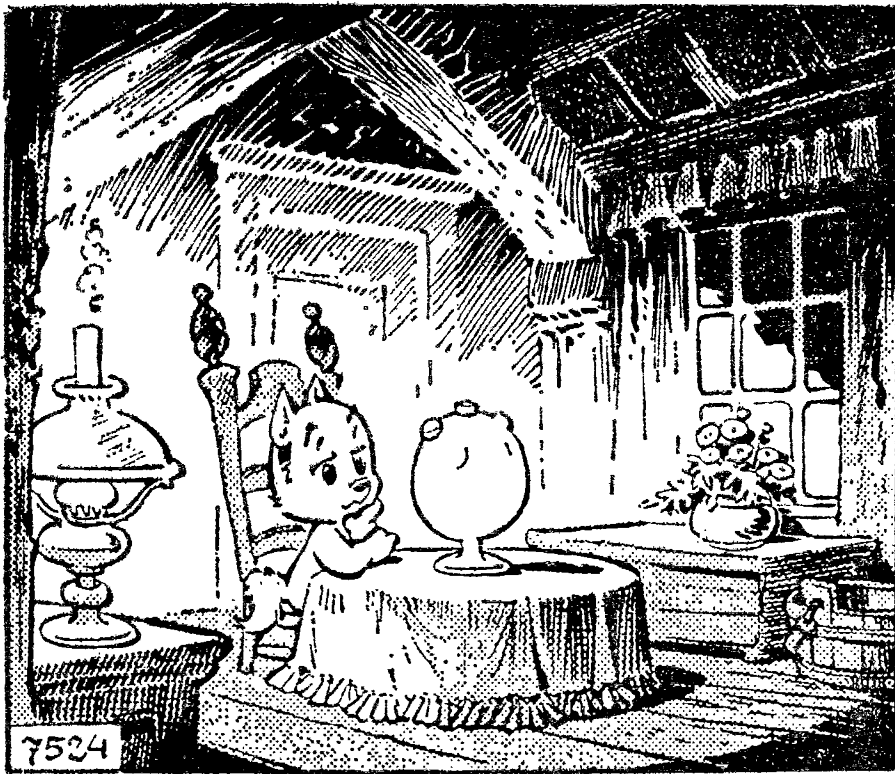

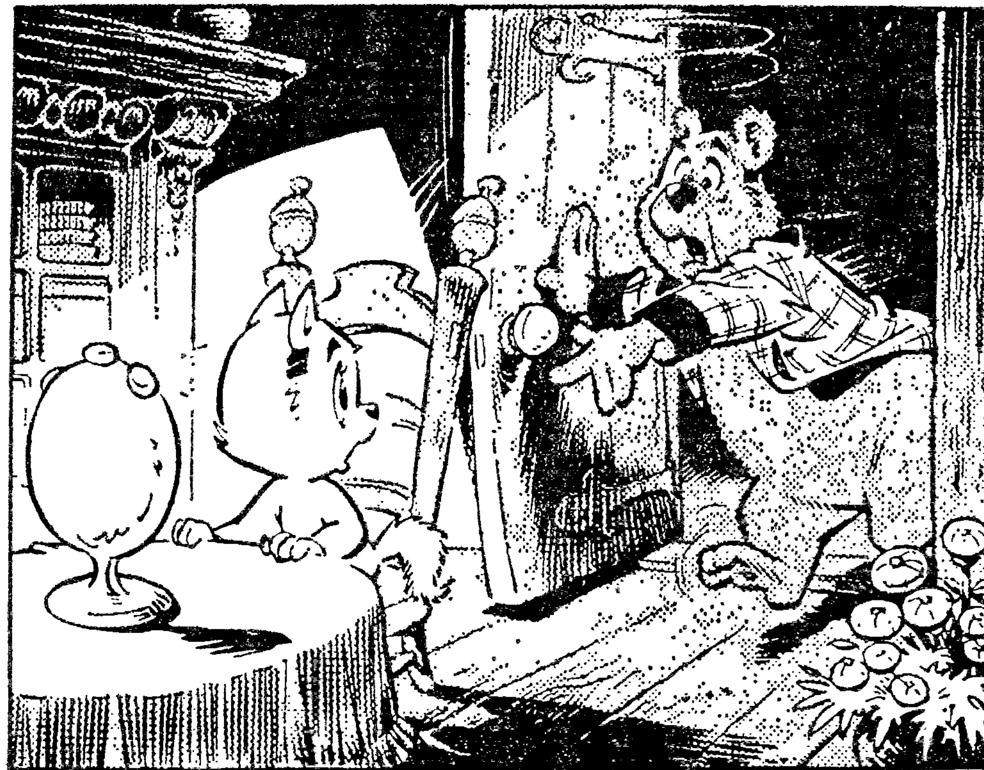

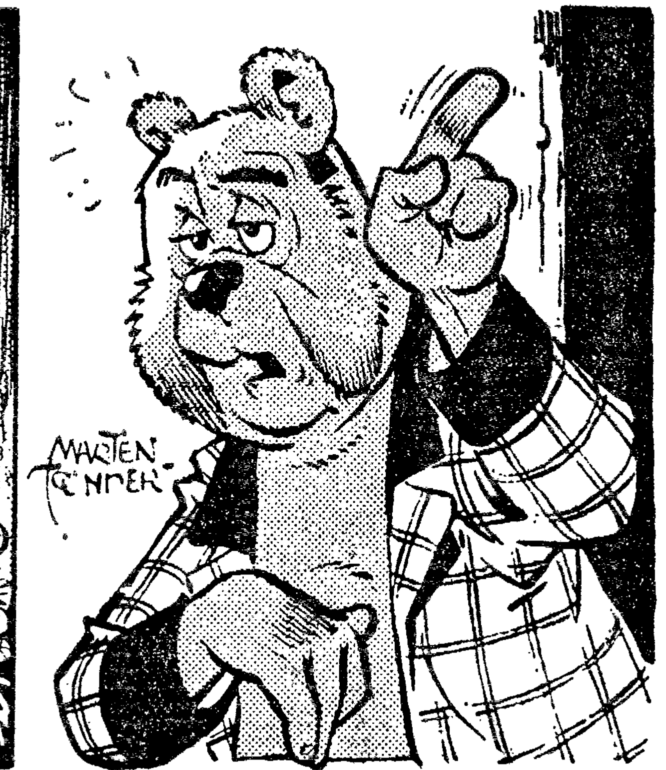

7523 Commissaris Bas zette zijn pet op en ging staan. ,,Voor de dag ermee, Bommel'', sprak hij streng. ,,Wat weet jij van de verdwijning van de heer Dorknoper?''
,,Niets natuurlijk!'', riep heer Ollie met overslaande stem. ,,Wat zou ik daarvan moeten weten? Ik sta daarbuiten. Hij zal.... hij zal in het verdwijnpunt gevallen zijn, als u begrijpt wat ik b-bedoel.''
,,Nee, dat begrijp ik niet'', hernam de politiechef dreigend. ,,Waar heb je het over?''
,,Over de eh.... de verdwijnpunter natuurlijk'', stamelde heer Bommel.
Hij zweeg verward, en terwijl het koude zweet hem uitbrak vervolgde hij haastig: ,,Een soort apparaat, dat ik geruild heb voor een blikopener, u weet wel. Zo'n ding is in staat om hinderlijke ambtenaren, die zich van alles verbeelden, hun plaats te wijzen; hoewel ik daar spijt van heb, want die plaats is niet zo leuk. Maar een getergd heer moet zich verdedigen, dat zult u begrijpen.''
Nu verloor de commissaris zijn geduld.
,,Klets!'', snauwde hij. ,,Gedraai! Morgen kom ik terug met een bevel tot huiszoeking, want ik wil dit pand haarfijn uitkammen, Bommel! Ik begin het ergste te vrezen en ik heb jou al lang in de gaten.''

Met deze woorden verliet hij dreunend de kamer, zodat heer Ollie alleen achterbleef in het maanverlichte vertrek. Zijn verwarring maakte plaats voor een diepe moedeloosheid.
,,Niemand zal willen geloven dat het de schuld van Kwetals verdwijnpunter is'', dacht hij. ,,Bas denkt zelfs, dat ik een moord op mijn geweten heb! Ach, wat moet ik doen om die arme Dorknoper te redden?''

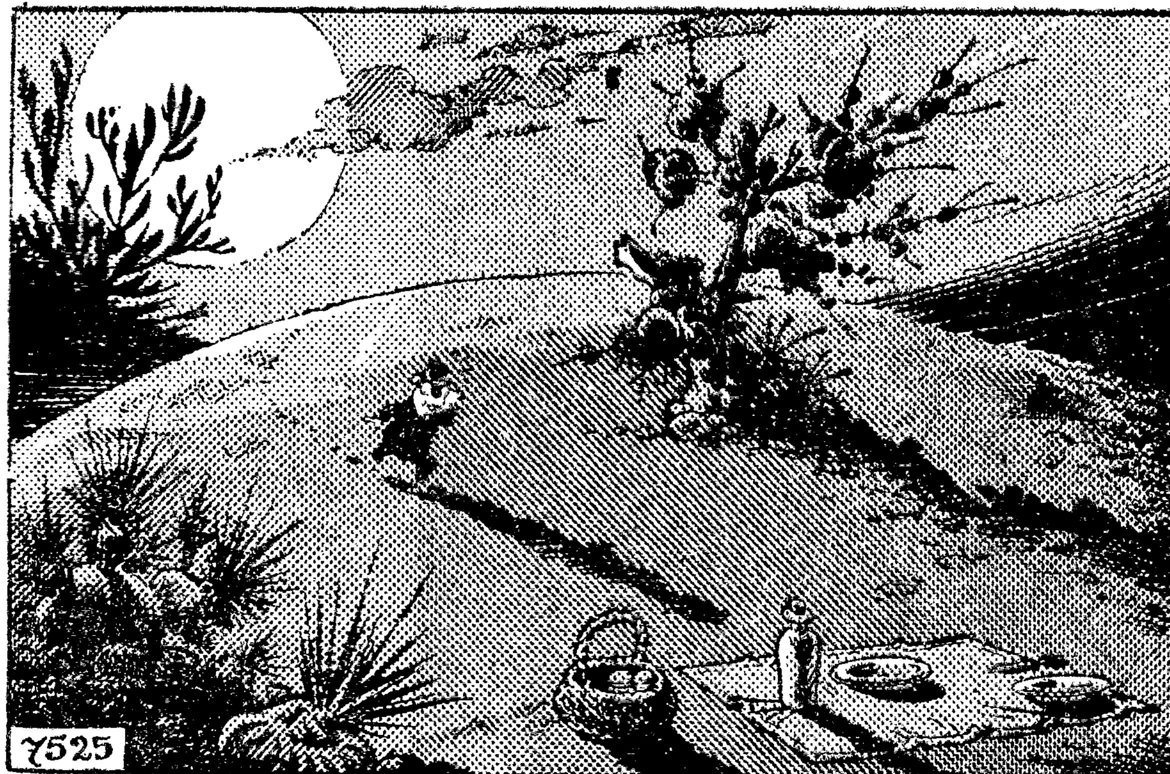

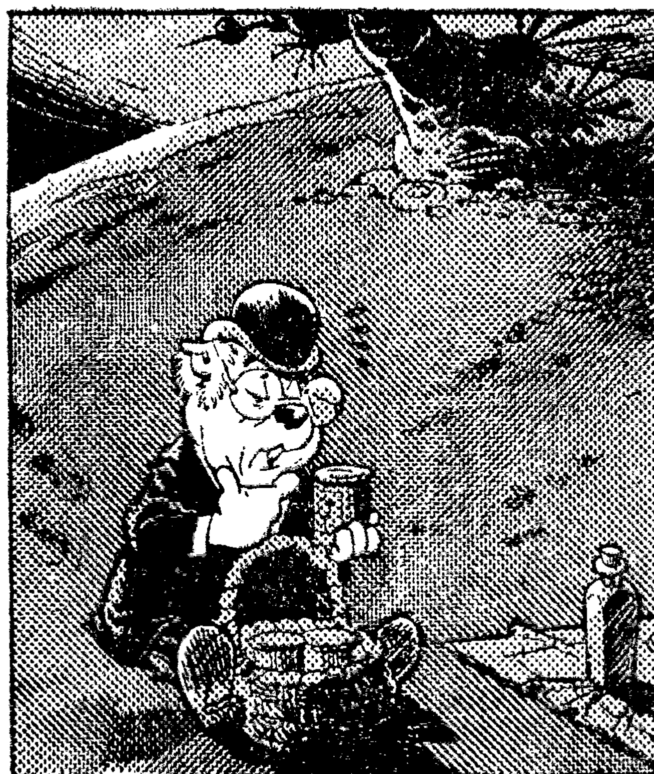

7524 Die avond had Tom Poes een petroleumlamp aangestoken en Kwetals vreemde apparaat voor zich op de tafel gezet.
,,Als de middelste knop wordt ingedrukt, ontstaat er een plek waar men doorheen kan verdwijnen'', dacht hij ,,Dan komt men in een andere wereld terecht, en in die wereld loopt Dorknoper rond. Hm, heer Ollies verhaal was een beetje verward, maar het schijnt daar niet leuk te zijn. We moeten dus vooral zorgen, dat dit toestel niet verplaatst wordt, zodat we de uitgang weer kunnen vinden....''
Op dat moment werd hij gestoord door het openrukken van de voordeur en het binnentreden van heer Bommel.
,,Er moet iets gedaan worden!'', riep deze uit. ,,Jij zit daar maar, terwijl ik bij nacht en ontij heb nagedacht. We moeten Dorknoper redden, want hij drukt vreselijk op mijn geweten, zodat er geen tijd te verliezen is!''
,,Kalm, heer Ollie'', zei Tom Poes. ,,Wanneer we samen met de politie een reddingsploeg samenstellen, en we zorgen dat....''
Maar heer Bommel liet hem niet uitspreken.
,,Daar is geen tijd voor!'', riep hij met overslaande stem. ,,Die wereld is donker en zanderig, zonder spijs of drank, zodat zo'n ambtenaar van de honger zal verkommeren, wanneer ik, als heer met wroeging, niet onmiddellijk iets doe. Maar ik zie mijn plicht! Ik heb een list bedacht, bedoel ik. Met die verdwijnpunter moet er overal leefstof overgeheveld worden, zodat de stakker op alle plekken waar hij loopt eten en drinken kan vinden!''

,,Dat zal dan heel wat eten en drinken zijn'', merkte Tom Poes zorgelijk op.
,,Ach wat'', zei heer Ollie. ,,Geld speelt geen rol voor een Bommel in gewetensnood. ,,Overal in die woestijn moeten voedselpakketten komen, jonge vriend; al zou ik ze uit mijn eigen mond moeten sparen.''

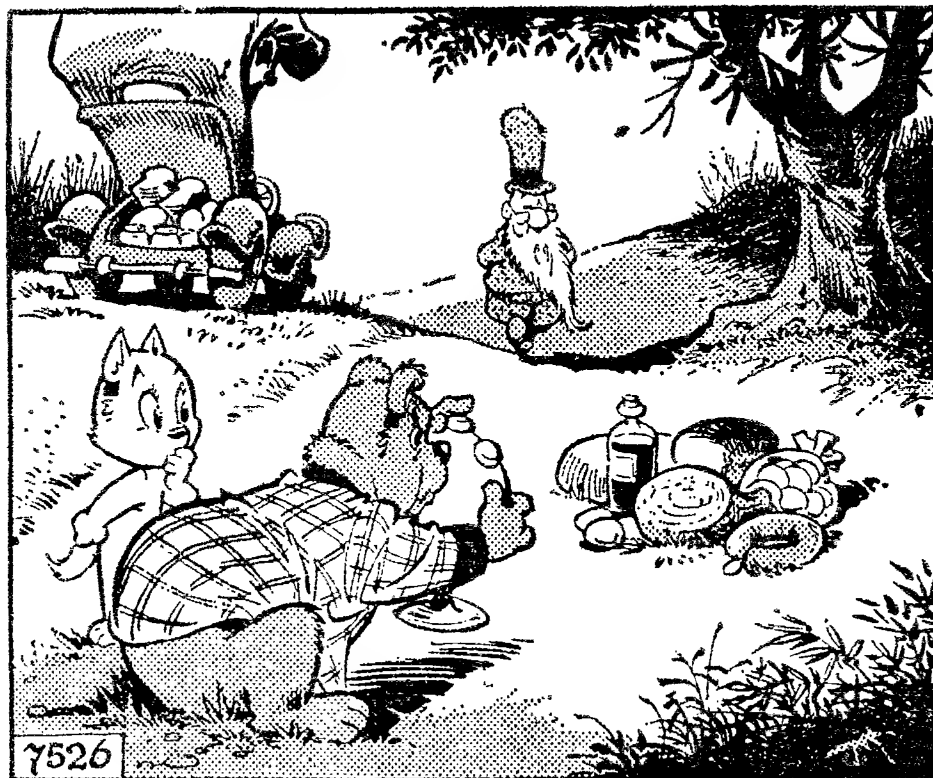

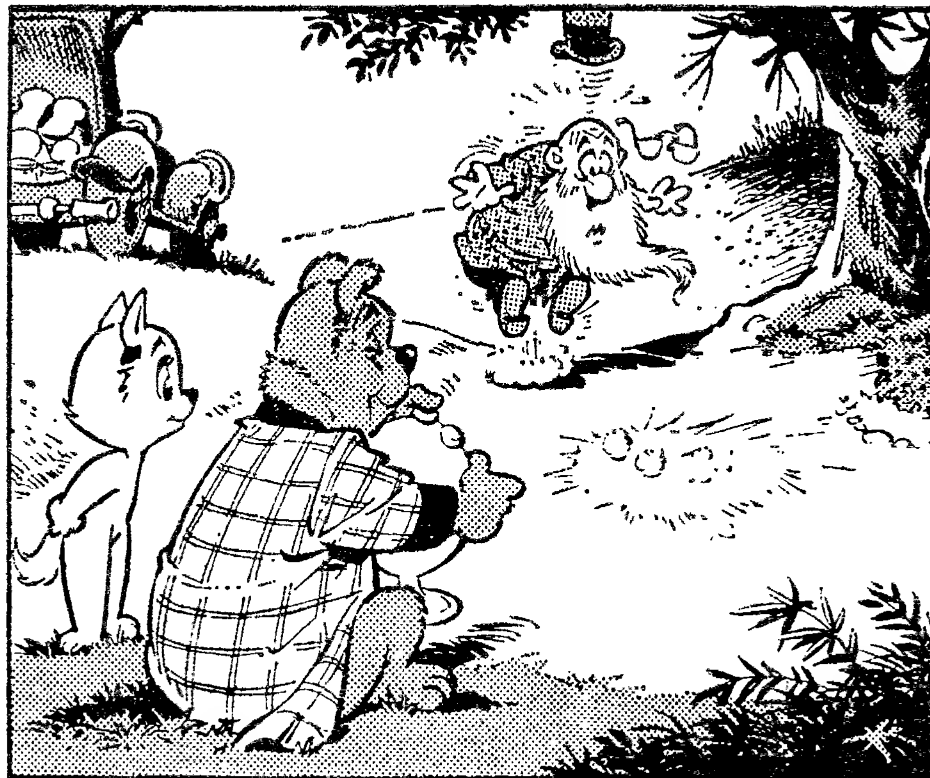

7525 Terwijl heer Ollie bezig was om Dorknoper van voedsel te gaan voorzien, slofte de beambte zelf hijgend door het mulle zand. Achter hem stond de zon groot boven de horizon en verspreidde een vaal, schemerachtig licht over een landschap, dat de ongelukkige geheel onbekend voorkwam.
,,Vreemd,'' dacht hij. ,,Ik herinner me dat ik bij de heer Bommel was om navraag te doen naar het gemeentelijke flevelhuisje. Voornoemde heer bezigde onheuse taal en als ambtenaar in functie heb ik hem scherp terecht gewezen. Maar verder laat mijn geheugen mij in de steek.

Hoe kom ik hier? Dit territoor is nog nooit door mij bezocht; zou het een domein zijn als bedoeld in artikel 237 bis? Zo ja, dan is het zeer uitgestrekt; ik loop al uren. Volgens mijn horloge verricht ik momenteel overwerk, en ook het knorren van mijn maag wijst daarop. Maar nergens is er een eetgelegenheid in het zicht..''

Op dat moment ontwaarde hij de overblijfselen van heer Ollie's piknik en zijn gelaat klaarde op terwijl hij de pas verhaastte. Maar toen hij zich bij de mand had neergezet en daar enkele dichte blikjes zonder blikopener aantrof, bewolkte hij weer: ,,Dat is jammer,'' prevelde hij misprijzend. ,,In de uitoefening van mijn functie heb ik te veel van mijn hart gevergd waardoor ik aan geheugenverlies lijd. Een versterkend hapje zou toch op zijn plaats zijn geweest. Maar nee.. Och, misschien is het zo ook maar beter. Er is niet wettelijk vastgesteld, dat dit voedsel voor mij is klaargezet. Tenslotte mag men ook niet verwachten dat de overheid etenswaren uit de hemel laat neerdalen..''
Verder kwam hij niet, want hij werd getroffen door een koude kip, die tesamen met andere lekkernijen uit de lucht kwam vallen. Het zal de oplettende lezertjes duidelijk zijn, dat de heer Bommel begonnen was aan het overhevelen van zijn voedselpakketten.

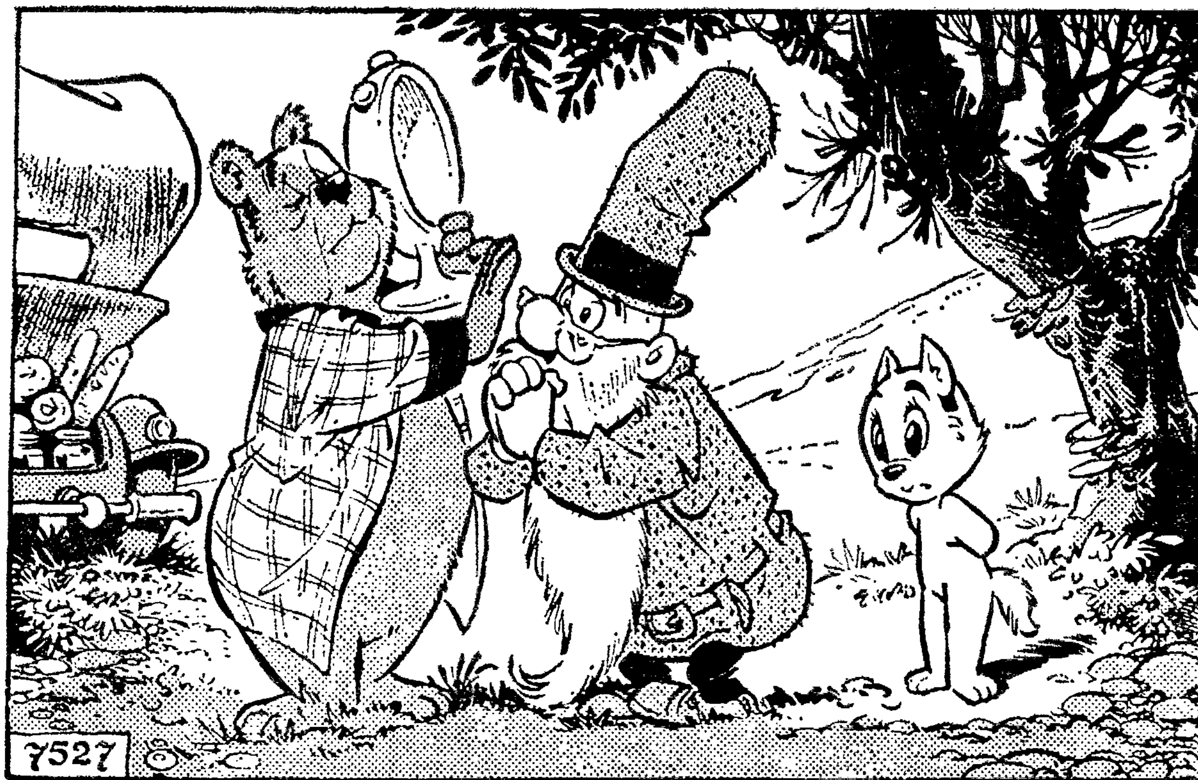

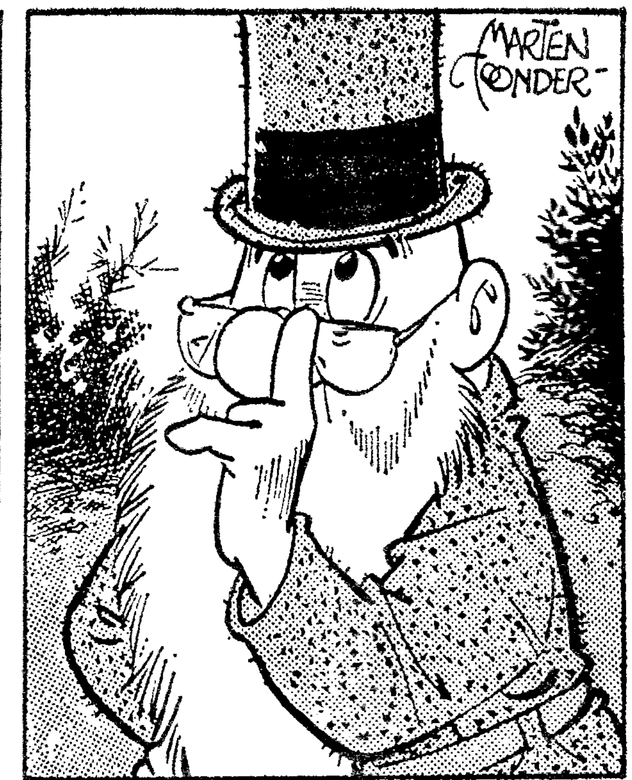
7526 In de vroege morgen was heer Bommel begonnen aan zijn taak om de ambtenaar Dorknoper van voedsel te voorzien. Zoals trouwe lezertjes zich zullen herinneren verrichtte hij de eerste overheveling op de plek waar hij de vorige dag zijn piknik gehouden had, en het tweede voedselpakket stapelde hij een eind verder op. ,,Overal in die vreselijke woestijn moet eten voor de stakker komen,'' sprak hij, terwijl hij de verdwijnpunter richtte. ,,Ik ken mijn plicht, want zijn honger knaagt aan mijn gemoed, als je begrijpt wat ik bedoel.''
Met deze woorden drukte hij op de middelste knop en de spijzen verdwenen plotseling, slechts enkele stofwolkjes achterlatend. Nu wilde het geval, dat professor Prlwytzkofski op weg naar zijn laboratorium die plek passeerde. De geleerde had een scherpe blik voor eigenaardige verschijnselen, en toen hij zo ineens een gehele maaltijd in het niets zag verdwijnen zette hij grote ogen op.

,,Praw!'' riep hij uit, terwijl hij zijn hoed en zijn bril vaster op hun plaats drukte. Zodoende kreeg hij een betere kijk op de omgeving en nu werd hij het toestel gewaar, dat heer Ollie in de armen hield.

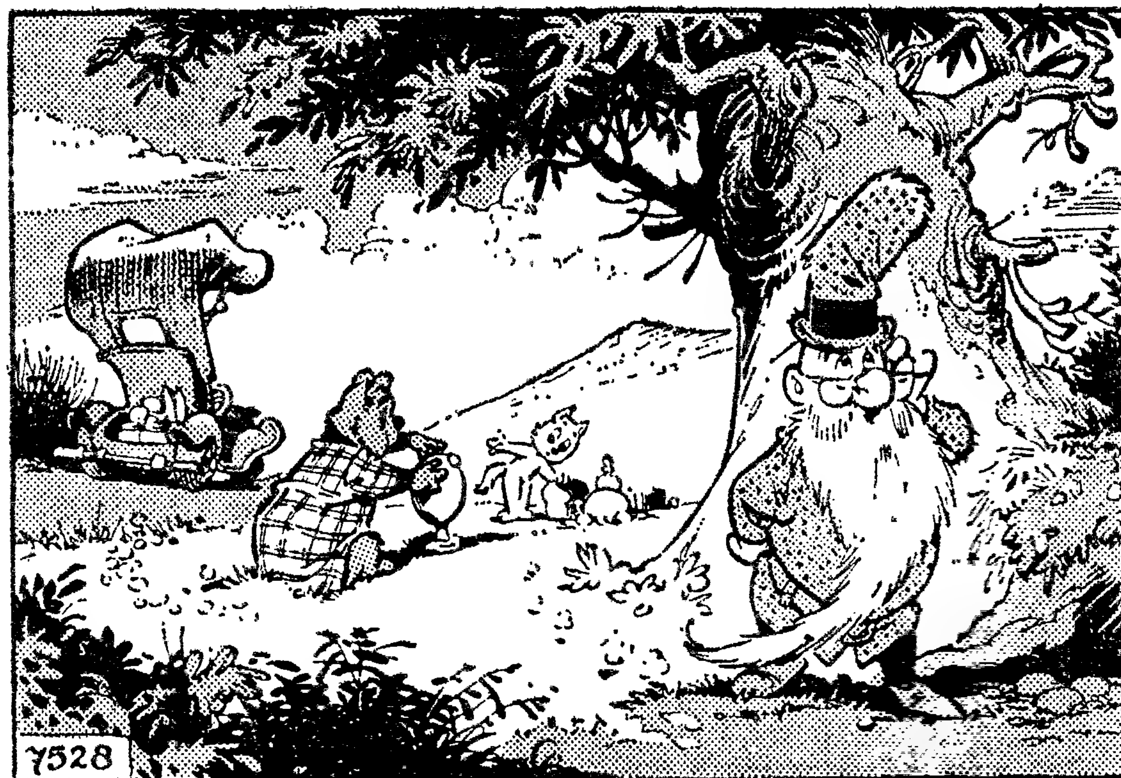
,,Hier is ja iets eigendommelijks loos!'' riep hij naderbij snellend. ,,Wat is dat voor ener apparatuur, mijnheer Boml? Overreik het mij, bid ik u. Ik mocht het gaarne van gans nabij betrachten.''
,,Geen denken aan,'' zei heer Ollie overeind springend. ,,Ik bedoel ik heb geen tijd omdat ik bezig ben zegenrijk werk te doen om mijn geweten te verlichten. Stoor me niet, bedoel ik.''
,,Maar ik heb ener fenomeen waargenomen!'' kreet de hoogleraar terwijl hij de armen begerig uitstrekte. ,,Ik wens te weten waarom het zich handelt, daar ik ener wetenschappelijke omwalsing vermoed!''

7527 Heer Bommel richtte zich fier op en klemde het toestel tegen zich aan.
,,De wetenschap interesseert mij niet'', sprak hij. ,,Ik heb wel wat anders te doen. De Oude Schicht zit vol voedselpakketten, en die moeten worden overgeheveld omdat ik vol zit met de ontberingen die mij door het hoofd spelen, zodat mijn geweten geen rust kent. Laat mij met rust, bedoel ik''.
,,Praw!'' riep de hoogleraar bijna schreiend. ,,Laat mij slechts der apparatuur ener ogenblik vasthouden! Ener gans kleiner wetenschappelijker betrachting zal genoegzaam wezen; ik mocht zo gaarne weten waarom het zich handelt!''
,,Nee'', zei heer Ollie, en hij wendde zich af. Maar nu bemoeide Tom Poes zich er mee.
,,Het is een verdwijnpunter, professor,'' zei hij. ,,Zo noemt Kwetal hem, omdat je allerlei dingen door het verdwijnpunt kan hevelen als je op de middelste knop drukt. Het heeft iets met snijdende lijnen te maken, en daarom moet je voorzichtig zijn met de tweede kop. Als je daar op drukt kan je min worden''.
De geleerde had zich met een ruk naar hem toegedraaid en volgde de uitleg met grote aandacht.
,,Ach zo'', prevelde hij toen Tom Poes zweeg. ,,Dit is natuurlijk blabberspraak, maar toch..''
Hij zweeg en legde de wijsvinger langs de neus om dieper te kunnen nadenken.
,,Donderweder'', kon men hem horen mompelen. ,,Dat moet der effect der parallel-liniaturen wezen. die zich in ener punt snijden wanneer ze genoegzaam verlengerd geworden zouden zijn. Kort en goed; der verdwijnpuntfenomeen!!''

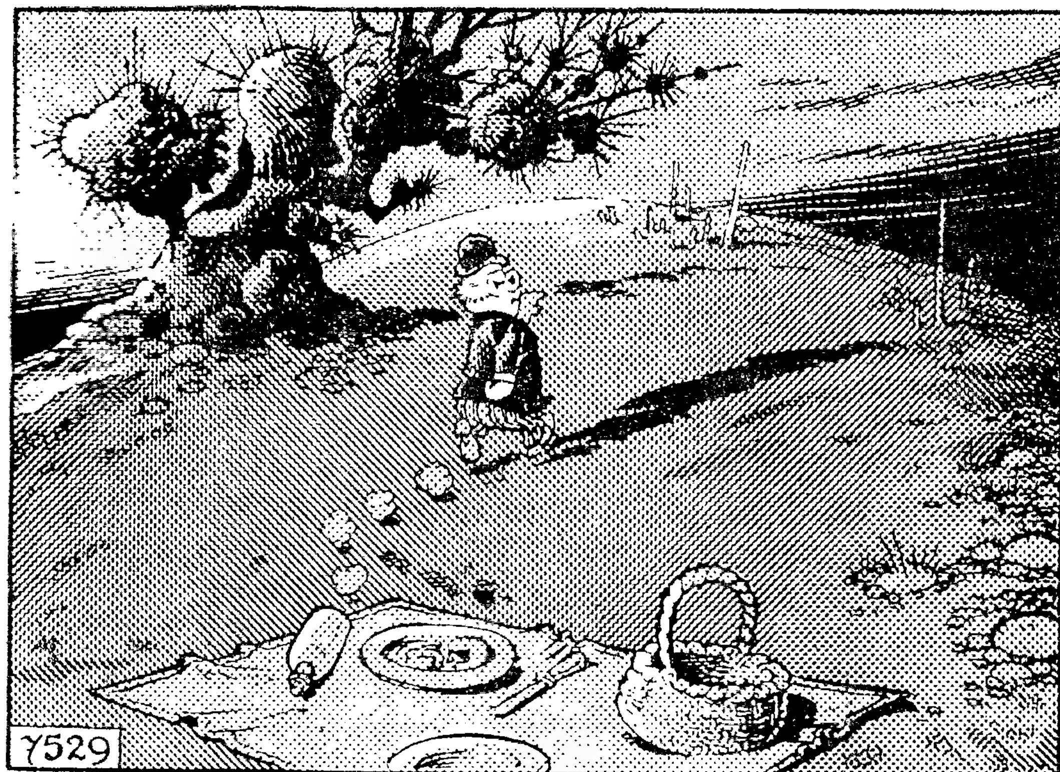

7528 Terwijl heer Bommel zich gereed maakte om het derde voedselpakket over te hevelen, verwijderde professor Prlwytzkofski zich, vol diepe gedachten.

„Der verdwijneringspunt”, prevelde hij. „Daar snijden zich de liniaturen die ogenschijnlijk gelijk lopen! Praw, hoe gaarne mocht men als wetenschappelijker weten wat met deze liniaturen geschiedt wanneer zij door der verdwijneringspunkt verzwonden zijn geworden! Waarschijnlijk waaieren zij zich, totdat zij opnieuw schijnbare parallellen vormen; in een anderer wereld. Maar ach, dat is alles ja hier noch daar en niet werkelijk! Men moet der kop koel houden, ook al heeft men een ongehoord fenomeen betracht..” Zijn geleerde gedachten werden onderbroken door commissaris Bulle Bas, die van Bommelstein kwam. Hij had heer Ollie niet thuis getroffen, en daarom hield hij de hoogleraar staande. „Der Boml?” sprak deze desgevraagd. „Der zit voederingswaren over parallelle lijnen door der verdwijningspunt te projecteren; op der heide daar. Der goede dag”.

Hij lichtte de hoed en vervolgde zijn weg, de commissaris in verwarring achterlatend.

„Wat is dat voor onzin?” zo vroeg deze zich af. „Waarom zou Bommel eten projecteren? Maar wacht eens — hij houdt natuurlijk Dorknoper ergens gevangen! En dit is de prof z'n manier om te zeggen, dat hij hem voedsel geeft. Aha, eindelijk heb ik een spoor!”

7529. De beambte Dorknoper liet zich het voedsel, dat hij zo onverwacht op het hoofd gekregen had, goed smaken. Daarna stond hij op, veegde zich de lippen af en hervatte zijn wandeling door het mulle zand, een lange schaduw voor zich uitwerpend. De grote bleke zon stond nog steeds op hetzelfde punt boven de horizon, maar daar schonk hij weinig aandacht aan.

,,De avonden zijn lang op deze breedte'' sprak hij tot zichzelf. ,,Gelukkig maar; ik moet zien de stad te bereiken voordat het donker wordt. Recht naar het oosten, dat kan niet missen. Hoewel het mij ergert, dat ik de streek niet herken en dat ik niet weet hoe ik hier kom; zo'n geheugenstoornis misstaat een ambtenaar eerste klasse''

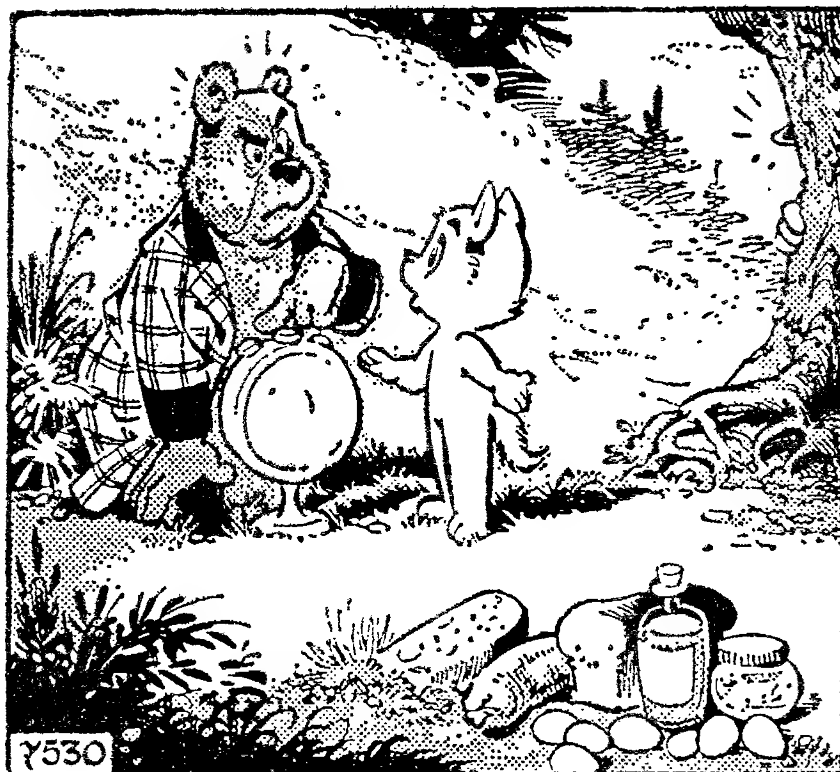
Enige tijd stapte hij wat zorgelijk voort, maar toen verhelderden zijn trekken...

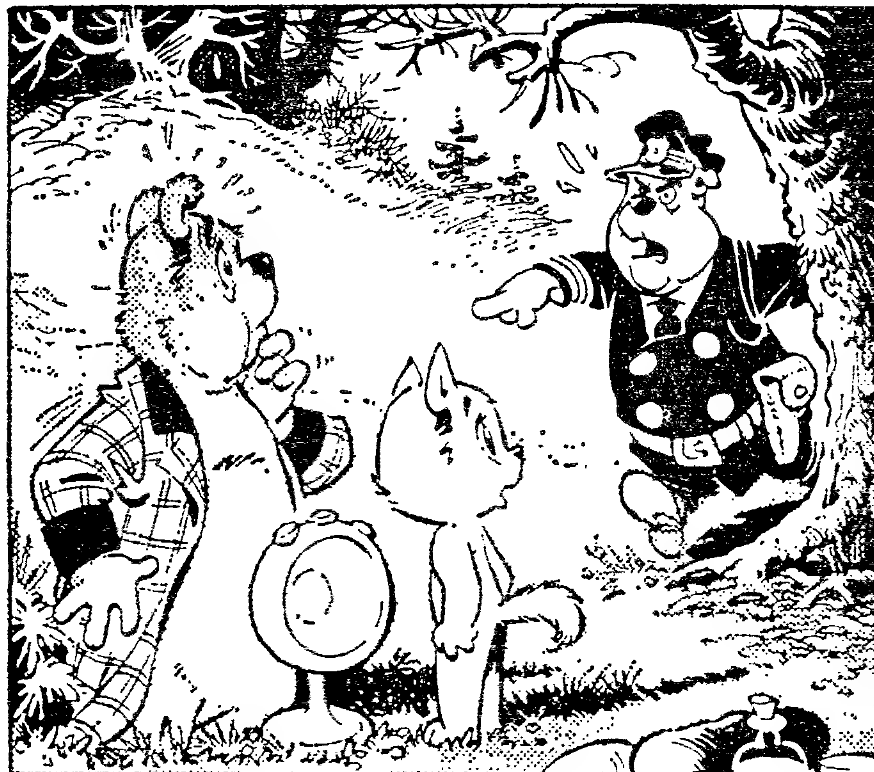
,,Kijk daar nu toch eens'', hernam hij, ,,Een bronnetje. Ik mag toch werkelijk niet mopperen; men heeft aan alles gedacht. Een gulle broodjesuitreiking, en wanneer men dan dorst heeft vindt men dit weer. Zou ik mij in een commercieel pretpark bevinden?''

Zo denkende naderde hij het water, dat stil in de schemering lag te glinsteren, en liet zich op handen en knieën neer om zich te laven. Doch nu gebeurde er iets akeligs; nog voor hij een teug had kunnen nemen, begon de grond onder hem te zakken.

,,D-drijfzand!'' riep de ongelukkige geschrokken uit. ,,En nergens een bordje met een daartoe strekkende waarschuwing! Help!''

Wild spartelend trachtte hij houvast onder de voeten te krijgen, maar het was vergeefs. Langzaam zonk hij verder weg in de verraderlijke bodem — en zijn dunne kreten gingen verloren tussen de oneindige, eenzame heuvels.

7530. Heer Bommel maakte zich gereed om de vijfde voedselzendig over te hevelen, maar Tom Poes begon er genoeg van te krijgen.
,,Ik doe niet meer mee'', zei hij. ,,Dit gedoe is onzin, en zonde van al dat eten. Het is trouwens verkeerd om met de verdwijnpunter te sjouwen, zei Kwetal; want dan verplaatst met het verdwijnpunt. Op deze manier kan Dorknoper de uitgang nooit meer vinden. Dit is maar lukraak geknoei, want u weet toch niet waar hij ergens in die vreemde wereld is?''
Heer Ollie bewolkte, want dat was precies wat hij zichzelf ook steeds meer begon af te vragen.
,,Onzin!'' sprak hij toornig. ,,Dat voel ik heel fijn aan met mijn eh... met mijn gevoel. Ik weet precies waar Dorknoper is''.
Nauwelijks had hij deze woorden gesproken of het geluid van voetstappen werd hoorbaar, en vanachter een boom trad commissaris Bas te voorschijn.
,,Op heterdaad!'' riep de politiechef scherp. ,,Dat hoorde ik nu eens net! Het is niet voor niks, dat ik je in de gaten heb gehouden. Je kunt beter maar meteen bekennen; dat scheelt soms in de strafmaat''.

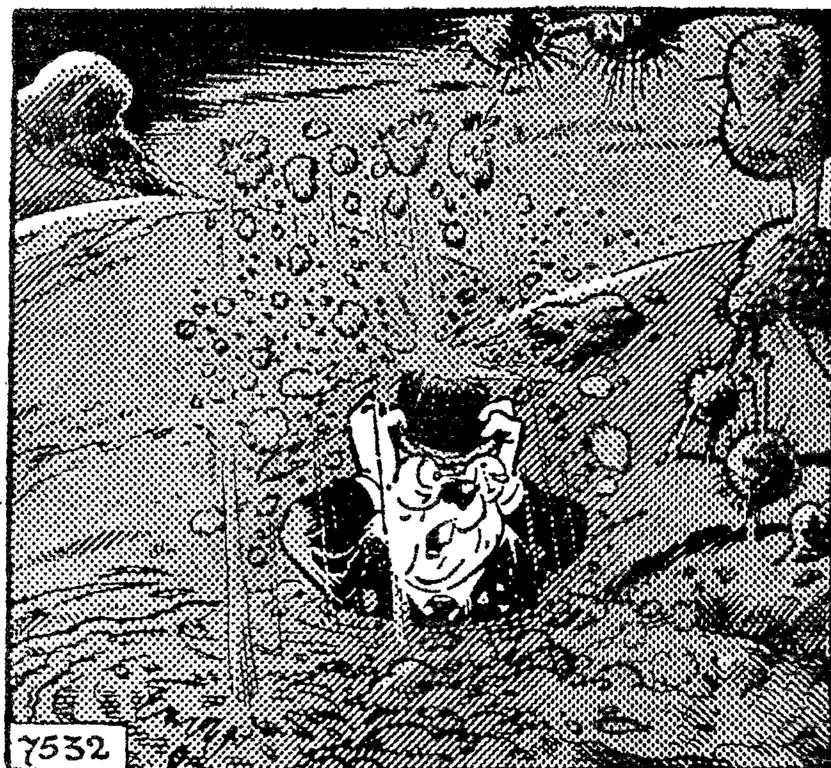
,,Ikkik... ik h-heb niets gedaan'', stamelde heer Ollie die ijlings overeind sprong. ,,Ik w-weet niet precies w-waar Dorknoper is, bedoel ik. Ik sta er buiten''
De commissaris liet zich echter niet misleiden en deed grimmig een pasje voorwaarts.
,,Ik arresteer je'', sprak hij zwaar. ,,Mee naar het bureau, Bommel!'' Een zenuwtrek voer over het gelaat van de verdachte heer, en terwijl hij de verdwijnpunter ophief, tastte hij naar de middelste knop van het apparaat...

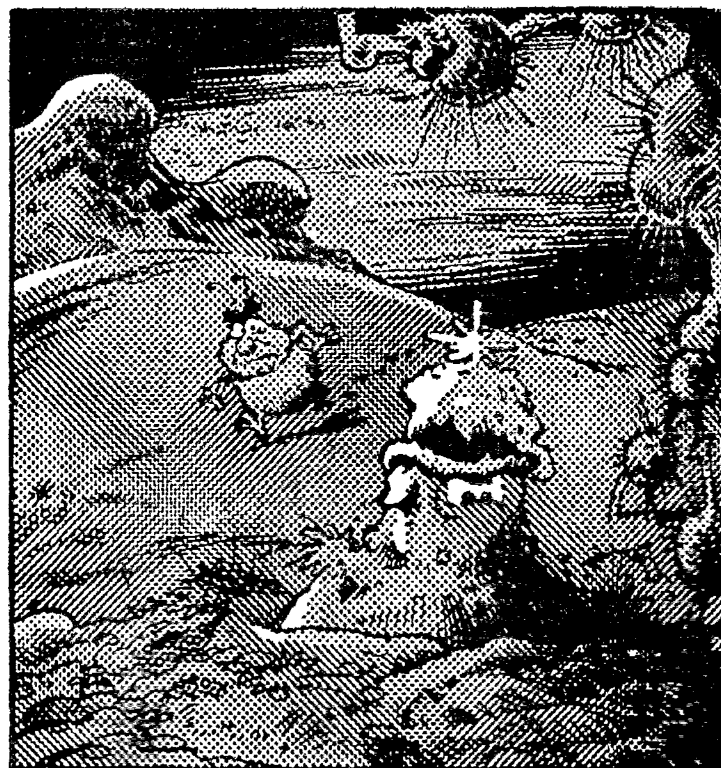

7531 De gedachte, dat hij gearresteerd werd was te veel voor de gevoelige heer, en terwijl een zenuwtrek zijn wang bewoog, richtte hij de verdwijnpunter op de politiebeambte. Deze wist natuurlijk niet welk een vreselijk gevaar hem bedreigde, maar Tom Poes kende zijn vriend en ook de werking van het apparaat. Voordat heer Ollie dan ook iets had kunnen doen nam hij bliksemsnel een steen op en wierp die met grote nauwkeurigheid tegen het toestel zodat dit galmend van richting veranderde. Heer Bommel verloor hierdoor zijn evenwicht — en toen hij krampachtig de middelste knop indrukte was hij zo uit het lood geslagen, dat de verdwijnpunter op een heuveltje achter hem gericht was.
"W-wat wastat?" stamelde de getroffen heer, terwijl hij met een pijnlijk gelaat zijn vingers bekeek. "K-kortsluiting, vermoed ik. Een getergd heer kent zijn eigen kracht niet. Ach, daar had ik nu toch b-bijna iets v-vreselijks gedaan. Laten we blij zijn, dat het zo is afgelopen, heer Bas".
De commissaris was echter helemaal niet blij. Met uitpuilende ogen staarde hij naar de diepe kuil, die gaapte waar eens een heuvel geweest was, en het was duidelijk, dat hij danig geschokt was.

"Dat is deze keer nog goed afgelopen", dacht Tom Poes, voldaan op de achtergrond. "Maar erg gerust ben ik er toch niet op. Zolang heer Ollie met dat ding rondloopt kan er van alles gebeuren, en dan wordt de ellende steeds groter. Hm, als Dorknoper nu maar terug was zou ik dat ellende-apparaat in het moeras kunnen laten zinken of zo..."

7532 De ambtenaar Dorknoper was steeds dieper in het drijfzand geraakt, en hij meende reeds, dat zijn laatste uur geslagen had. Maar op het moment dat hij de ogen sloot om zich voor te bereiden, begon het plotseling aardkluiten te regenen. Het was geen lichte korrel- of klontjesmiezer, maar een hevige stortbui van graszoden en plakken hoogveen, zodat het leek alsof er een gehele heuvel over het hoofd van de ongelukkige werd uitgestort.

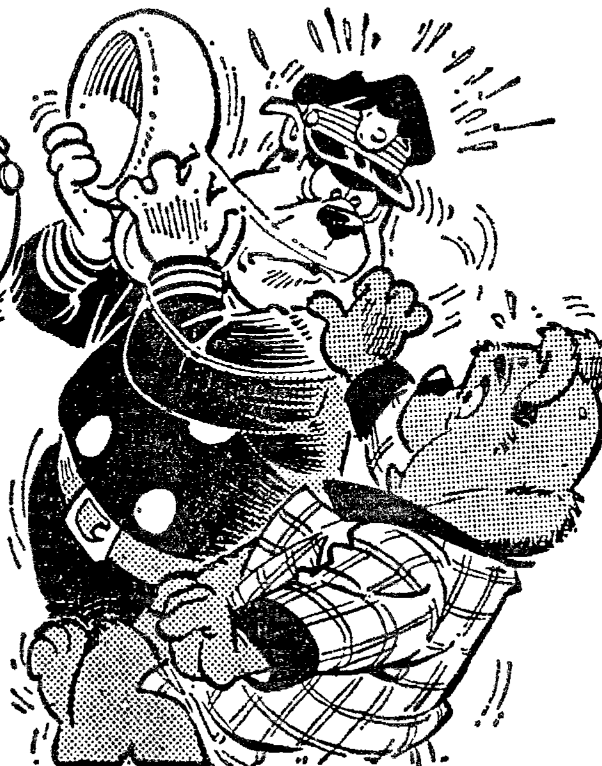
Oplettende lezertjes zullen begrijpen, dat dit het heuveltje was waarop heer Ollie de verdwijnpunter gericht had, doch de beambte tastte geheel in het duister en al spoedig was hij bedekt door een laag aarde, die hem de ademhaling bemoeilijkte. Het meeste kwam echter naast hem terecht, waar het werd opgezogen door de drassige bodem zodat deze al spoedig steviger begon te worden. Tenslotte was er dan ook geen drijfzand meer, en toen de bui over was bemerkte de heer Dorknoper, dat hij de bekroning vormde van een lichte verhoging in het terrein.

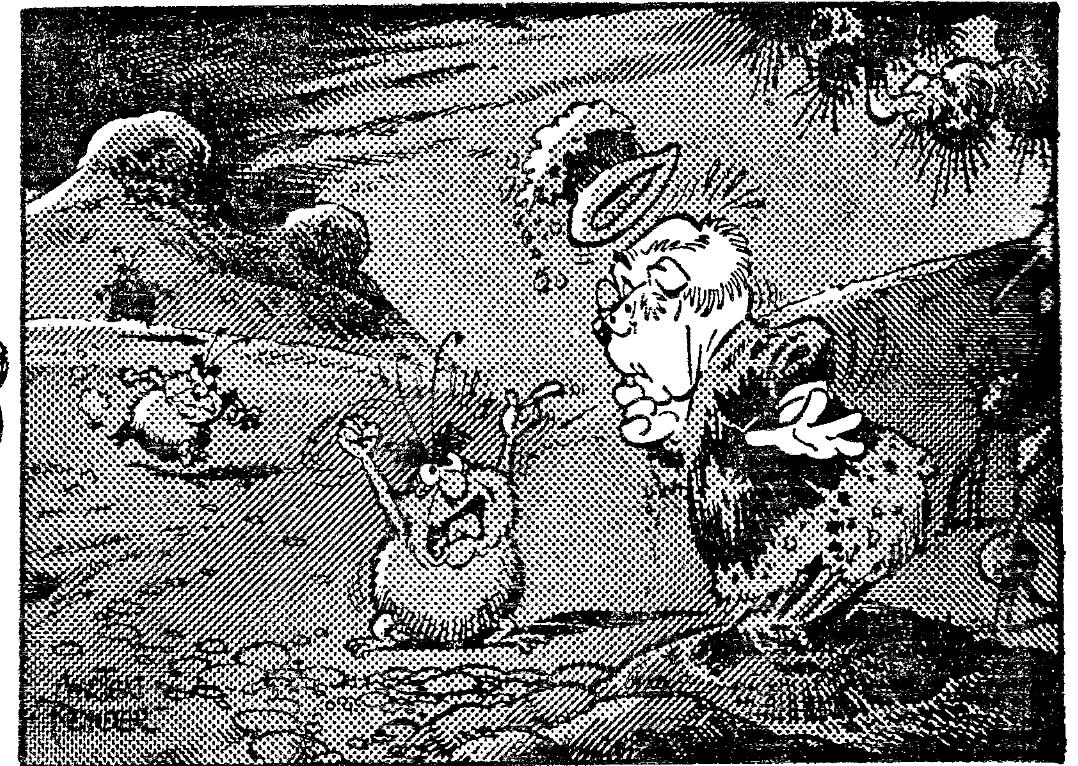
"Waterstaat weet toch maar van aanpakken", prevelde hij in de geestgrond die zijn trekken bedekte. „Men heeft een fout gemaakt door niet te waarschuwen voor dit gevaarlijke terrein. Maar zelfs radicalen zullen moeten toegeven, dat deze lapsus krachtig is hersteld".

Met deze gedachte schudde hij de aarde van zich af en werkte zich met enige moeite omhoog totdat hij weer vaste grond onder de voeten had.

Op dat moment werd zijn aandacht getrokken door een ontevreden gegrom, en een schorre stem riep: „Gam meze kwa kwa. Reker gon dar".

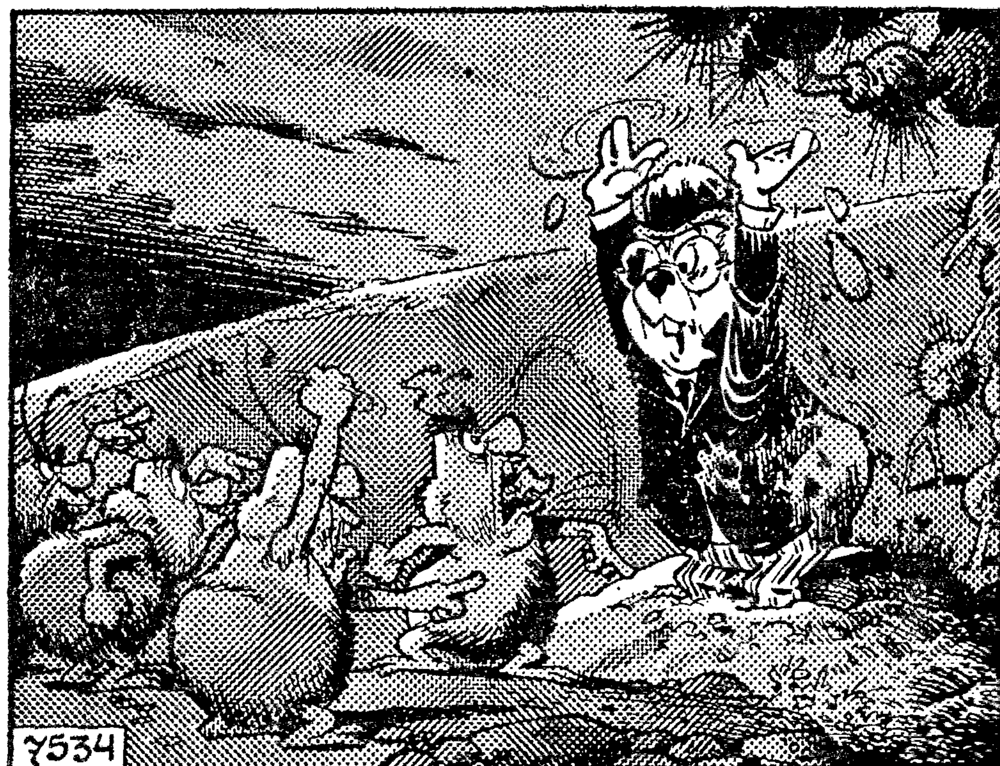

7533 Commissaris Bas herstelde zich spoedig van de schrik.
„In naam der wet!" riep hij, driftig op heer Bommel toetredend.
"Je bent mijn arrestant. Geef die helse machine hier."
"Hij is van MIJ," zei heer Ollie terwijl hij achteruit stapte. "En ik ben uw arrestant niet. Ik ben een heer van stand, die bezig is met zegenrijk werk tegen zijn wroeging. Als u geen andere toon aanslaat zal ik u eens op uw plaats zetten, heer Bas."
Die waarschuwing was niet nodig, want de politiechef had reeds een sprong genomen en rukte het toestel uit de vingers van heer Bommel.
"Geef hier, zei ik," snauwde hij. "Dat ding is belastend bewijsmateriaal. Het is gebruikt voor het ontvreemden van de heuvel die hier lag — en waarschijnlijk ook bij de ontvoering van de heer Dorknoper!"
De ambtenaar eerste klasse zelf stond op dat moment bevreemd naar een eigenaardige gedaante te kijken, die

"Ik ben hier vreemd," sprak hij beklemd. "Maar wanneer u een daartoe strekkend formulier in drievoud invult zal ik de overheid tot een schadevergoeding trachten te bewegen."
Helaas, zijn verstandige woorden werden door getier overstemd.....

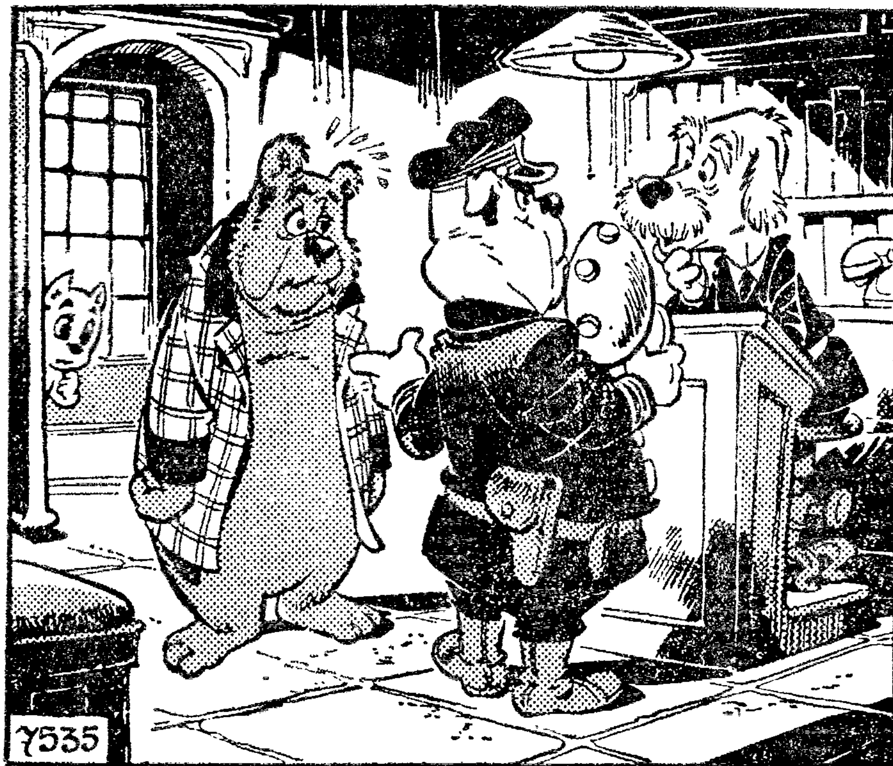
hem opgewonden toesprak. Het was een van de Minnenieters, die dit vreemde gebied bewoonden, en het ventje had dorst. Zijn boosheid valt te begrijpen, want in plaats van het troebele vocht, dat hier anders in de schemering lag te glinsteren trof het er nu een zandheuvel met een vreemdeling aan.
"Gam neze kwa kwa!" schreeuwde het dan ook terecht. "Reker gon dar!"
Op zijn schor geroep doken er nu ook andere inboorlingen uit de duisternis op, en hun houding was zo dreigend, dat de beambte begon te vrezen, dat hij in dit onbekende gebied een wet overtreden had.

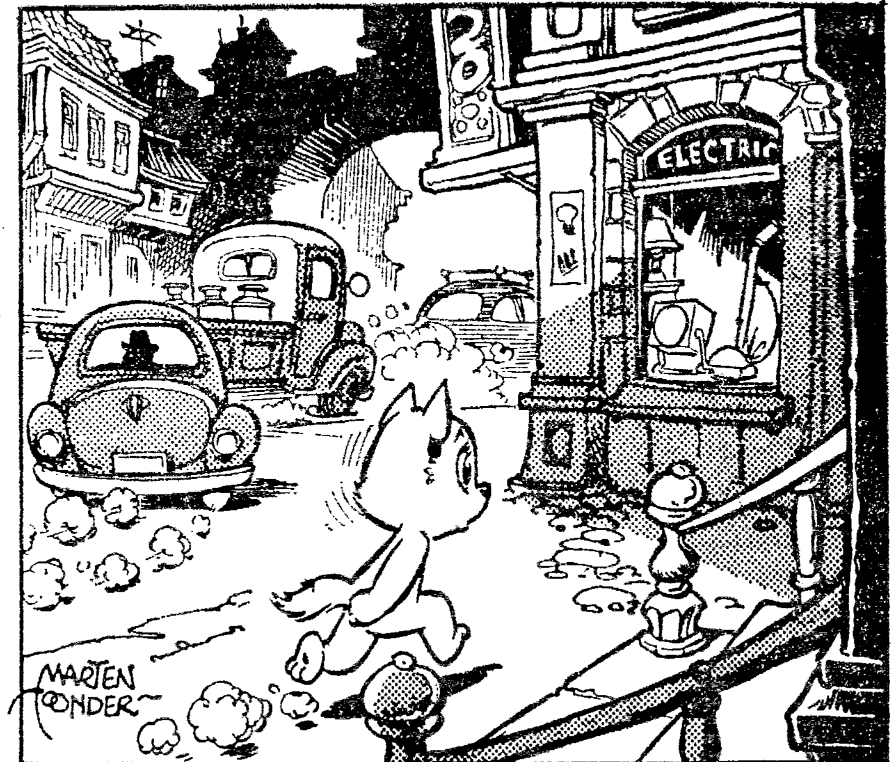

7534 De beklagenswaardige ambtenaar Dorknoper verstond weliswaar niet wat er tegen hem geroepen werd; maar de gebaren van de inboorlingen waren zó welsprekend, dat de bedoeling tot hem doordrong.
Het dempen van uw putje was niet mijn werk!" riep hij met opgeheven handen. "Het was een ingreep van waterstaat, of een natuurgebeuren!"
"Vaarg kwa kwa!" schreeuwde de menigte op de aardhoop wijzend, "vaarg, vaarg!!"
De beambte zuchtte, en nadat hij zijn voeten uit de grond had getrokken ontdeed hij zich van hoed en jas.
"Hier sta ik machteloos tegenover een overmacht", sprak hij misnoegd terwijl hij zijn kledingstukken over een plant hing. "Men wil klaarblijkelijk dat ik persoonlijk ga graven; zonder er rekening mee te houden, dat ik een ambtenaar eerste klasse ben. Ach, het is duidelijk, dat er een ambtelijke vergissing is begaan waardoor ik mij op niet-kadastraal gebied bevind. Zo'n foutje is gauw gemaakt, maar deze breekt mij zuur op! Ja, ja, het leven van ons ambtenaren is zwaar en verantwoordelijk".
Intussen had commissaris Bas de verdwijnpunter in zijn arm geklemd en marcheerde stadwaarts, terwijl heer Ollie protesterend naast hem ging.
"Geef terug!" riep deze uit. "Ik heb dat toestel nodig, bedoel ik. Als Dorknoper geen eten krijgt gaat hij dood! Alleen ik kan dat ding bedienen. Geef toch hier!"
"Hou op, Bommel," zei de politiechef nors. "De rechter zal het wel uitzoeken."

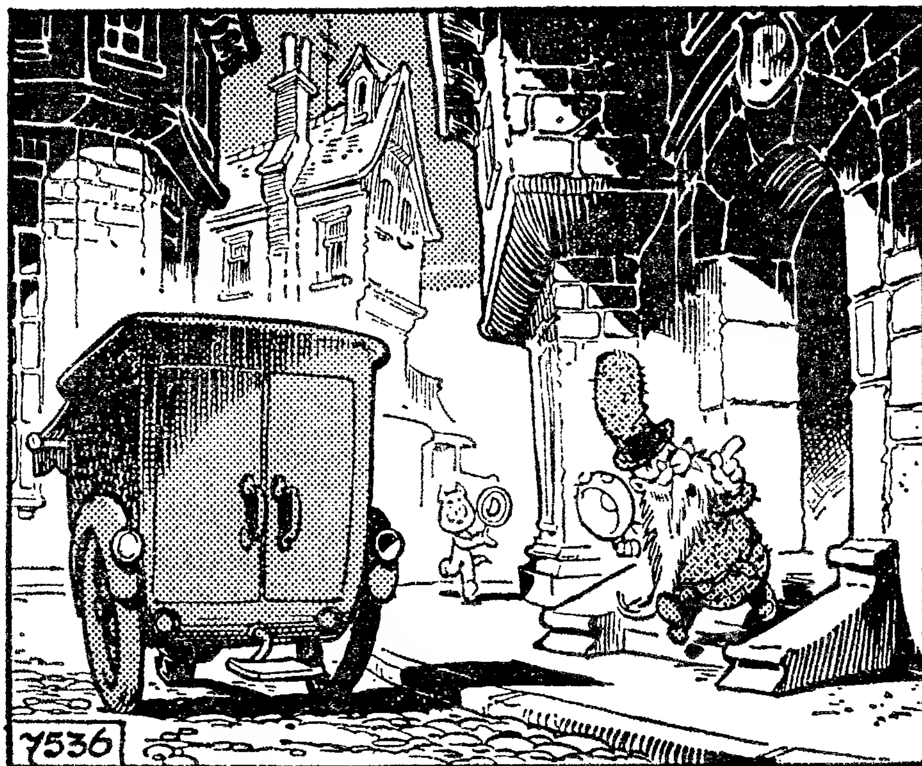

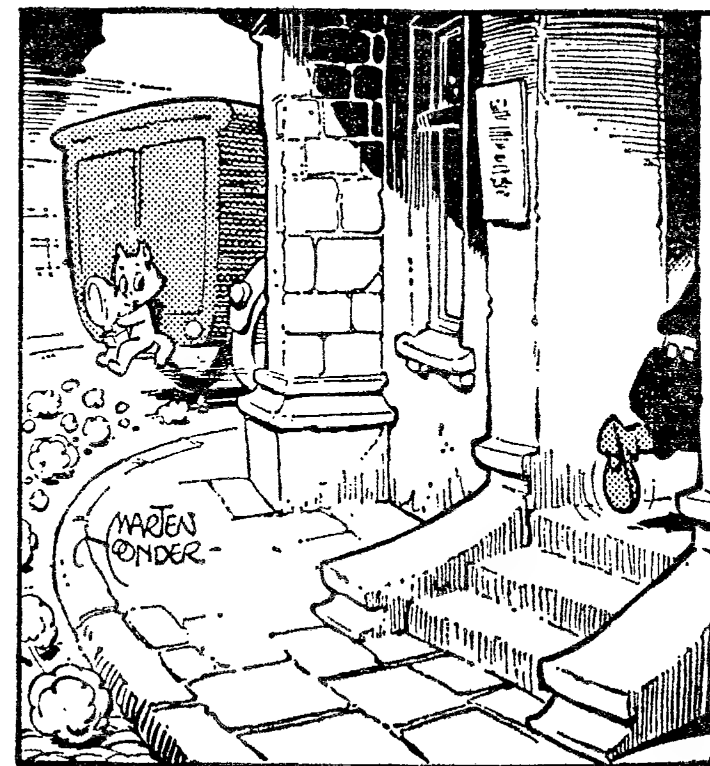

7535 Zo werd heer Bommel dus naar het politiebureau gebracht, en daar overgedragen aan brigadier Snuf die de wacht had.
,,Bommel is gearresteerd op verdenking van ontvoering'', sprak de politiechef. ,,In de cel met hem. Sluit hem goed op, Snuf! En laat professor Prillewiets komen om dit bezwarende bewijsmateriaal te onderzoeken. We moeten weten hoe het werkt.''
Zijn ondergeschikte knikte, en nadat hij een sleutelbos van de muur had genomen voerde hij de ongelukkige heer naar een celletje om hem voorlopig te bewaren.

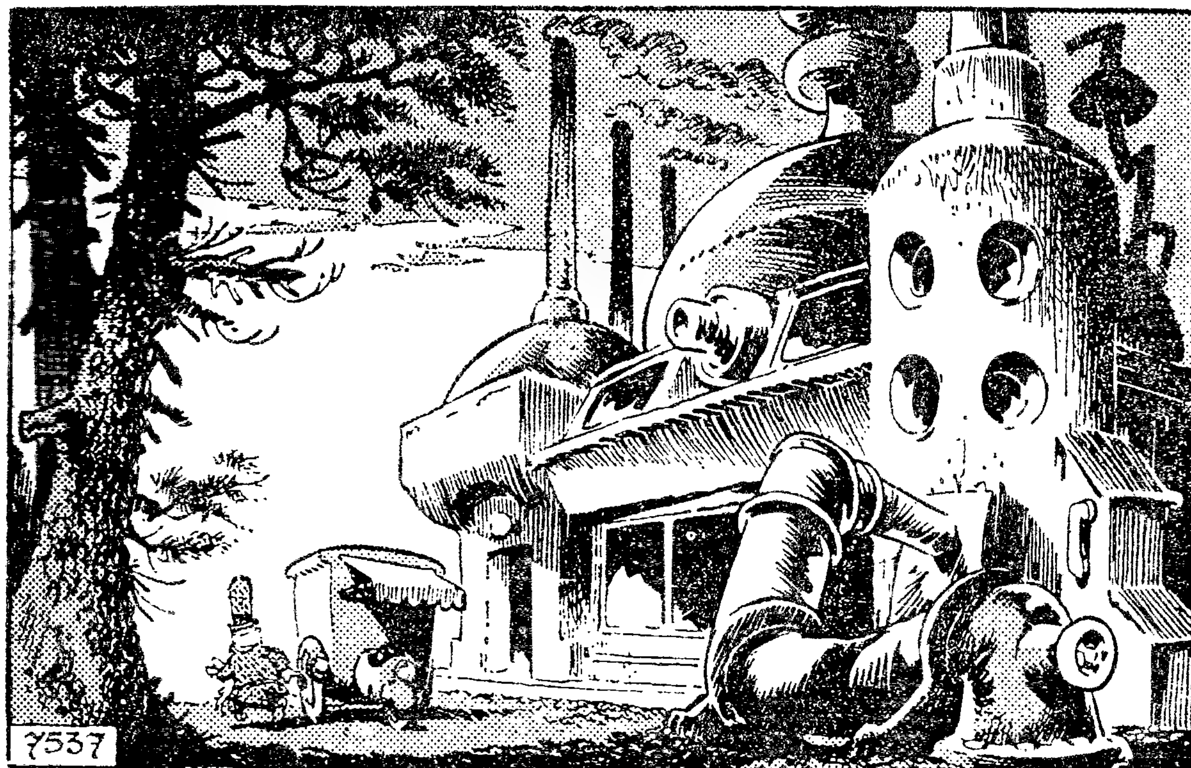
,,Dit keer schijn je er gloeiend bij te zijn'', zei hij somber. ,,De commissaris had je al lang in de gaten, maar dat bewijsmateriaal heeft de doorslag gegeven, neem ik aan. Wat is het voor iets?''

,,Een gewone verdwijnpunter'', mompelde heer Ollie verslagen. ,,Ik was net bezig er in stilte veel goeds mee te doen. Maar toen werd ik gearresteerd. Het is allemaal héél vreselijk. Hier zit ik nu, eenzaam achter de tralies — en iedereen heeft me verlaten.''
Dat was echter niet waar. Tom Poes was zijn vriend gevolgd, en daardoor had hij ook gehoord, dat professor Prlwytzkofski het apparaat moest gaan onderzoeken.
,,Dat moet ik voorkomen'', dacht hij, terwijl hij de straat oprende in de richting van een winkel in electrische artikelen. ,,Als die prof dat ding uit elkaar schroeft kan Dorknoper nooit meer terug komen. Want ontleden kan hij het misschien wel, maar in elkaar zetten niet omdat het een toestel van Kwetal is. Heer Ollie heeft er wél een troep van gemaakt, dat moet ik zeggen. Hoe komen we hier weer uit?''

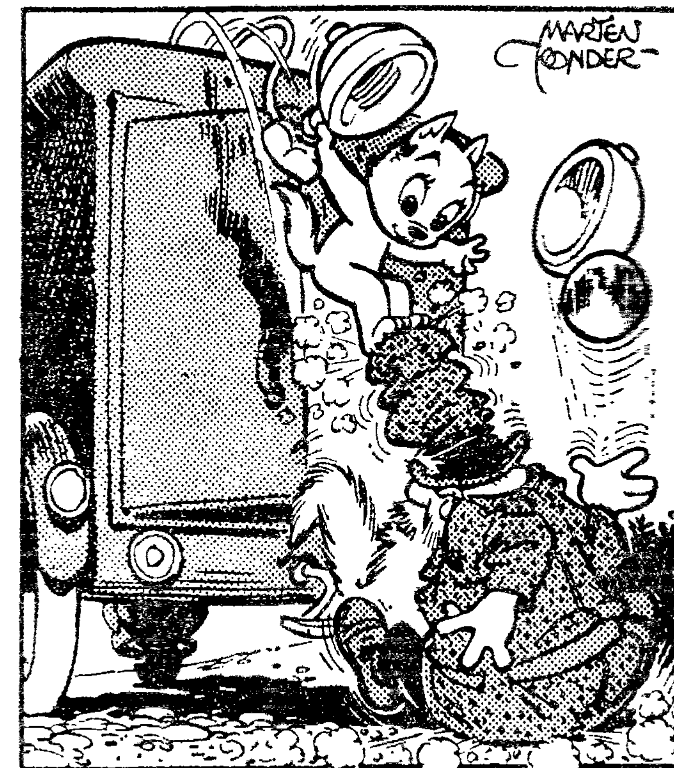

7536 Toen Tom Poes zijn aankoop gedaan had rende hij ermee terug naar het politiebureau, en hij was net op tijd om professor Prlwytzkofski het pand te zien verlaten.
De geleerde klemde de verdwijnpunter in de arm en zag er recht tevreden uit.
,,Ener onderzoeking hier heeft geen zwek'', sprak hij over zijn schouder. ,,Ik moet der apparatuur gans zorgzaam betrachten en in der rust en zuiverheid mijnes laboratoriums analyseren. Ik stel mij recht veel daarvan voor, want ik verwacht ener omwalsing der wetenschap!''
,,Ik hoop, dat u er voorzichtig mee bent'', zei commissaris Bas, die hem uitliet. ,,Dat apparaat is een belangrijk bewijsstuk.'' ,,Hebt u gene angst, bid ik u'', riep de hoogleraar monter. ,,Ik plats hem hier in mijner krachtwagen, achter slot en regel, en ik vaar hem rechtuit naar mijner aanstalt.''
Zo sprekende schoof hij het toestel in zijn driewieler, sloot de deuren zorgvuldig, en begaf zich toen opgewekt naar de bestuurdersplaats, waar hij de motor startte. Het voertuigje kwam hobbelend op gang terwijl de politiechef zich weer naar binnen begaf, zodat geen van beide heren Tom Poes in de gaten had.
Deze had zich achter het wagentje schuil gehouden, doch nu nam hij een aanloop en sprong op de treeplank, die zich aan de achterkant van de wagen bevond.
,,Gemakkelijk zit ik hier niet'', dacht hij. ,,Maar als ik me goed vasthoud is er net plaats genoeg voor mij en dit electrische straalkacheltje. Het is gelukkig niet ver.''

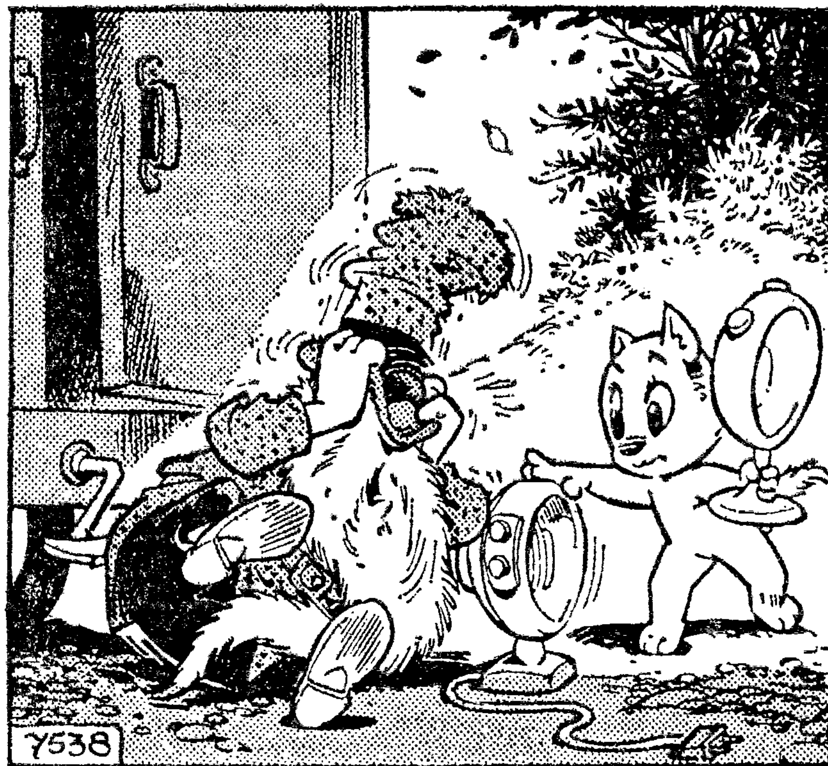

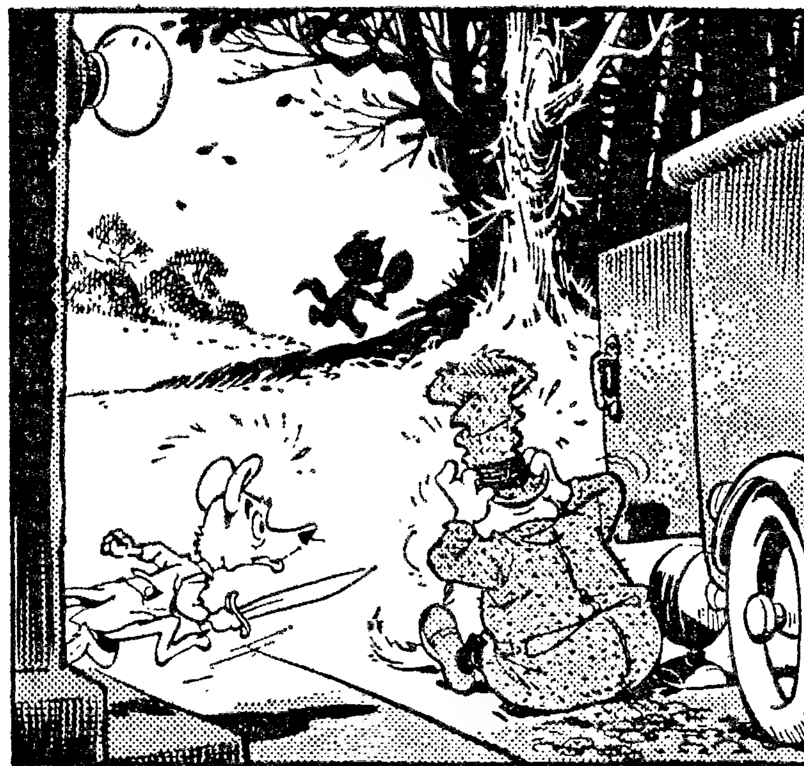

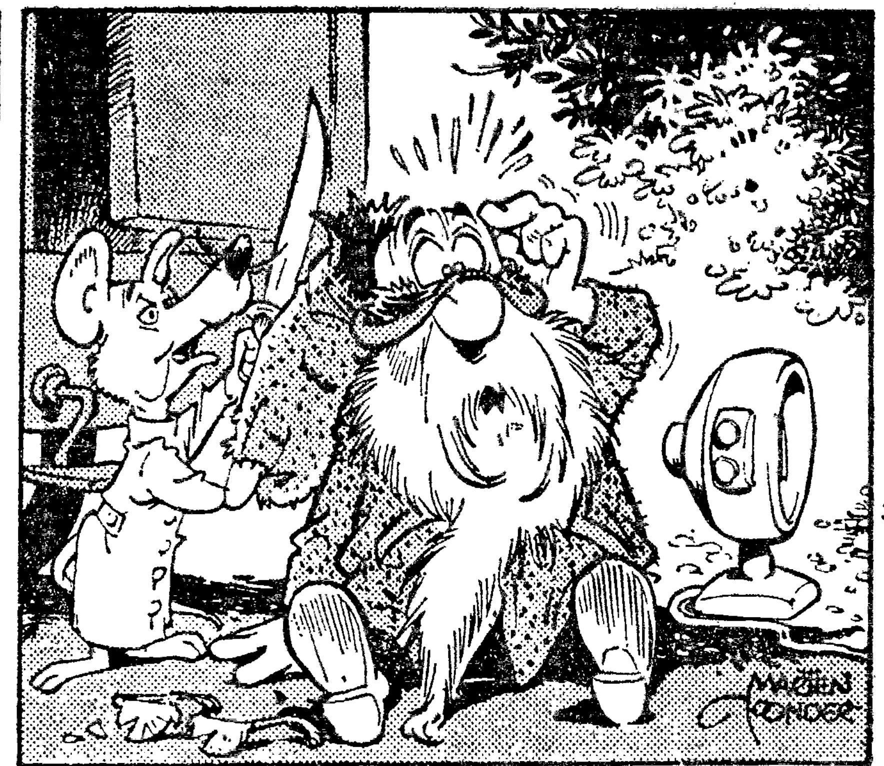
7537 Na een voorspoedige rit bereikte de driewieler van professor Prlwytzkofski het laboratorium, dat even buiten de stad gelegen was.
,,Praw'', sprak de geleerde terwijl hij zich uit de bestuurdersplaats werkte, ,,dezer vaartuig holpert tamelijk onbekwaam door het afmatten der draagvederen. Maar het is mij gelijkgeldig; der verdwijneringspuntapparatuur wacht mij.''
Met deze gedachte begaf hij zich vergenoegd naar de achterkant van het wagentje en ontsloot de deuren, zodat deze openzwaaiden.
,,Daar staat hij ja!'' hernam de hoogleraar blij. ,,Gans tot mijner vervoeging! Eindelijk kan ik hem in groter rust en puntelijkheid analyseren.''

Voorzichtig pakte hij het toestel beet en tilde het met een teder gebaar uit de bagageruimte. Zodoende merkte hij Tom Poes niet op, die op het dak geklommen was toen het voertuigje tot stilstand kwam. Pas toen een zwaar gewicht hem op de hoed trof, bemerkte hij, dat hem een gevaar boven het hoofd hing; maar toen was het te laat.

Het hoofddeksel zakte hem over de ogen, zodat hij het evenwicht verloor en dreunend op de grond belandde, terwijl het kostbare apparaat hem uit de vingers glipte.
Tom Poes slaagde erin het in de vlucht te grijpen en sprong handig op de grond, terwijl de geleerde verblind om hulp begon te roepen.
,,Dat is dat'', dacht Tom Poes. Nu moet ik vlug zijn!''

7538 Tom Poes verloor geen tijd. Terwijl professor Prlwytzkofski verblind aan zijn hoed rukte en met overslaande stem om hulp riep, zette hij snel het straalkacheltje op de grond, en maakte zich met de verdwijnpunter uit de voeten.

Hij was maar net op tijd, want toen hij in de schaduw van de bomen verdween kwam de assistent Alexander Pieps reeds naar buiten rennen. Deze had met grote tegenwoordigheid van geest een mes gegrepen om op alles voorbereid te zijn, en daarmee gewapend snelde hij naar zijn chef.

,,Wat is er aan het handje, professor?'' vroeg hij gespannen.

,,Het is der hoedesrand!'' kreet de geleerde. ,,Help mij uit der kopbedekking, bid ik u! Snel toch; ik heb ja gans gener inblik meer op der apparatuur!''

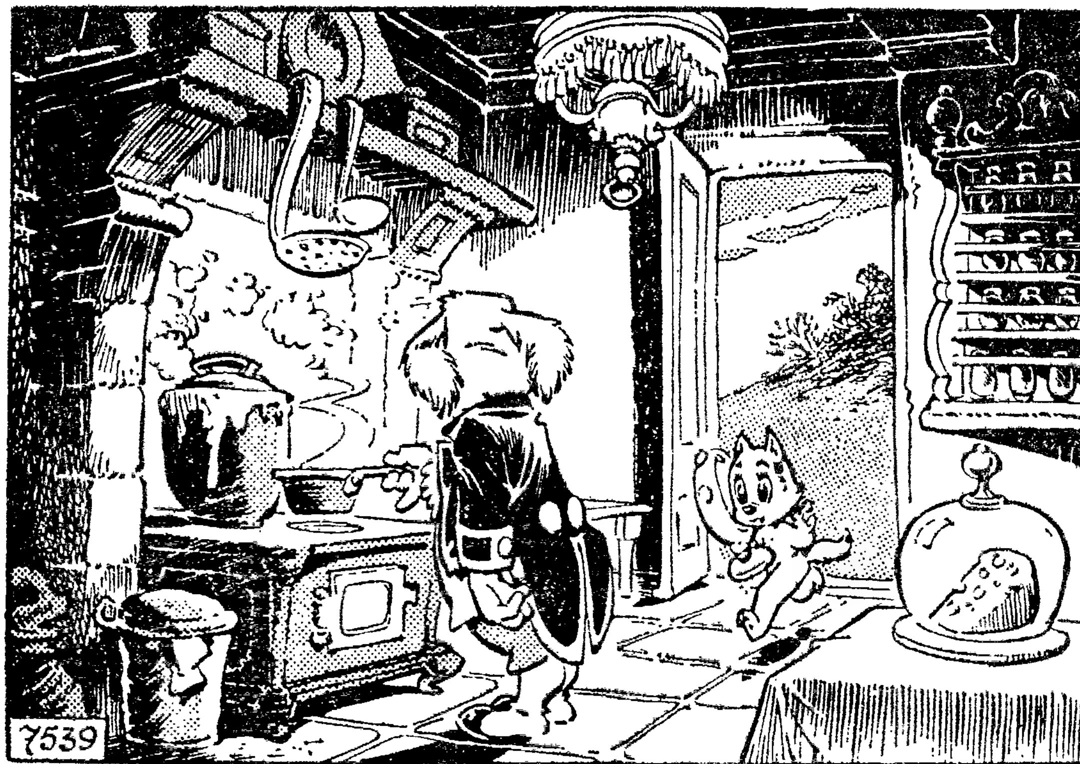
,,O, dat is zo gepiept'', zei de assistent sussend, ,,ik heb een geschikt instrument bij me, en als u eventjes stil zit...''

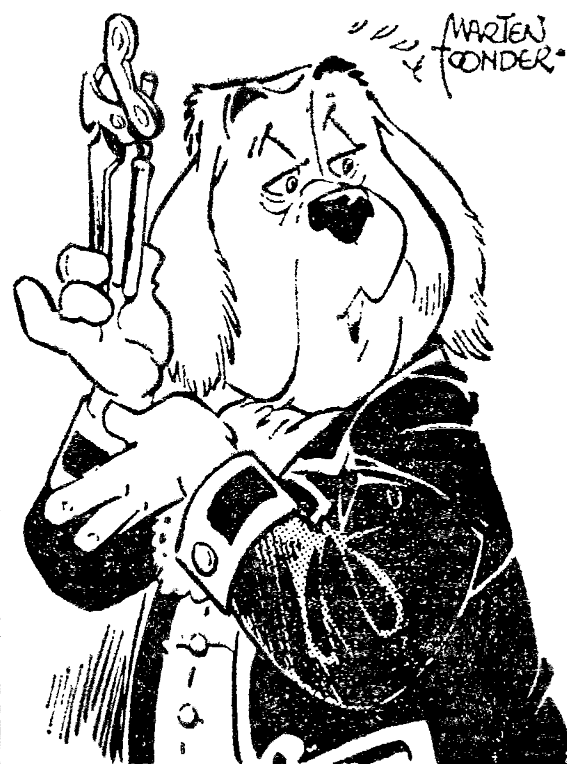
Zo sprekende sneed hij op vaardige wijze de bovenkant van het hoofddeksel af, zodat de hoogleraar de ogen vrij kreeg en een bijziende blik in het rond kon werpen.

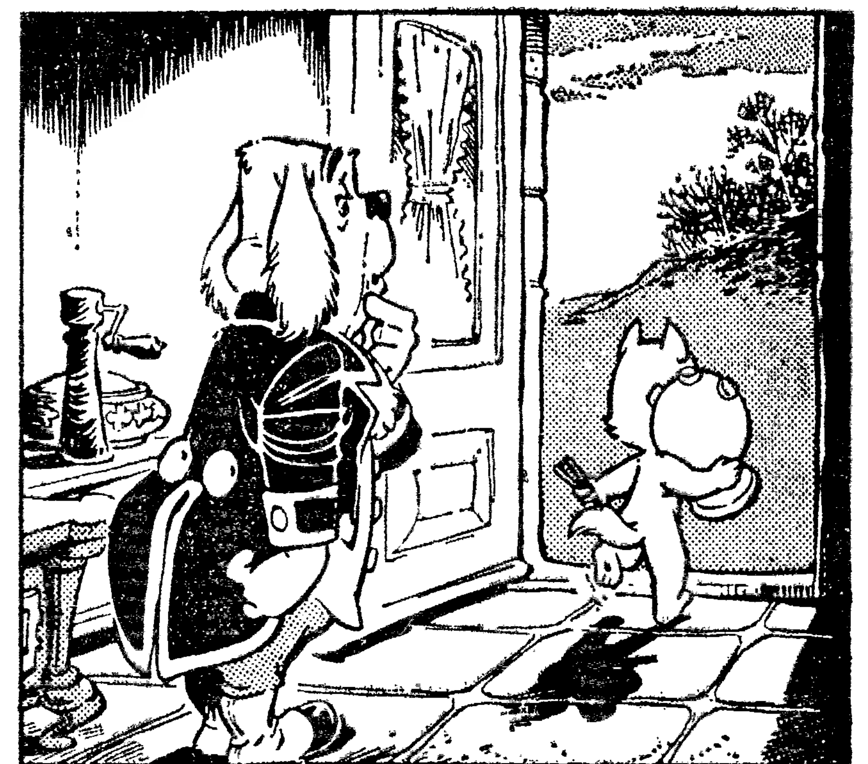
,,Praw!'' stamelde hij. ,,Ik w-weet ja n-niet wat mij op der h-hoedesbol getroffen heeft.. Ach! Het was een verschutterend ervaren! Alles is mij tot het onderste en tot het bovenste geworpen..''

Hij zweeg en een glimlach verlevendigde plotseling zijn verzakte trekken.

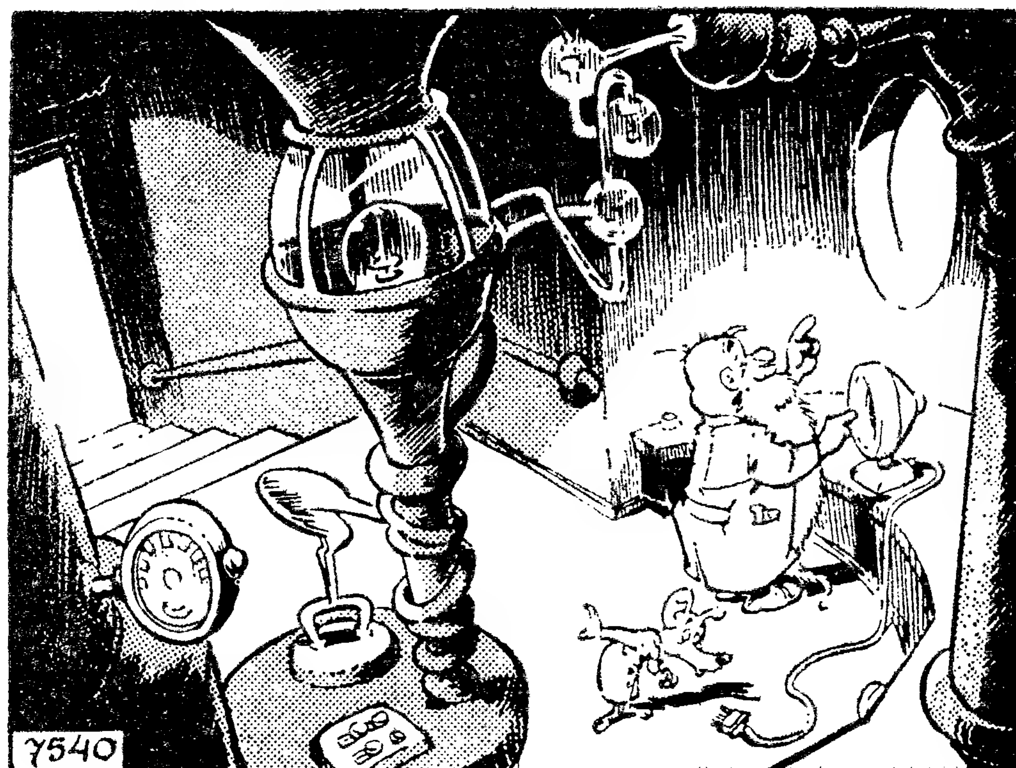
,,Gelukkig'', prevelde hij. ,,Der apparatuur is behouden gebleven geworden. Daar staat der parallelstraler!''

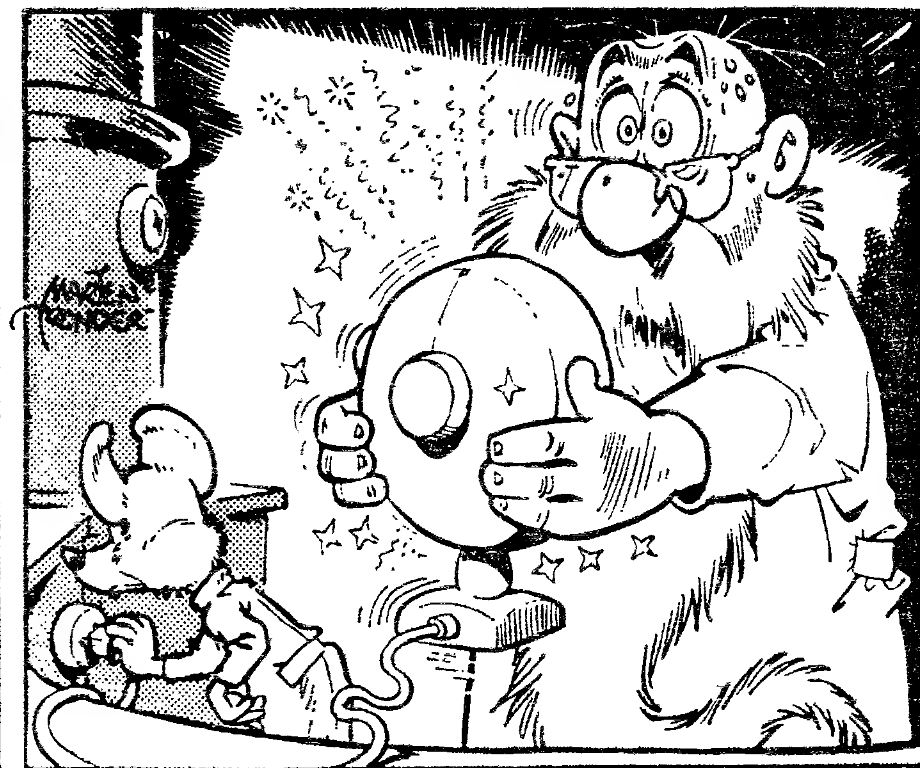

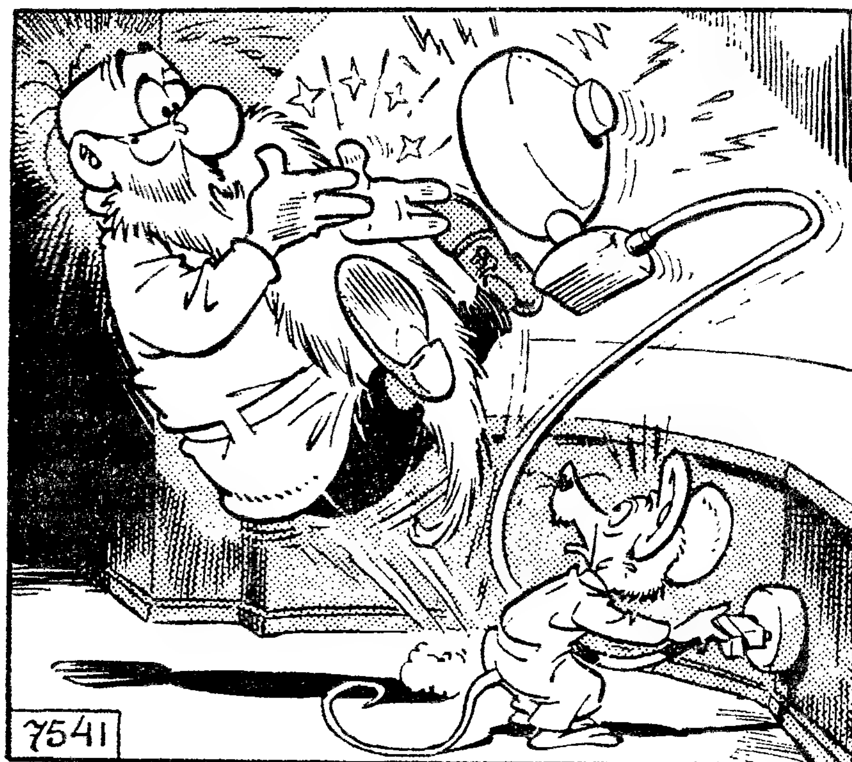
7539 Joost was bezig met het voorverwarmen van fijngesnipperde uitjes die hij in een wijnsaus wilde verwerken toen Tom Poes binnen kwam.
,,Dag, jonge heer," sprak de bediende opkijkend. ,,Is heer Olivier gereedgekomen met de voedselvoorraden, die hij uit de kelder heeft meegenomen? Alles is weg; en dat maakt het bereiden van een gepaste maaltijd een weinig vreugdeloos met uw welnemen. Of is hij nog bezig? Ik heb de auto niet horen terugkomen."
,,Dat klopt," zei Tom Poes. ,,Heer Ollie zit in moeilijkheden, en daarom moet ik nu een goede blikopener hebben. Niet zo'n plastic-ding, je weet wel."
De trouwe knecht zette het pannetje opzij, en bracht na enig zoeken een zwaar vernikkeld instrument te voorschijn.
,,Een blikopener?" herhaalde hij. ,,Heer Olivier is toch niet in de Oude Schicht verward geraakt, als ik mag vragen? Hij is zo nerveus tegenwoordig. Met eigen ogen heb ik hem door de muur zien verdwijnen, wanneer ik zo vrij mag zijn. En hij heeft de hand in het verdwijnen van de heer Dorknoper, dat is zeker. Sindsdien loopt de politie hier in en uit, zodat ik ernstig gestoord word in mijn werkzaamheden. En wat moeten de buren wel niet denken?"
,,Ik weet het niet," zei Tom Poes. ,,Dank je wel, Joost." Met die woorden holde hij weer naar buiten, de bediende ongetroost achterlatend.
,,Het is mijn laatste opensteker," prevelde Joost zorgelijk. ,,Hoe moet dat met de maaltijd aflopen, nu de kelder leeg is, vraag ik mij af?."

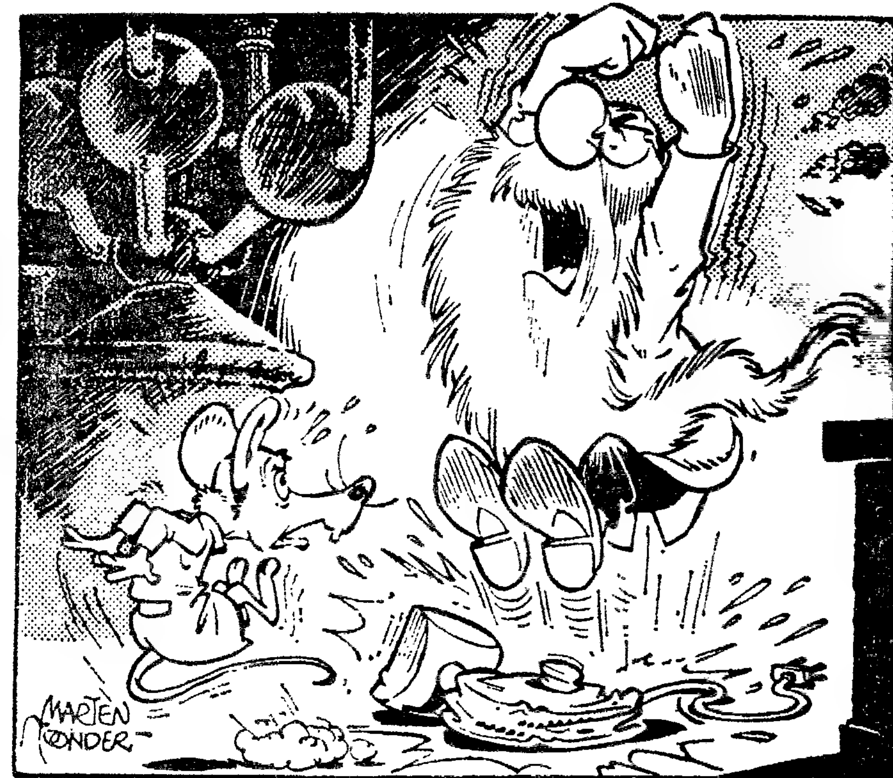

7540 Professor Prlwytzkofski had zich met veel moeite ontdaan van zijn hoofddeksel, en nadat hij een schone witte jas had aangetrokken zette hij het toestel voorzichtig op een werktafel. ,,Geef acht, mijnheer Pieps! ,,sprak hij. ,,Thans zullen wij der geheimenis der parallelliniatuursnijdingseffect daarstellen kunnen. Een groter moment in der geschiedenis der wetenschap heeft aangebroken. Ach, ik mocht gaarne der meester bejegenen der dezer apparatuur ontwikkeld heeft.''
De assistent gaf geen antwoord, want zijn aandacht werd afgeleid door een elektrisch snoer, dat aan het toestel verbonden was. ,,Der werking is gans ongehoord,'' hernam de geleerde. ,,Zonder zichtbare krachtbronnen brent der apparaat het klaar een groter naringshoop met knakworsten verzwinden te laten. Hier moet spraak zijn van een anderer dimensie; merkt u zich dat aan!" ,,Zonder zichtbare krachtbron," herhaalde Alexander Pieps in zichzelf. ,,Er zit een stekkertje aan. Dat ding werkt heel gewoon op elektriciteit''.
,,Eerstens,'' voer de hoogleraar voort, ,,zullen wij zorgvuldig onderzoeken hoe der werking bewerkstelligd worden moet.''
Hij vatte het toestel voorzichtig aan en bracht het op ooghoogte, terwijl zijn assistent de steker in het stopcontact stak.
Tot grote verbazing van de geleerde begon het voorwerp langzaam warm te worden, zodat hij het op armlengte moest houden om zijn baard niet te schroeien.
,,Praw,'' riep hij uit. ,,Ik kan nergenswaar ener knop vinden. M-maar der apparatoes vangt wonderbaarlijkerwijze aan ener roder gloed uit te stralen door der beroering mijner handen.''

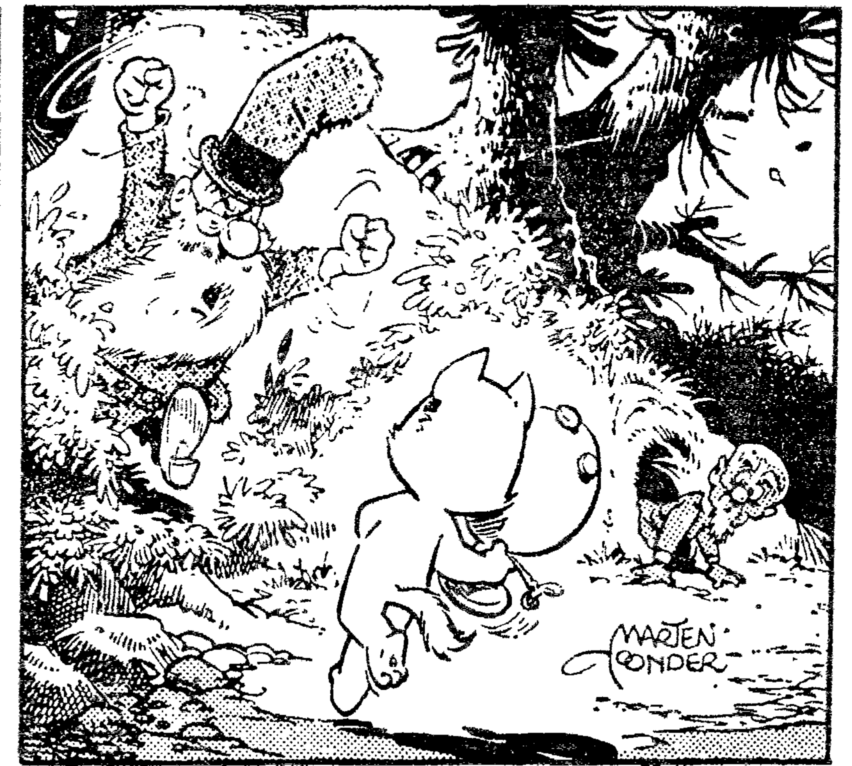

7541 Professor Prlwytzkofski staarde met bolle ogen naar het binnenste van het apparaat, dat hem rood in het gezicht scheen. En daar ook de buitenkant snel heter begon te worden kon hij het tenslotte niet meer vasthouden, zodat hij het met een rauwe kreet van zich wierp.
Het viel kletterend op de grond, samen met de geleerde die geheel overmand was door verwarring en blaren op zijn vingers. ,,P-praw!'' stamelde hij smartelijk. ,,Der doller ding g-gloeit ja als der hellesvuur! Wat is dan loos?''
,,Het is eén elektrisch straalkacheltje'', zei de assistent. Hij strok de stekker uit het stopcontact om geen brand te veroorzaken, en boog zich belangstellend over het vonkenschietende toestel.
,,Een Warmodont'', stelde hij vast. ,,Een goed merk; dat heb ik thuis ook op mijn kamer!''
,,Een straalkachelein!'' kreet de hooggeleerde opspringend. ,,Dat heeft mijnheer Pieps ook thuis! Jawel, mijnheer heeft mij voor de nar gezet! Mijnheer wenst drollig te zijn! Hier is ener verwisseling in der spel! Waar is der richtige apparatoes, zo vraag ik u?''
,,Ik-ikkik w-weet niets van een r-richtige apparatoes,'' stamelde de assistent danig geschrokken. ,,Ik h-heb alleen maar d-dit ding gezien!''
Nu gaf de professor zich over aan een woede-aanval, en hij begon uitzinnig op het kacheltje te dansen.
,,Potsentrekker!'' schreeuwde hij. ,,Ekeliger hansworst! Hardmuiliger weetniets! U bent ontlaten, mijnheer Pieps; schaft u zich voort! Ik arbeid niet wijders met een uitgepompter flikwerker! U bent een sjwatsender vlek op der wetenschapsbestand!''

7542 Toen professor Prlwytzkofski was uitgeraasd trok hij zijn jas aan, stulpte zijn zondagse hoed over de schedel en stampte naar buiten terwijl de assistent Pieps mokkend achterbleef. ,,Der ondichter lederlap!'' gromde de geleerde in zijn snor. ,,Door zijne fratsen zal ik der geheimenis des verdwijneringspunktes eerst ontsluieren kunnen wanneer ik der apparaat terug bekomen heb. Ach, waar heeft der loze luizenkerel het gelaten?''

Zo prevelend bewoog hij zich verbitterd door het herfstige landschap. De wind rukte aan zijn baard en blies de dorre bladeren van de bomen, maar hij sloeg geen acht op het natuurgebeuren en ook zag hij Tom Poes niet, die op een dwarsweg naderde.

,,Wellicht heb ik mij te zeer mede laten voeren door mijner toorn'', hernam hij iets milder. ,,Door een goedig woord had ik der hampelman mogelijkerwijze tot rede brengen kunnen. Nah, wat wederhoudt mij? Ik keer terug op mijne schreden en vraag hem kort en goed waar der kostelijke apparatuur verstoken is. Ik zal het weten!''

,,Kwetal!!'' riep Tom Poes die bezig was de dwerg te zoeken — en deze kreet bracht de hoogleraar opnieuw tot het uiterste. Met een rauwe uitroep brak hij door de struiken die de beide wegen scheidden en sprong voor de geschrokken Tom Poes op de grond.

,,Praw!'' kreet hij. ,,U speelt alzo met der Pieps onder één hoedlein! Daar is der apparaat ja schoon! Geef hier, droefzaliger gurk!''

,,Het ruik hier bruin'', mompelde Kwetal, die iets verderop het hoofd uit een konijnehol stak. ,,Iemand riep me, maar ik vind het niet prettig om mij in die vozels te mengen. Daar word ik scharrig van!''

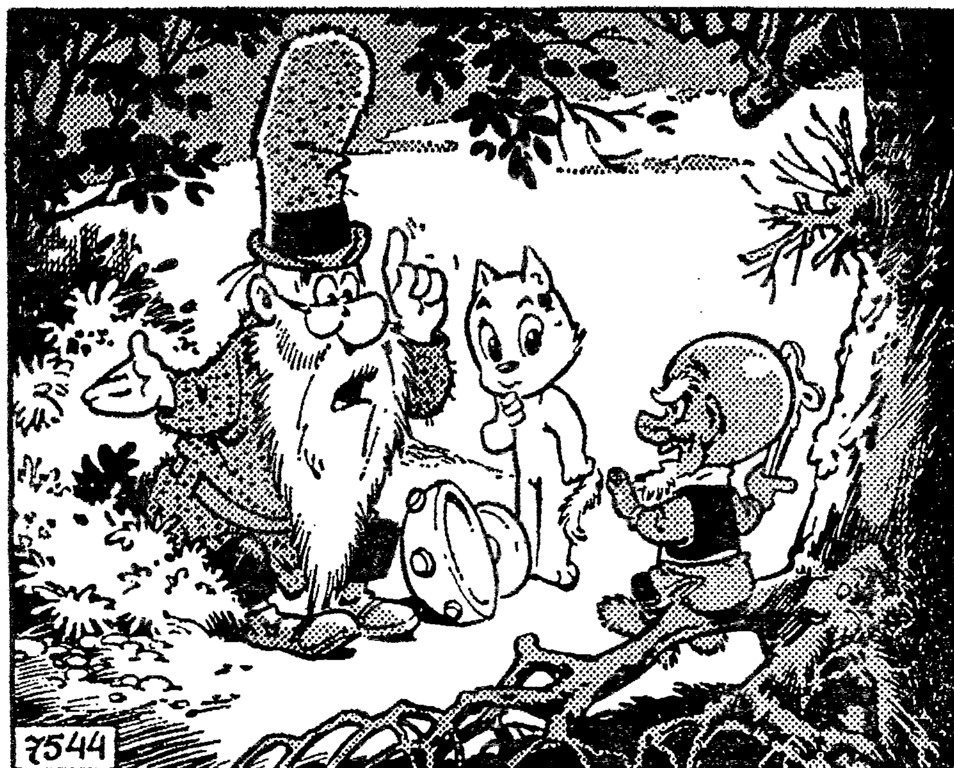

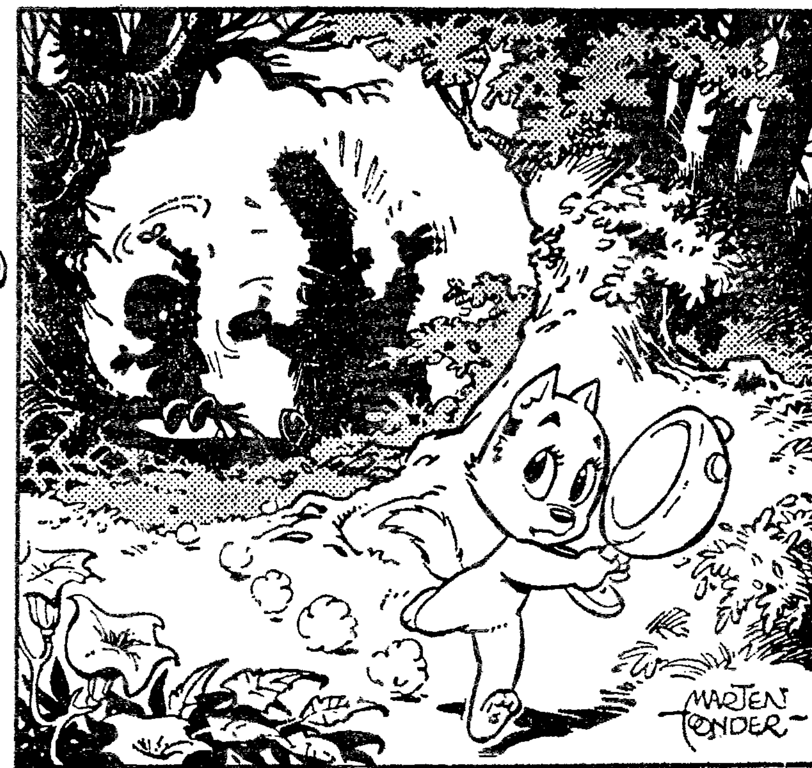

7543 Professor Prwytzkofski wachtte niet op uitleg. Toen hij het gezochte toestel zo plotseling voor zich zag, sprong hij op Tom Poes af en rukte het met kracht naar zich toe. Daarmee had hij het echter nog niet, want Tom Poes hield stevig vast, en zodoende ontstond er een trekpartij die niets wetenschappelijks had.
,,Ontlaat der apparatoes!'', schreeuwde de geleerde al rukkend. ,,Ik doorschouw u en der Pieps! Onzalige lederlappen!''
Overmand door ademnood en aandoening gingen zijn woorden over in gierend gehijg, en in deze betrekkelijke stilte klonk plotseling een krakende stem.

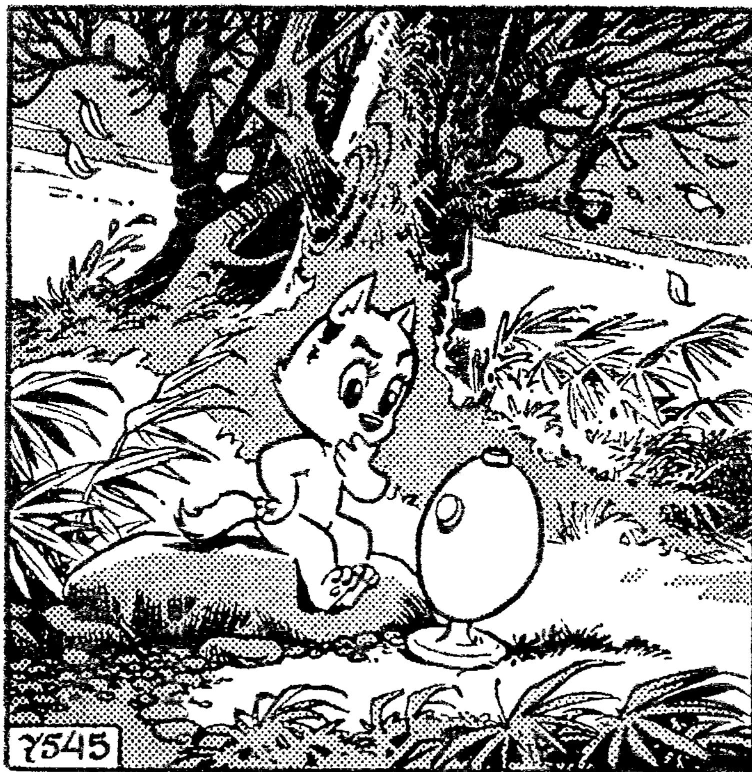
,,Pas op!'', sprak deze scherp. ,,Als je zo met de verdwijnpunter barrelt, zou je wel eens kunnen verramen; en dan word je min!''
De vechtenden staakten hun worsteling en keken schrikkend om, terwijl ze het toestel loslieten.
,,Kwetal!'', riep Tom Poes uit. ,,Ik zocht je net, want ik heb je raad nodig.''
,,Nog steeds vragen. zeker,'' zei het ventje knorrig. ,,Daar was ik al bang voor. Maar ik zag dat je een hefboomschaveel bij je hebt en daarom ben ik opgeklommen.''
,,Gelukkig,'' zei Tom Poes, terwijl hij de blikopener overreikte. ,,Ik wil graag weten hoe ik iemand die verdwenen is, kan laten terugkomen.''
,,Praw!'', kraste de professor op de achtergrond. ,,Is dezer heer der oerheffer des apparates? Hebt u het ontwikkeld, mijnheer? Ach, hoe schoon! Laten wij ons een ogenblikje rustig nederzetten om de gedachten te wisselen, bid ik u!''
De dwerg gaf geen antwoord. Hij hield het instrument voor zich uit en liet de zon op het nikkel spelen.
,,Deze is veel beter dan de vorige,'' mompelde hij. ,,De dokel is mooi hard en héél dun geschaveld. Ja, nu wil ik wel even over vragen uit een dun denkraam praten.''

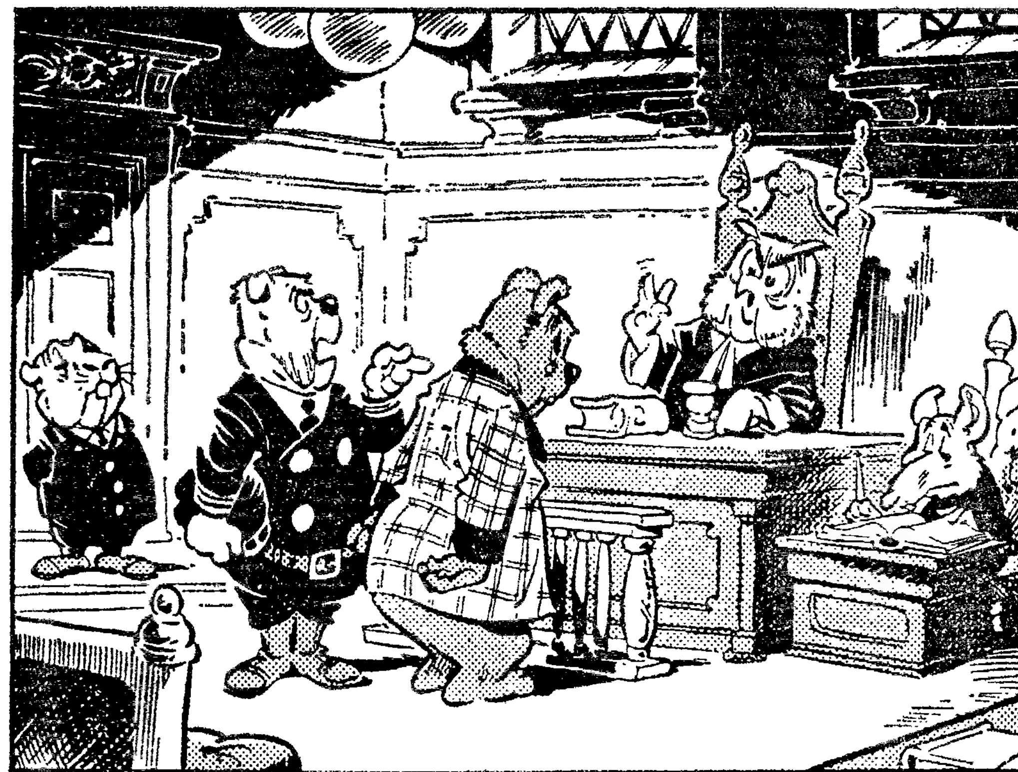

7544 Kwetal ging op een boomwortel zitten en professor Prlwytzkofski zette zich haastig tegenover hem in het gras.
,,Ik mocht graag daarop heenwijzen,'' sprak hij, ,,dat ik als wetenschappelijker van der behoorde opdracht ontvangen heb der werking des parallelliniatuur-apparates te studeren, daarmede het klaar worden zal..''
,,Opblaaspraat,'' riep de dwerg ongeduldig. ,,Ik versta je niet en Tom Poes heeft mij de schaveel gebracht. Daarom zal ik hem de verdwijnpunter nog eens uitleggen, dus maak je stil.''
Hij haalde diep adem, fronste de wenkbrauwen en sprak langzaam en duidelijk: ,,De middelste knop hevelt door het verdwijnpunt naar de minnenieters. De tweede knop is voor het verramen — dat is gevaarlijk, want daardoor kan alles makkelijk min worden. Dat is erg zwart en ver weg. De derde knop maakt ongedaan. Het is héél gemakkelijk, zelfs voor een klein denkraampje; daarom zeg ik er niks meer over.''
,,Een kleines ogenblikjen,'' zei de geleerde, die oplettend geluisterd had. ,,Uw wetenschappelijker daarlegging is mij niet gans klaar. Als bijspel mocht ik gaarne weten welker tijdduur er bestaat tussen der expansie-punkt en der verdwijneringspunkt. Die parallel-liniaturen naderen zich ja wanneer zij genoegzaam verlangerd worden zouden, en u hebt openbaar der geheimnis ontsluierd van de weidere loop der liniën.''
,,Waaaa!'', riep het ventje driftig. ,,Jij doet aan breinpluk! Maar dit is de tijd van het ipsen en daarom verpop ik mijn denksels.''
Tom Poes had niet naar het moeilijke gesprek geluisterd. Toen de beide grijsaards genoeg in vuur waren geraakt, greep hij de verdwijnpunter en maakte zich er ongemerkt mee uit de voeten.

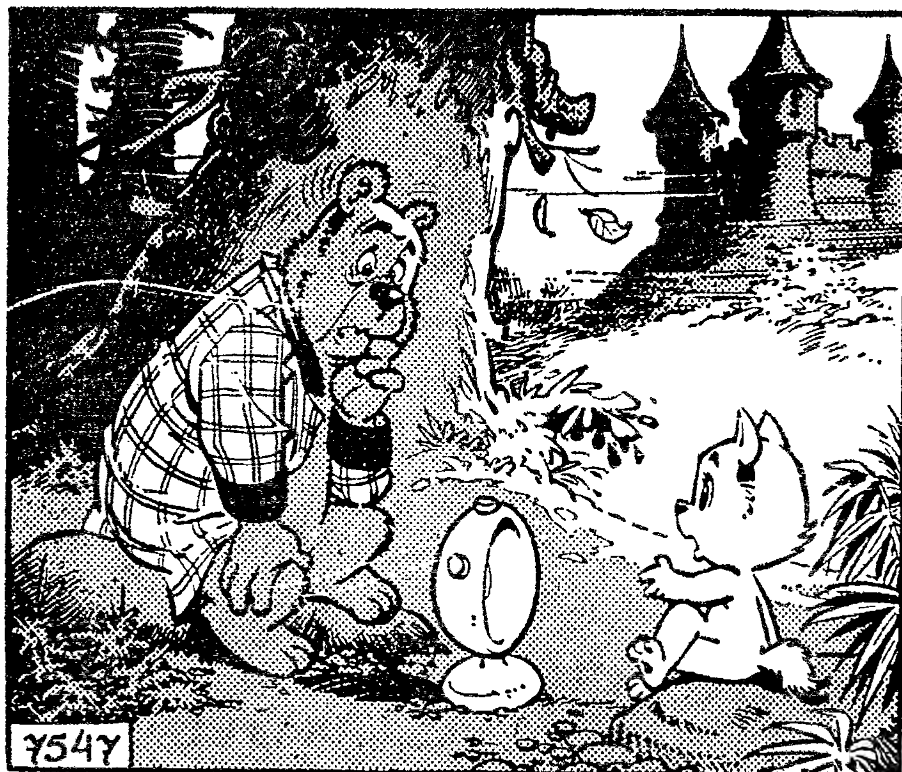

7545. Tom Poes holde met de verdwijnpunter naar een plek, waar hij niet zo vlug te vinden was, en ging op een steen zitten.
,,Nu is het gemakkelijk'', sprak hij tot zichzelf. ,,De tweede knop is gevaarlijk, want daardoor kan alles min worden, zei Kwetal. Hij bedoelde natuurlijk, dat dan de aarde vergaat, of zoiets. Maar de derde knop maakt ongedaan. Als ik die indruk is alles weer zoals het was, en dan is Dorknoper ook weer terug. Dus gewoon de derde knop...''
Hij wilde zijn hand al uitsteken, maar toen betrok hij. ,,De middelste knop is de eerste!'', mompelde hij beteuterd. ,,Maar welke is dan de tweede? En de derde?''
Dat was een moeilijke vraag. En omdat hij niet terug durfde gaan naar Kwetal, was er niemand die hem kon helpen. Zelfs heer Ollie niet, want die was juist die middag naar de rechtszaal geleid om verhoord te worden.
,,Een vreemde zaak'', sprak de politierechter toen de commissaris klaar was met zijn proces-verbaal. ,,Getuige Bas heeft u betrapt op het laten verdwijnen van een broodjesmaaltijd. In welk verband staat dit tot de vermissing van een ambtenaar eerste klasse? Weet u waar de heer Dorknoper is, verdachte?''
,,N-nee'', stamelde heer Bommel na lang nadenken. ,,Nee, d-dat weet ik niet. Ik wou dat ik het wist, be-bedoel ik. Want hij zweeft me steeds door de gedachten en zijn honger knaagt aan mijn betere gevoelens zodat ik mijn kelder heb leeggehaald''.
,,Smoesjes!'', riep Bulle Bas verontwaardigd. ,,Ik heb hem al lang in de gaten, en ik weet zeker..''
,,Orde in de rechtszaal'', hernam de magistraat met verheffing van stem. ,,Er is niet voldoende bewijs voor de misdaad van verdachte Bommel. Hij dient onmiddellijk te worden vrijgelaten. Hebt u dat, griffier? Volgende zaak.''
Zo stapte heer Ollie even later opgelucht de zaal uit, gevolgd door de bewolkte politiechef.
,,Dat bewijs zal er komen!'', gromde deze. ,,Ik heb je door, Bommel! En ik weet, wat ik weet''.

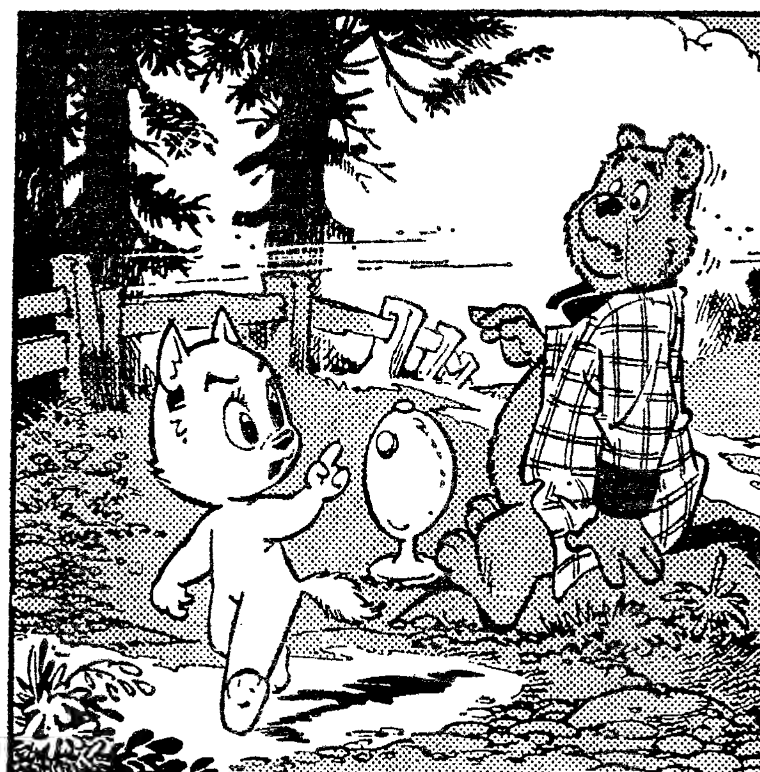

7546. Heer Ollie stapte met fiere tred door het herfstige landschap, op weg naar huis. Het was reeds laat in de middag; de lage zon toverde lichtplekjes op het gelende lover en in de verte krastten de kraaien.
,,Kijk daar is de jonge vriend'', riep heer Bommel, toen hij Tom Poes wat bedrukt onder een paar sparren zag zitten. ,,Je hoeft je geen zorgen meer te maken hoor; ik ben een vrij heer. Men heeft ingezien, dat het een gerechtelijke dwaling was, zodat men mij nu niets meer maken kan. Als je me nu de verdwijnpunter weer geeft, kan ik me met een zuiver geweten beraden op wat me verder te doen staat''.
,,Hm'', zei Tom Poes opkijkend. ,,Een zuiver geweten?''
Heer Ollie verstrakte. ,,W-wat bedoel je?'' vroeg hij.
,,Ik bedoel Dorknoper'', vervolgde Tom Poes. ,,Waar is hij? En wat denkt u aan zijn ellende te doen? De werking van de verdwijnpunter is niet zo eenvoudig, hoor. Met de derde knop zou u alles ongedaan .kunnen maken; maar wat is de derde knop? Nee, u bent er nog lang niet!''
Heer Bommel zweeg geruime tijd. De wind speelde met zijn jaspanden, en terwijl de dorre bladeren hem om de slapen dwarrelden, zakte hij langzaam in.
,,Ik begrijp wat je bedoelt'', prevelde hij langs zijn pijp. ,,De uitspraak van de rechter was wel prettig, maar erg zuiver is het niet. Mijn geweten, bedoel ik. Dat blijft knagen; net waar ik al bang voor was voordat je me in mijn gedachten stoorde. Ach, de schuld blijft drukken, en ook de plicht...''

7547. Heer Ollie liet zijn pijp in zijn jaszak glijden en nam bedrukt plaats op een steen, tegenover de verdwijnpunter

„Als ik op de derde knop druk, kan ik mijn misgrepen ongedaan maken," sprak hij met toonloze stem. „Nu dacht ik zo.... Als ik nu eens gewoon op de derde knop druk, dacht ik. Dan zou alles weer in orde zijn, wat denk jij, jonge vriend?"

„ Zo gemakkelijk is het niet", zei Tom Poes. „Want welke is de derde knop? De middelste is de eerste; maar wat is dan de tweede? En als u bij vergissing de tweede indrukt wordt alles min. Min, dat is zwart en ver weg, zei Kwetal. Dat zou dus erg gevaarlijk zijn!"

Heer Bommels houding werd nog meer gebogen en gedurende enige tijd heerste er stilte, die slechts verbroken werd door het ritselen van een vallend blad.

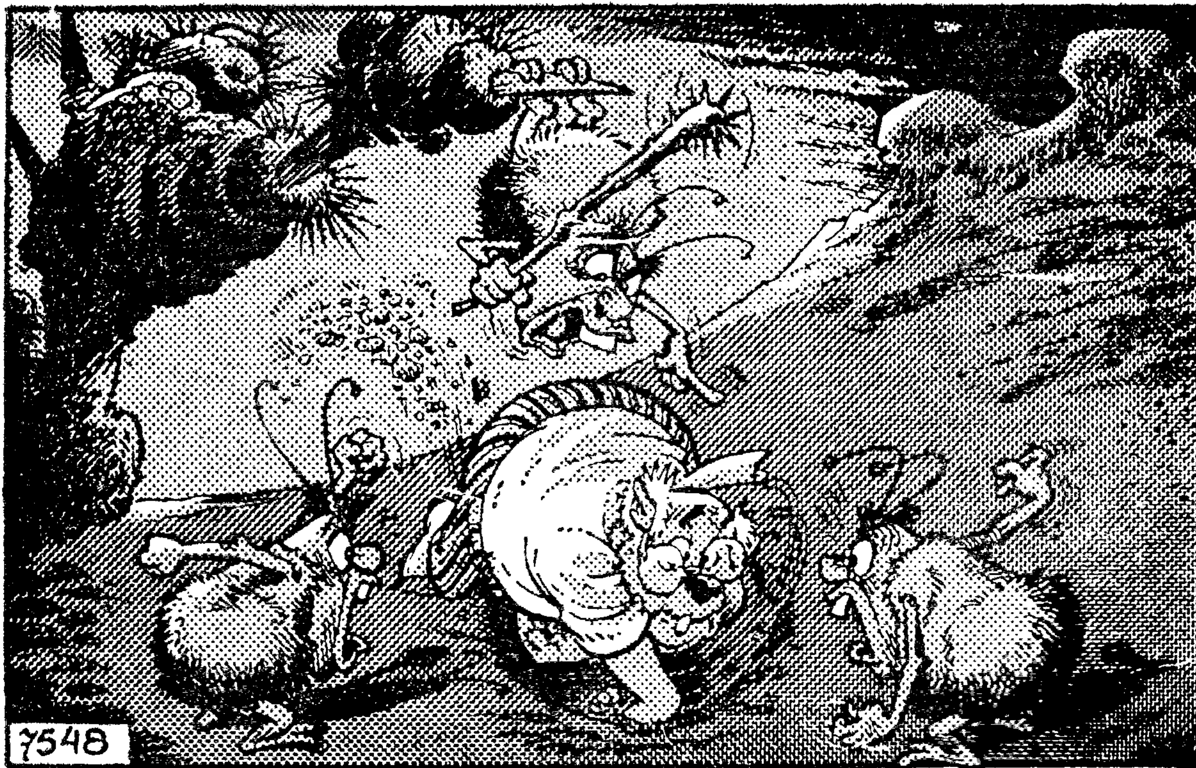
„Het enige wat ik doen kan is nog eens teruggaan naar Kwetal", mompelde Tom Poes. „Veel vertrouwen heb ik er niet in, want met mij wil hij er niet verder over praten. Hij denkt dat uw denkraam groot genoeg is om er alles van te weten."

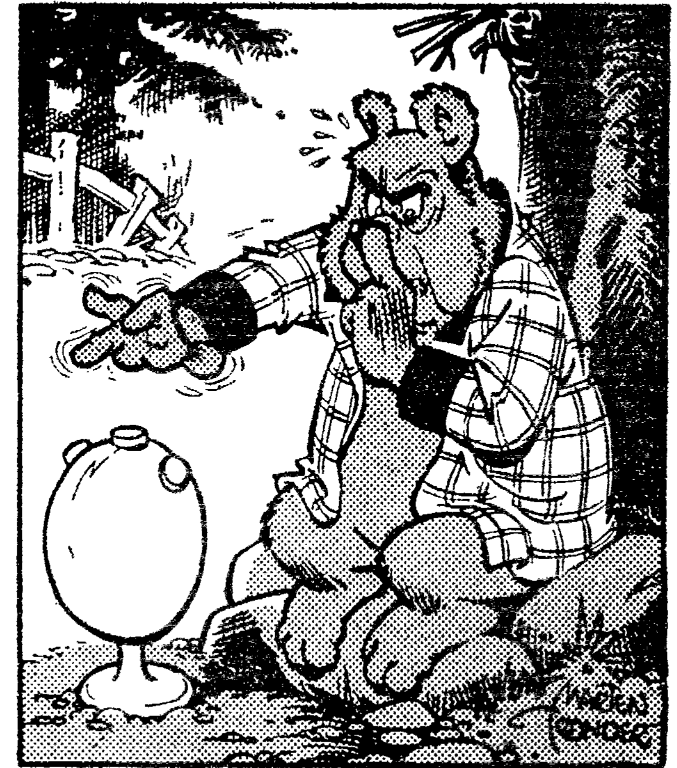
„O", zei heer Ollie mat. „Denkt hij dat? Het is wel bitter!"

„Ik ga weer naar het konijnehol", besloot Tom Poes opstaande. „Blijft u maar hier zitten, en kom niet aan dat ellende-ding, hoor! Ik ben zó terug."

Met die woorden verdween hij over de heuvel en heer Bommel steunde moedeloos de kin in de handen.

„Een groot denkraam", prevelde hij droevig voor zich heen. „Maar wat is de derde knop wanneer de middelste de eerste is, als iemand begrijpt wat ik bedoel? Ach, het leven heeft geen zin voor een heer die zich door een misstap vergaloppeerd heeft. Wat moet ik met een verdwijnpunter? Een driftbui zou me tot verdere misdaden kunnen brengen; en dat terwijl ik eigenlijk maar één opgave heb: het redden van die arme Dorknoper."

7548. Het ging helemaal niet goed met de ambtenaar Dorknoper. Op handen en knieën was hij bezig de uit de lucht gevallen aarde weg te graven, en wanneer hij even verpoosde om adem te scheppen drongen de inboorlingen blazend en sissend op hem in, zodat hij ijlings weer aan de arbeid toog. Maar hoe hij ook werkte, hij slaagde er niet in het bronnetje weer aan het licht te brengen.
,,Het is.... het is een ver-vergissing....'', stamelde hij al wroetende. ,,Ik b-ben een ambtenaar van pu-publieke w-werken. Umps.... Ik b-ben een ambtenaar eerste k-klasse!''
,,Vaarg!'', schreeuwden de omstanders. ,,Kwa, kwa!''
Nu werd het te veel voor de hooggeplaatste beambte. Een akelig groen overtoog zijn trekken, en terwijl hij een piepende zucht uitstief, tuimelde hij draaierig op de omgewoelde grond. Om hem heen zwol het kwa-kwageroep aan, maar het drong slechts vaag tot hem door.
,,Als het dialect maar niet zo ruig was,'' dacht hij nog nevelig; ,,en de bevolking niet zo vijandig. Ik moet in de veenkoloniën zijn terecht gekomen....''
Daarop sloot hij de ogen en viel, door uitputting overmand, in een bodemloze slaap.
Intussen zat heer Ollie nog steeds dubbend tegenover de verdwijnpunter. Zijn gelaat vertoonde nu echter een frons en zijn houding was minder ingezakt. Het was duidelijk dat hij bezig was een besluit te nemen.
,,Er is haast geboden, dat voel ik'', prevelde hij. ,,Als heer met een groot denkraam mag ik niet langer aarzelen. Als de middelste knop de eerste is, dan is de rechtse knop de tweede — en de derde knop die alles ongedaan maakt is dus de linkse. Die moet ik indrukken, dat is duidelijk. M-maar als het nu eens de verkeerde is....?''

7549. Een grijs wolkendek schoof langzaam voor de zon,. zodat het licht vaal werd en de wind kil door heer Bommels jas blies.

,,Nu niet geaarzeld'', sprak hij rillend tot zichzelf. ,,Een heer die een onschuldige in het ongeluk heeft gestort, moet alles doen om zijn misstap ongedaan te maken. Wanneer de linkse knop de verkeerde is, wordt alles zwart en ver weg. Maar ach, wat doet het er toe? Het leven heeft toch geen waarde meer voor iemand wiens ragfijn gevoelsleven verscheurd is. En als ik misgrijp...''

Een huivering voer hem opnieuw door de leden, doch hij stak vastberaden een hand uit.

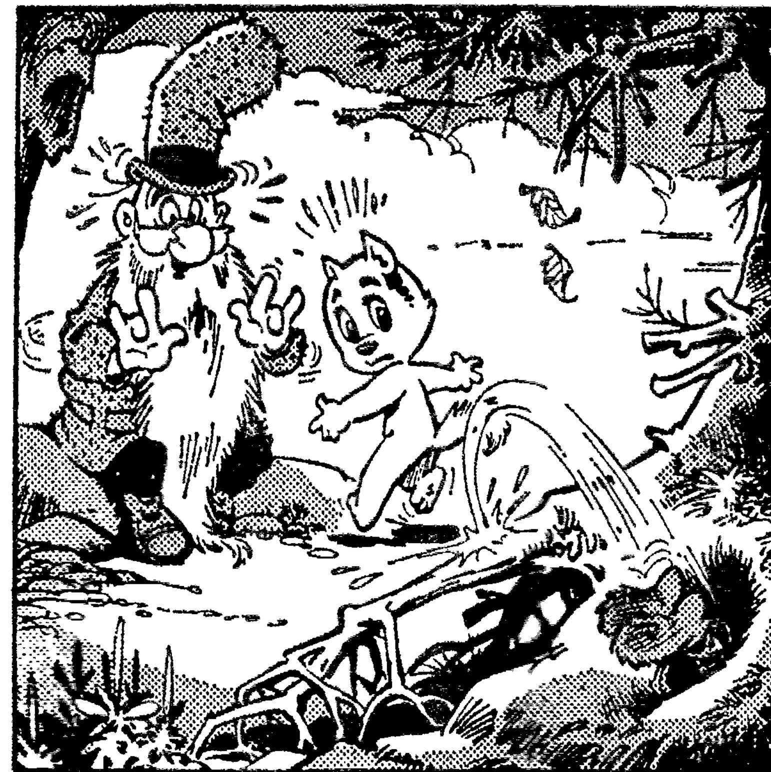
,,Als ik misgrijp'', hernam hij, ,,dan zal men zeggen: Die B-bommel w-was toch een held! Hij h-heeft zich opgeofferd om een ambtenaar eerste klasse op d-de w-wereld terug te b-brengeo. D-dat zal misschien iemand s-soms eens zeggen...''

Met deze gedachte klemde hij de tanden op elkaar en drukte de linkse knop in. Er schoot een verblindende flits uit het toestel, maar omdat het de verkeerde knop was verraamde alles wat zich in de baan van de verdwijnpunter bevond — en dat was heer Ollie. Want, zoals oplettende lezertjes reeds met zorg hebben gezien: de ongelukkige heer had het apparaat op zichzelf gericht, omdat hij in zijn nood niet overal tegelijk aan kon denken.

Toen de sterretjes voor zijn ogen waren weggetrokken, merkte hij dan ook dat hij zich op een kale vlakte bevond, waar een koude wind gierend overheen huilde. Een vaal schijnsel verlichtte de omgeving achter hem op troosteloze wijze, maar voor hem gaapte een diepe duisternis.

,,Een h-held...'', stemelde heer Bommel met klapperende tanden. ,,D-dat is alles w-wat er van mij over is. Hoe v-vreselijk!''

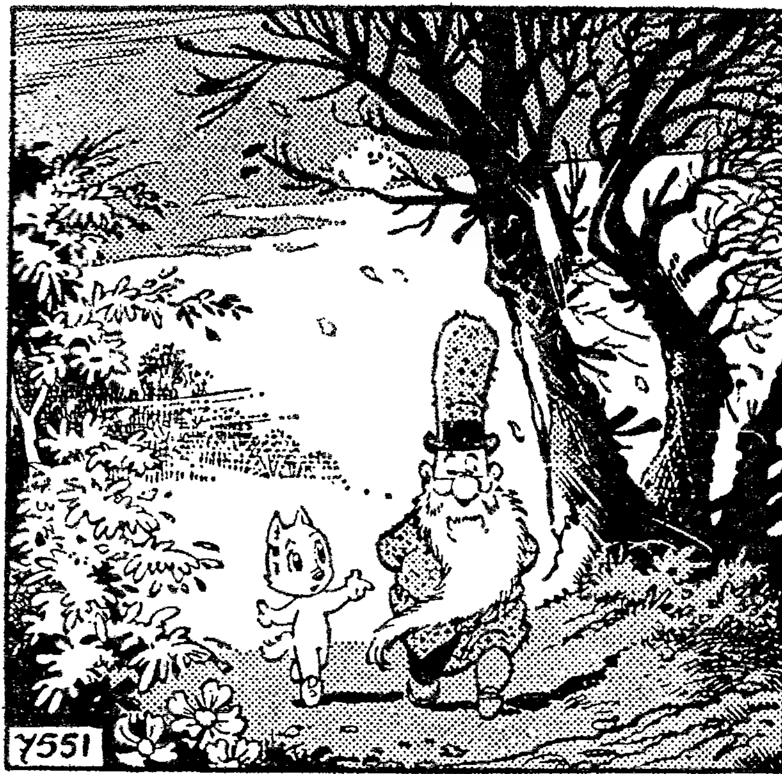

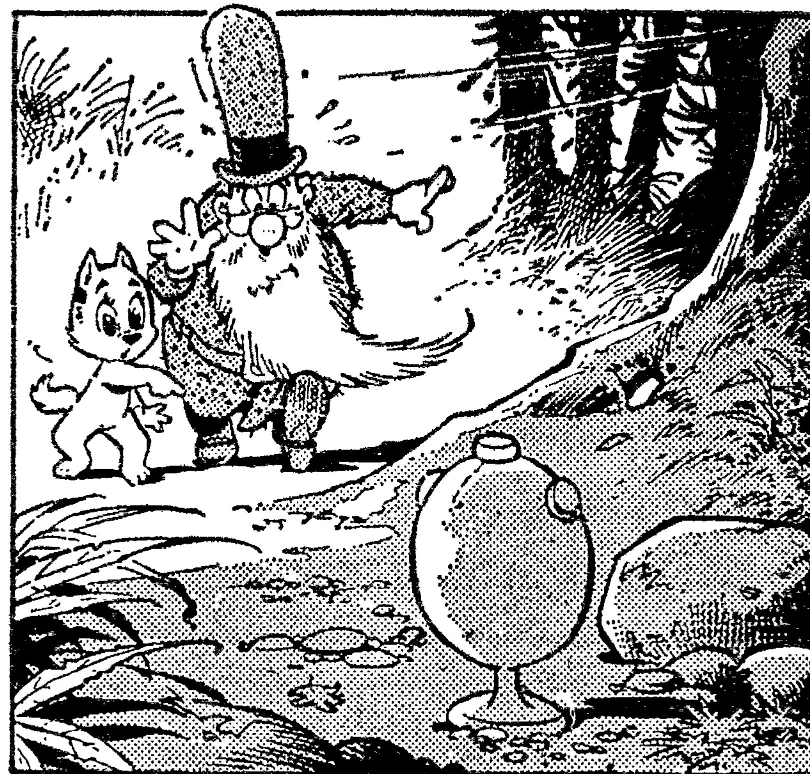
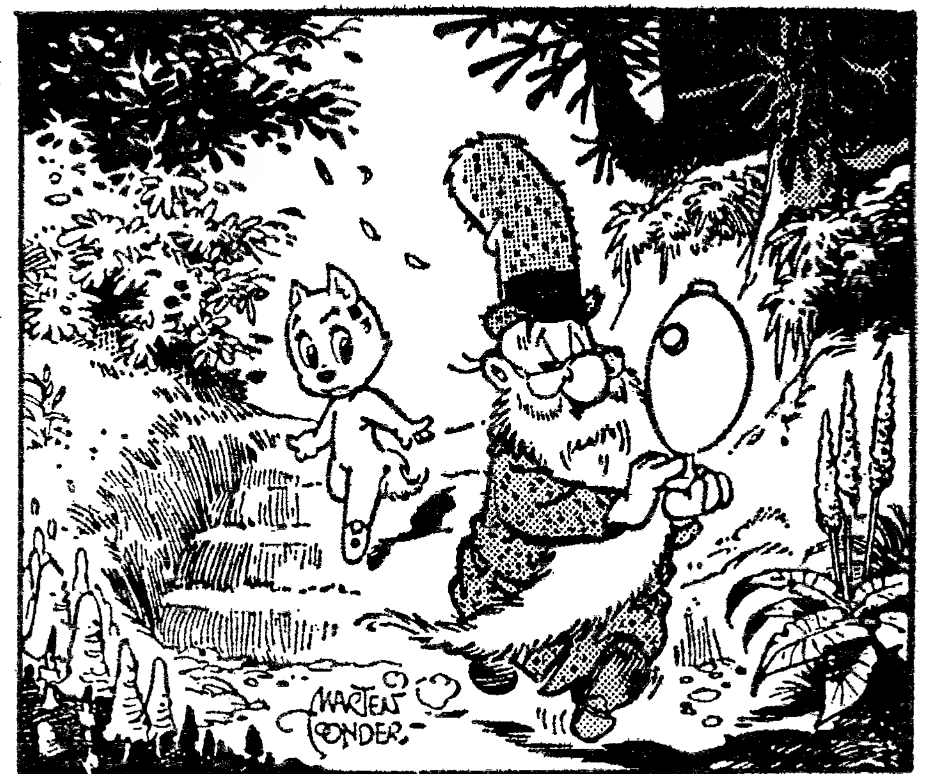

7550. Professor Prlwytzkofski was nog steeds in gesprek met Kwetal toen Tom Poes hijgend bij het konijnehol aankwam.
,,Gelukkig dat je er nog bent!'', riep hij. ,,Ik moet nog iets vragen!''
,,Rust, bid ik u!'', sprak de geleerde raspend. ,,Het gaat mij om der fluxie! Der differentiaal-quotiënt, verstaat u? Men moet ja der fysische grotigheid naar der tijd differentiëren, is dat klaar?''
,,Het is gewoon een stolk!'', riep de dwerg opgewonden. ,,Als je de sprig in de gorrel hutst, kan je verramen! Met een stolk, natuurlijk.''

,,Ach neen!'', kreet de hoogleraar wanhopig. ,,Als ik ener volkomener diastimeter voor het congronteren aanwend, zal ik mij in staat zetten het opponeren der imperceptibele...''

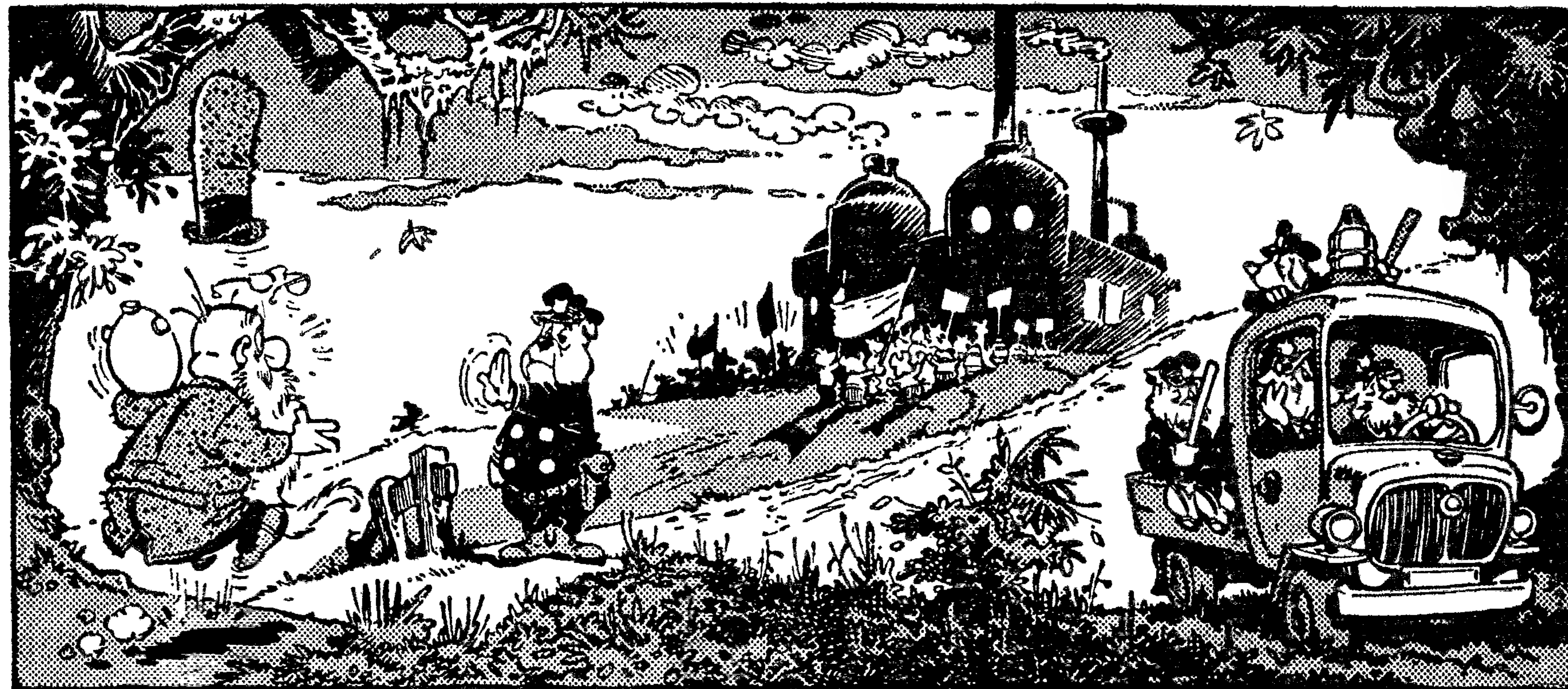
,,Een klein vraagje maar!'', riep Tom Poes zo hard hij kon. ,,Waar zit de derde knop?''
Kwetal sprong op van de boomwortel en voordat iemand begreep wat hij van plan was verdween hij in het konijnehol.
,,Ik ga ipsen!'', riep hij vanuit het gat en daarop werd het stil. De herfstwind ritselde door het lover en een kille grondmist kroop over de achtergrond nader, zodat de professor rillerig opstond.
,,Dat is ja bedurenswaard'', mompelde hij verslagen. ,,En het is uwer schuldigheid, mijnheer Poes! U zoude niet hebben storen moeten...''
,,Ik kon niet anders!''', verklaarde Tom Poes. ,,We kunnen Dorknoper niet helpen als we niet weten waar de goede knop zit.'' En omdat hij zag dat de geleerde zijn bril recht zette om beter te kunnen luisteren legde hij hem de moeilijkheid zo duidelijk mogelijk uit.

7551 Professor Prlwytzkofski klaarde op, toen Tom Poes hem de moeilijkheid had uitgelegd.
,,Der apparatoes staat alzo nog bij der Boml!'', sprak hij. ,,Dat is ja treffelijk. Dan kan ik ener bestudering maken van der knoppenvervaren — en der werking tot ener lozing brengen. Blijf rustig, bid ik u; alles komt in der schoonste ordening.''
Hij begon opgewekt te lopen, maar Tom Poes was er niet zo gerust op.
,,Het is niet zo gemakkelijk'', zei hij zorgelijk. ,,Het toestel mag vooral niet beschadigd worden, en als er op de verkeerde knop gedrukt wordt, kan er van alles gebeuren. Misschien vergaat de wereld dan wel!''
,,Nah, nah'', suste de geleerde. ,,Zo ener gewelddadigheid geschiedt niet zo licht. En kijk maar aan! Daar staat der apparaat ja!''
Hij wees op de verdwijnpunter, die glanzend en verlaten op de heuvel stond, en verhaastte zijn tred.
,,Maar heer Ollie is er niet meer!'', riep Tom Poes geschrokken uit. ,,Wie weet wat er gebeurd is — hij kan wel iets verkeerds hebben gedaan!''
,,Praw!'', hernam de geleerde raspend. ,,Der Boml? Wellicht is hij slechts zijne handen gaan wassen. Maakt u zich toch gene hersenspinningen.''
Zo sprekende pakte hij het toestel voorzichtig op en liep er snel mee heen, terwijl Tom Poes hem ongerust volgde.
,,Het mag niet verplaatst worden!'', zei hij waarschuwend. ,,Want dan kan heer Bommel het verdwijnpunt niet meer terugvinden. U kunt hier toch wel proeven nemen?''
,,Neen'', sprak de professor met grote zekerheid. ,,Dit vraagt om wetenschappelijker aanvatting in mijner laboratorium. Laat u mij toch maken — en verstoor mij niet.''

7752 De heer Prlwytzkofski drentelde voort met snelle pas, maar Tom Poes bleef na een poosje aarzelend staan.

„Misschien komt heer Ollie werkelijk direct terug", dacht hij. „En dan kan ik beter nog even op hem wachten. Maar die professor vindt het onderzoeken van het toestel veel belangrijker dan het lot van Dorknoper... en wat gebeurt er nu wanneer heer Bommel op de verkeerde knop heeft gedrukt? Het is moeilijk om een goed besluit te nemen bij alles wat met die verdwijnpunter te maken heeft..."

„Der onderzoeking des apparates is wichtiger dan Bomls gewemel", sprak de geleerde intussen tot zichzelf. „In der rust mijnes laboratoriums zal ik..."

Toen hield hij geschokt de pas in en staarde naar zijn werkplaats, die in de verte zichtbaar was. Om het gebouw was een druk bewegende menigte met borden en spandoeken zichtbaar, en voor het geoefende oog van de hoogleraar was het duidelijk dat hier een samenscholing van studenten plaats vond.

„U kunt beter een beetje wegblijven!", riep commissaris Bas hem toe. „Uw assistent Pieps voelt zich tekort gedaan. Hij is de uitbuiting beu, want het eigenlijke werk wordt door hem gedaan beweert hij — en nu wil hij een rechtspositie hebben."

„Der p-plapperender hampelman!", stamelde de professor ontdaan. „Hij zaait onrustigheid onder de heren studenten, die voor niets studieren willen kunnen. Die zijn ja altijd vreugdig met afneigingen. Der Pieps is een vuilpels.

Hij is ja schoon moede wanneer hij 65 uren per week arbeiden moet!"

„Daar weet ik zo niets van", hernam de politiechef. „Maar het is daar niet veilig voor u, dat is zeker!"

7553 De heer Prlwytzkofski keek met groeiende ontstemming naar de groeiende menigte en tenslotte maakte woede zich van hem meester.

,,Hier moet ja ordenend opgetreden worden!'', riep hij schallend. ,,Hoe kan ik in deze troep der onderzoeking des verdwijneringspunters aanvatten? Wat doet der behoorde?''

,,Ik kan niets doen,'' zei de commissaris lusteloos. ,,Ik heb opdracht om zacht op te treden en de beweging oogluikend gade te slaan. Natuurlijk zou ik liever het spoor van Bommel volgen om de bewijslast rond te krijgen, dan hier rond te hangen. Maar opdracht is opdracht...''

Nu had de geleerde er genoeg van. Zonder zich te storen aan de waarschuwingen van de politiechef stapte hij vastberaden op de oploop af, terwijl hij het toestel afwerend voor zich uit hield.

,,Praw!'', kon men hem horen mompelen. ,,Der Boml. Wat interesseert mij der kerel? Ik wil slechts gans rustig mijner arbeid aanvangen.''

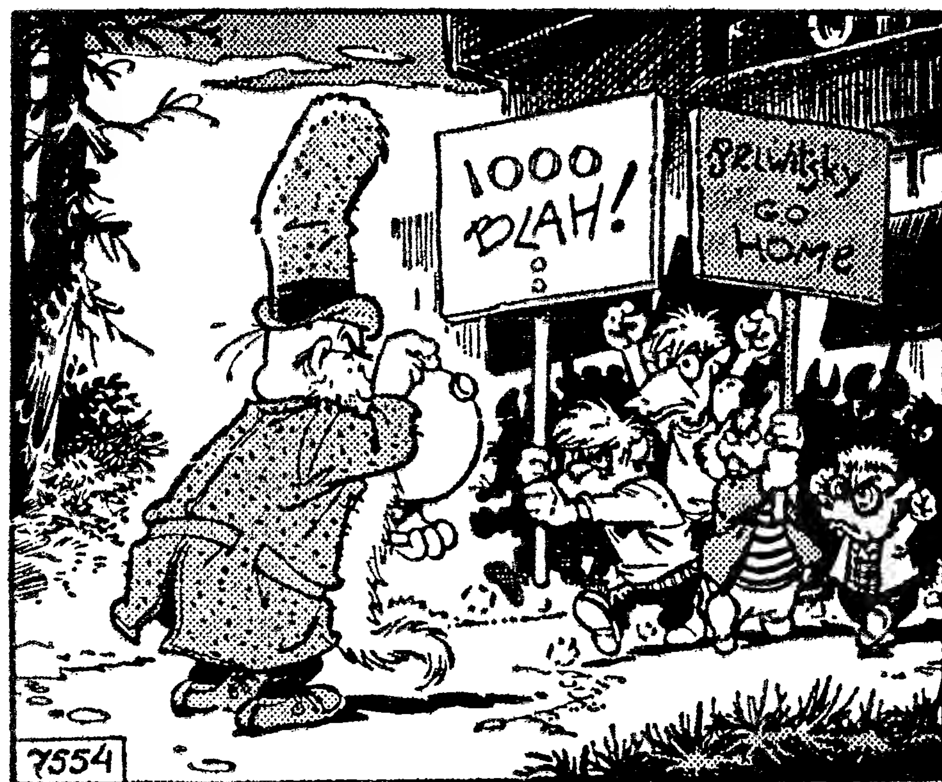
Maar nu hadden de misnoegde studenten de hoogleraar opgemerkt en ze naderden met opgeheven borden.

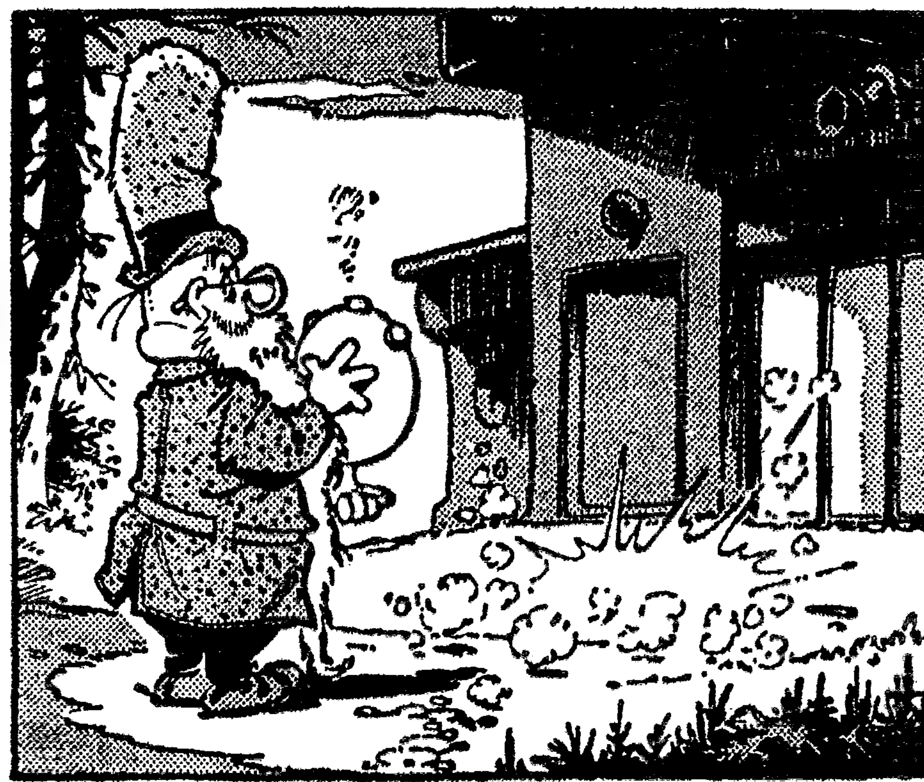
,,Recht voor Pieps!'', riepen ze. ,,Weg met het inschrijfgeld! Beter dienstverband voor assistenten!'' en meer van dergelijke kreten, die minder geschoolde lezertjes geen belang zullen inboezemen.

,,Dit is wederlijk!'', prevelde de professor vol afkeer. ,,Gans ekelig! Deze opgepoetste, ongetogen jongeren moeten een les leren!''

Hij bleef staan en terwijl zijn vingers een knop van het apparaat zochten, verscheen er een vreemd lichtje in zijn ogen.

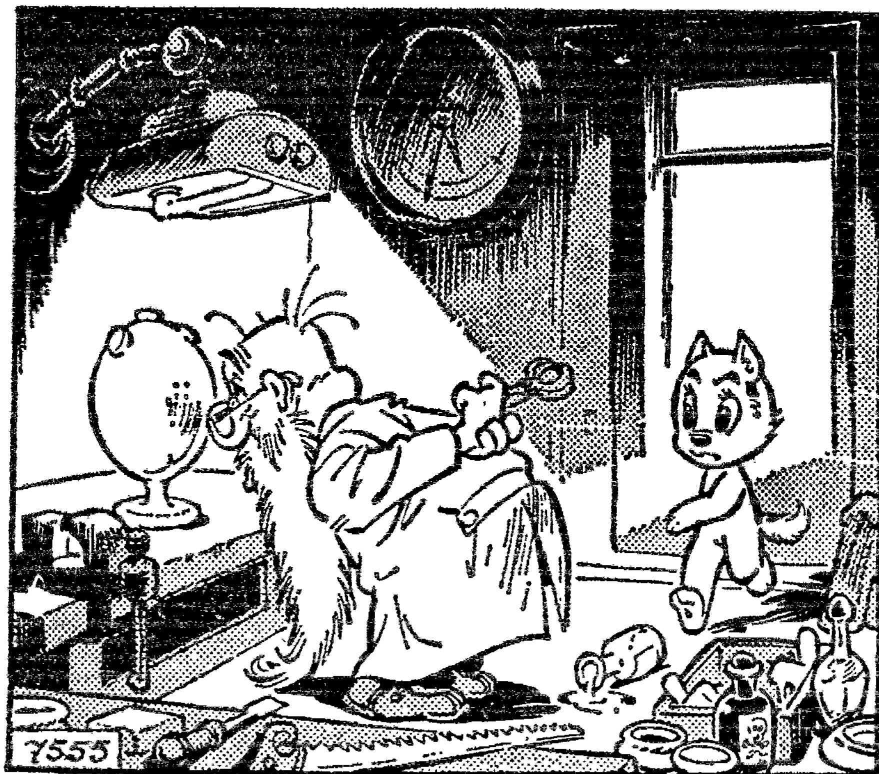
,,Hemeldonderweder'', fluisterde hij. ,,Hier is ja een schoner aanlaat om deze loze luizenkerels in te zetten voor der wetenschap, terwijl ik der werking experimenteel vaststellen zal kunnen!''

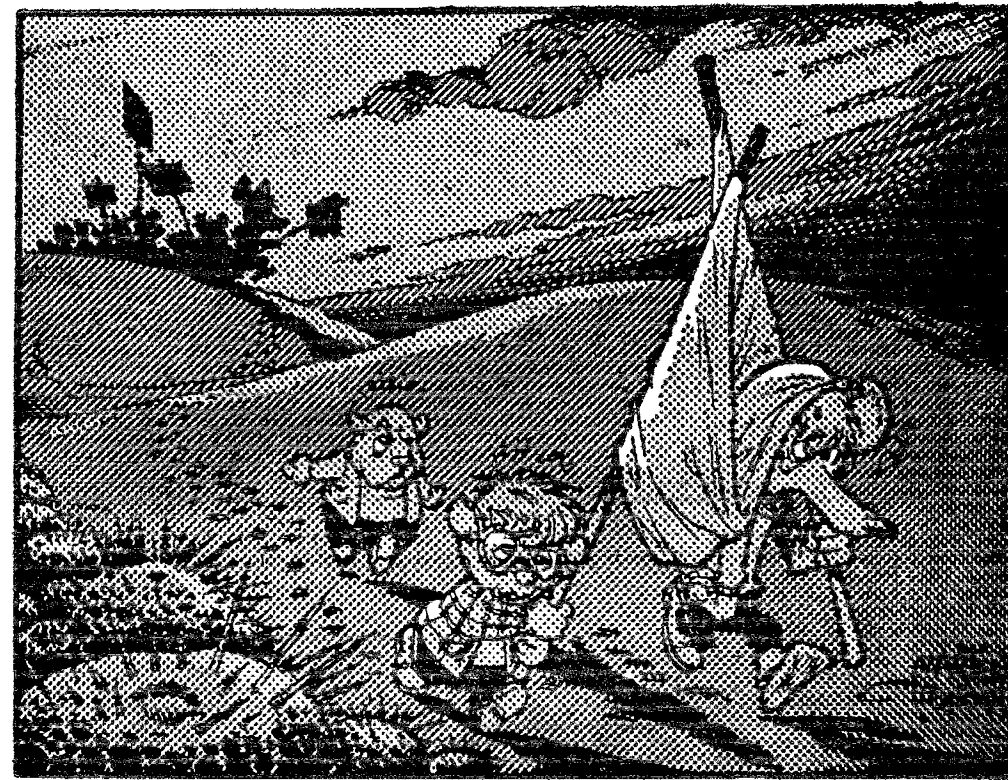

7554 De morrende betogers naderden meer en meer. Ze hieven de aansprekende borden hoog boven hun hoofden, en het was duidelijk dat ze zich niet met een kluitje in het riet zouden laten sturen.
„Ga zovoort aan de arbeid!", riep de professor met overslaande stem. Maar toen zijn bevel niet werd opgevolgd, drukte hij met verwrongen gelaatstrekken op de middelste knop. Op hetzelfde ogenblik was alles verdwenen; niet alleen de aankomende geleerden, doch ook de borden en het spandoek, zodat er een diepe rust over het toneeltje daalde.
„Praw!", prevelde de hoogleraar met diepe voldoening. „Dezer proefneming is ja op buitenordentelijk bevredigender wijze verlopen. Nu kan ik mij rustig heenzetten en het waarom des apparate studieren."
Met deze woorden stapte hij naar het laboratorium en verdween geruisloos in het inwendige.
„Drommels!", sprak commissaris Bas, die het gebeuren vanuit de verte oplettend gevolgd had. „Dat is een mirakel! Men moet het overwicht van zo'n prof toch niet te laag aanslaan. Wat zo'n man zegt gebeurt. Uit. Daar kan het korps een voorbeeld aan nemen, zeg ik maar. Gelukkig, hoor. Nu kan ik tenminste inrukken en het spoor van Bommel verder volgen."
Hij wendde zich om, maar toen bleef hij aarzelend staan en krabde zich onder de pet.
„Het is vreemd", mompelde hij. „Ergens heb ik het gevoel, dat hier een sleutel ligt voor de verdwijning van Dorknoper. Het was niet helemaal gewoon wat ik daarnet zag..."

7555 Tom Poes wachtte een hele tijd, maar toen heer Bommel niet terug kwam, haastte hij zich naar het laboratorium waar de mompelende stem van professor Prlwytzkofski hem reeds door de verlaten gang tegemoet klonk.

,,Praw!'', zo sprak de geleerde tot zichzelf. ,,Der eigendommelijke apparatuur is ja gans naadloos. Nergenswaar is ener schroef of zweetvervaren te zien — en der metaal is van buitenordentelijker afharding! Het uit elkander nemen zal moeizaliger arbeid worden''.

,,Niet doen!'' riep Tom Poes, die zag dat de onderzoekende hoogleraar een zwaar gereedschap ter hand nam. ,,Niet uit elkaar halen, want dan werkt de verdwijnpunter niet meer! Heer Ollie heeft de verkeerde knop ingedrukt, en daarom...''

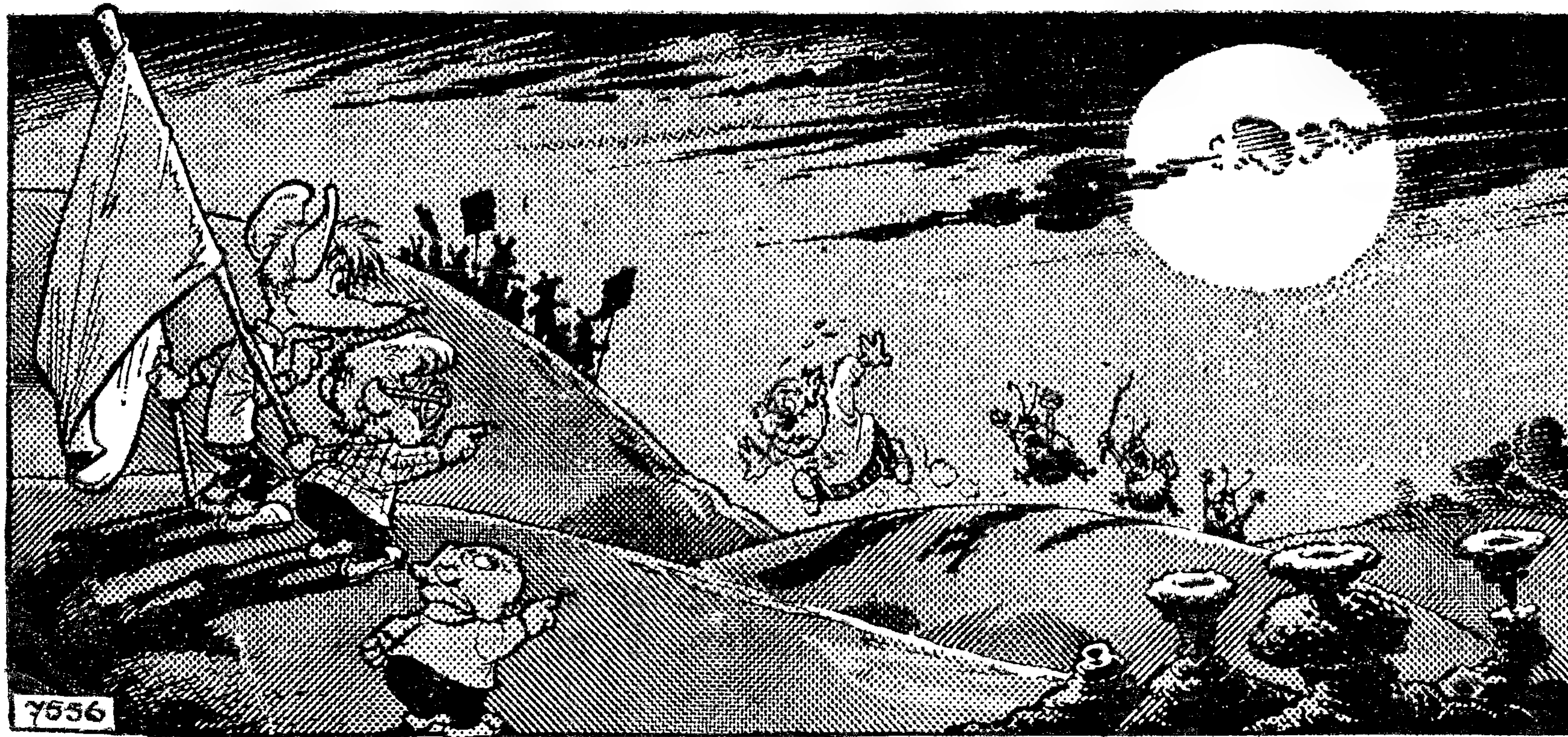
,,Wat zoekt u hier?'', riep de geleerde geërgerd uit. ,,Maakt u zich voort met der eindloze Boml!''

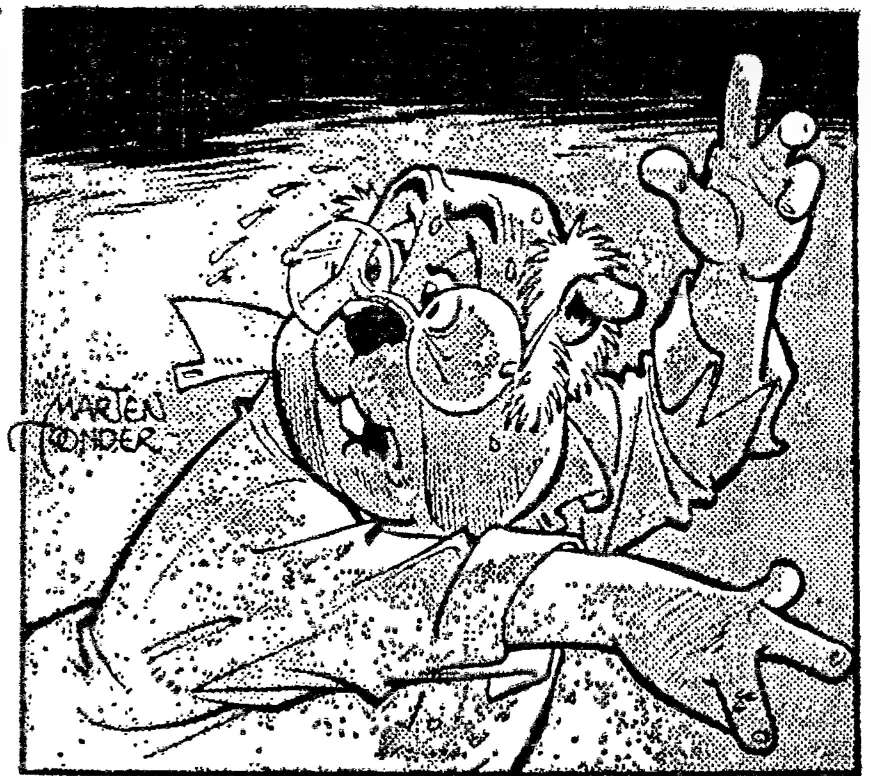
,,Heer Ollie heeft de verkeerde knop ingedrukt'', herhaalde Tom Poes, ,,en toch is de aarde niet vergaan. Daarom is het een gemakkelijke proef om uit te vinden wat de goede knop is. Wanneer we...''

Doch de wetenschapsman liet hem alweer niet uitspreken. ,,Kwtsj!'', riep hij raspend uit. ,,Ik moet der innerlijke tezamenstelling dezer contraptie betrachten eer wij weidere knoppen indrukken gaan. Dat geeft afnutting, verstaat u? Zoëven heb ik met mijne studenten vaststellen kunnen, dat der werking des apparates ongehoord is. Maar iedere maal dat hij werkt verslijtert hij gruwzaam!''

Dat laatste wisten de studenten natuurlijk niet; maar wèl hadden ze gemerkt, dat er iets vreemds met hen gebeurd was. Op het hoogtepunt van hun betoging bevonden ze zich plotseling in een onbekend, schemerachtig landschap, dat zich troosteloos voor hen uitstrekte. Al het vuur zakte uit hun protesten weg, en hierboven kan men ze met een moedeloos spandoek over de heuvels zien sloffen.

,,Een autoritaire streek van de establisjment'', prevelde de tweedejaars Hubertus Hops, die met Karsten Koeldrager voorop liep — en dat was het eerste verstandige woord dat er over de toestand gesproken werd.

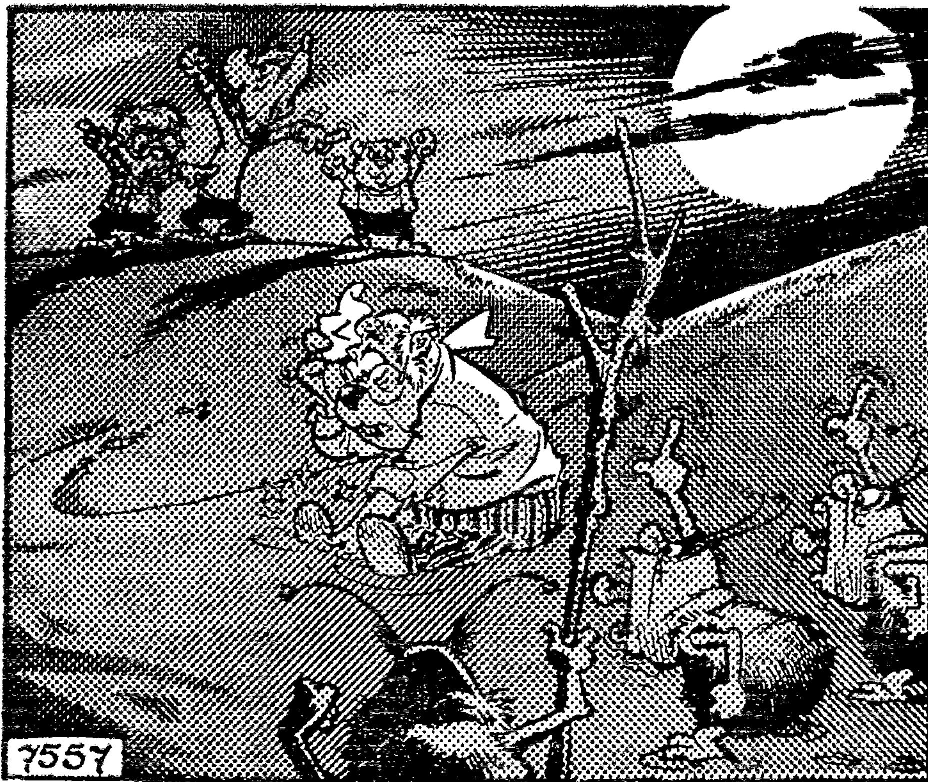
7556 Na de eerste ontsteltenis was er een mompelend zwijgen over de betogende studenten gedaald. Ze dwaalden verslagen over de heuvels van een onbekend landschap — en zelfs Karsten Koeldrager die geografie studeerde, kon geen herkenningspunten vinden. Maar plotseling, bleef hij staan en wees op een gedaante die hijgend nader kwam snellen, achtervolgd door een groepje figuren dat dreigende klanken uitstiet.

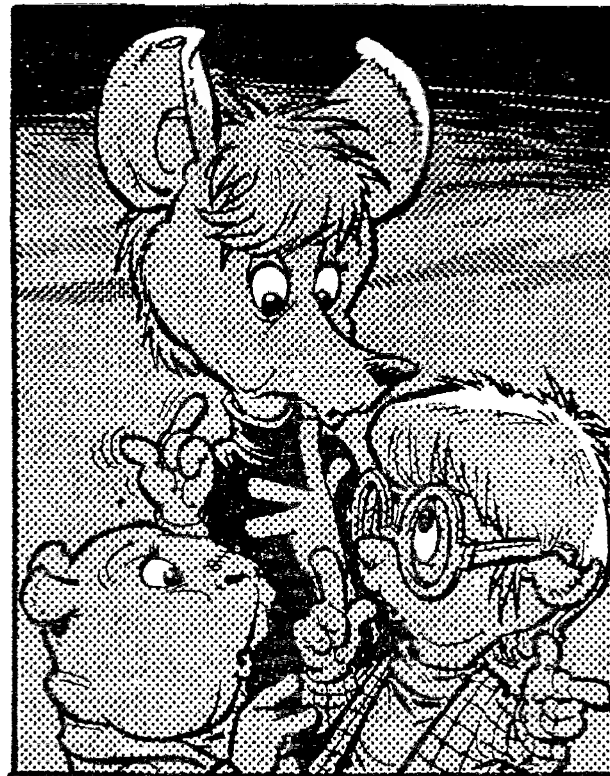
„Die vent ken ik!", riep Hubertus Hops. „Dat is een ambtenaar eerste klasse. Een overheidsfiguur!"

„Het ziet ernaar uit, dat de arbeiders onze kant gekozen hebben", zei Koeldrager peinzend — en Rinbout Rits, die zich bij hen had aangesloten, riep opgewonden uit: „Laten we hem als gijzelaar gebruiken! De positie van ons, assistenten, is al tien jaren bij de overheid in studie. Dit is onze kans!"

De heer Dorknoper hoorde hun stemmen, die schril boven het gegrom van zijn achtervolgers uitklonken, en hij keek verwilderd om zich heen.

„W-wat een t-toestand!", stamelde de ongelukkige tot zichzelf. „Achter mij de v-veenkolonisten en voor mij opstandige intellectuelen. Ze z-zijn stellig k-kwaadwilligheid van plan! Hun klachten z-zullen zeker in behandeling zijn genomen, wanneer hun formulieren maar naar behoren zijn ingevuld. Maar er wordt geen rekening gehouden met ons, overwerkte beambten. Wat nu te doen? Waar is de sterke arm?"

7557 — De ambtenaar Dorknoper vluchtte over de eindeloze heuvels voor de Minnemieters; maar toen hij zich plotseling tegenover een groep protesterende studenten bevond, gaf hij het op. Hijgend liet hij zich in het mulle zand vallen, en daar zat hij nu met verdraaide ogen terwijl zijn belagers over zijn hoofd heen contact zochten.

,,We houden hem vast als gijzelaar!'', riep Rinbout Rits. ,,Al tien jaar heeft hij...''

,,Akubak kwee kwee!'', schreeuwde de tegenpartij, die hem gemakkelijk overstemde. De aankomende geleerde besefte dan ook, dat een verder gesprek geen zin had en hij trad in overleg met zijn collega's.

,,Die lui zijn niet te verstaan, zeg'', sprak hij. ,,Zeker gastarbeiders.''

,,Wacht even,'' zei Hubertus Hops, die linguistiek studeerde. ,,Ze gebruiken de nieuwe spelling. Het lijkt me dat ze ons vèr vooruit zijn.''

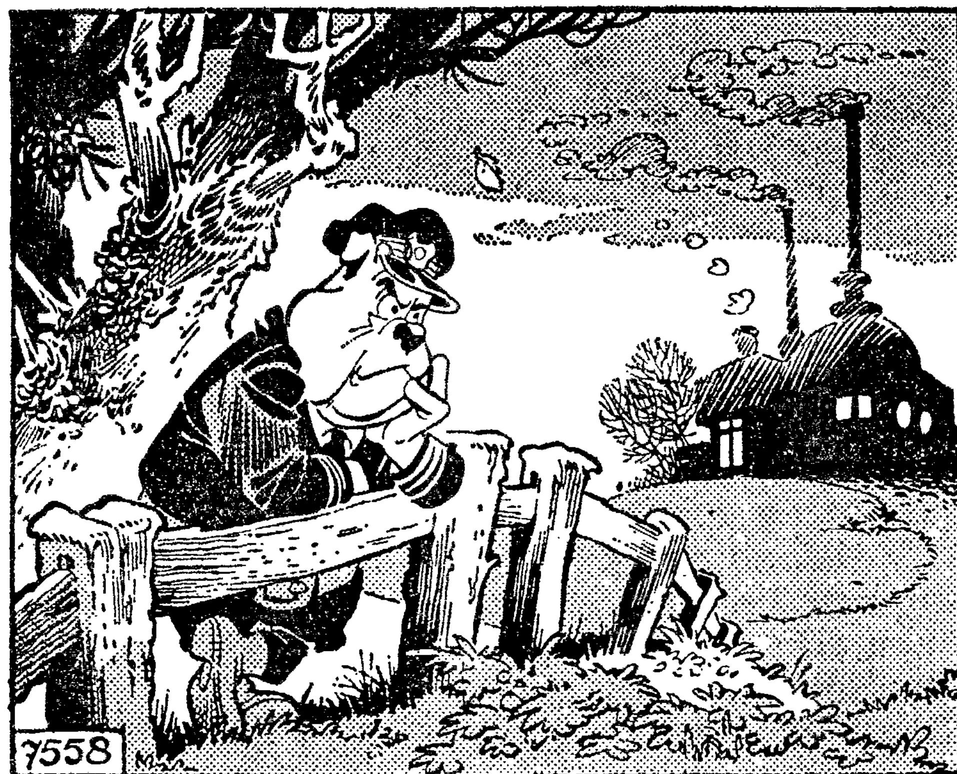
,,Dat doet er nu niet toe,'' verklaarde Karsten Koeldrager ongeduldig. ,,We moeten hem grijpen voordat hij er zich weer tussen uit kronkelt. Kom mee!''

Daar waren de anderen het mee eens, en als één intellectueel draafden ze de heuvel af om zich van de beambte meester te maken. Dit idee had de andere partij echter ook gehad, en daardoor ontstond er een trekpartij waarvan de hooggeplaatste klerk het middelpunt vormde.

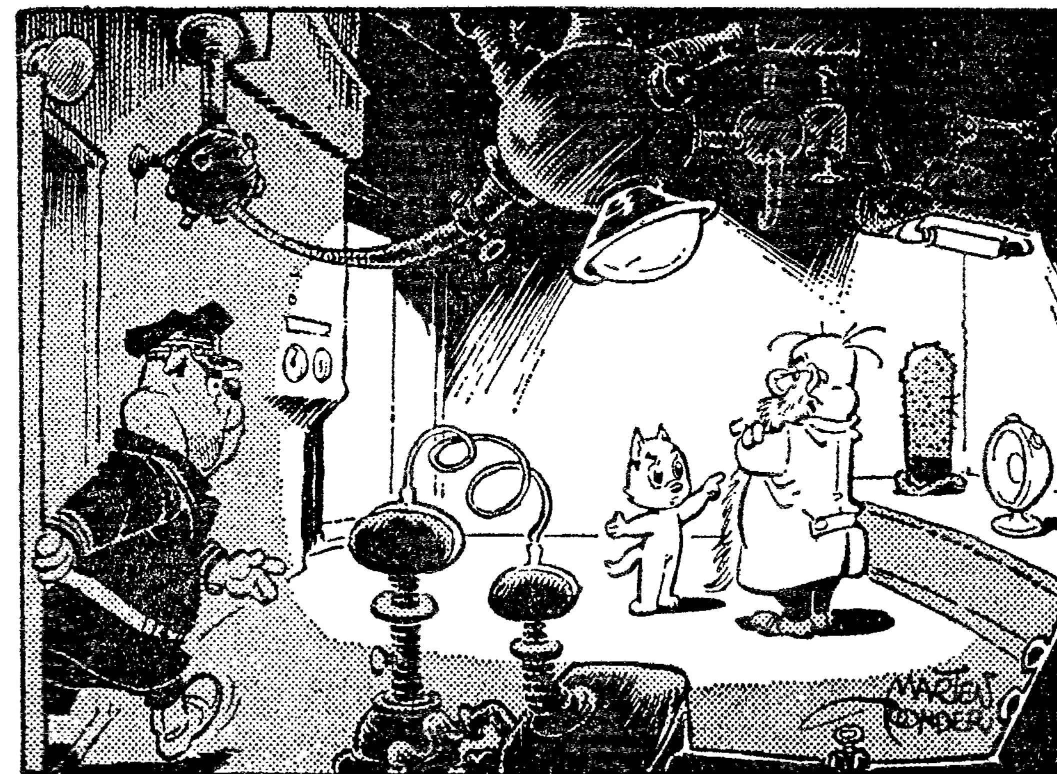
,,Laat dat!'', kreet de ongelukkige overspannen. ,,Uw bezwaren zijn in studie, heren, heus! Maar als ambtenaar kan ik d-dat niet overhaasten, dat weet toch iedereen!''

Zijn stem sloeg over, en hierdoor getroffen verslapten de strijdenden hun greep.

,,Ik k-kan hoogstens prioriteit overwegen,'' hernam de beambte toen hij weer wat adem had. ,,Wanneer m-mij een d-daartoe strekkend verzoek in drievoud langs de ge-geëigende kanalen bereikt, k-kan ik dat. M-maar de overheid moet beslissen. Ik verkeer persoonlijk reeds gegeruime tijd in uveroren..overuren — en ik b-ben tr-trouwens niet v-verantwoordelijk...''

7558 — Intussen stond commissaris Bas in de buurt van het laboratorium op een hekje geleund te dubben.

„Dat studentenoploopje was daarnet wel erg vlug verdwenen," sprak hij tot zichzelf. „Nu ik er dieper over nadenk, bemerk ik een overeenkomst met de verdwijning van Dorknoper; in beide gevallen is dat rare toestel er bij betrokken! Hum, Bommel noemde dat ding trouwens een verdwijnpunter. Zou de prof soms..."

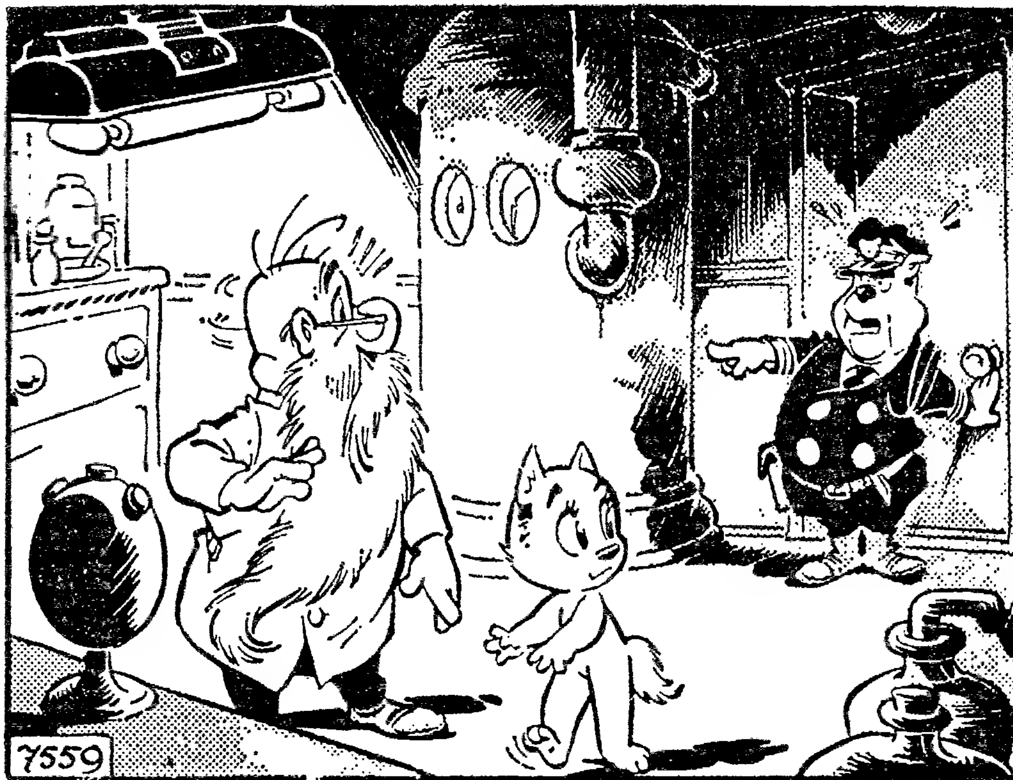
Hij trok zich de pet al peinzend wat dieper in de ogen; toen rechtte hij de rug en begaf zich vastberaden naar het laboratorium.

„Ik vraag me af," hernam de scherpe speurder, „of de prof zich aan hetzelfde misdrijf heeft schuldig gemaakt als Bommel. Voordat ik met die verder ga moet ik eerst de geleerde eens aan de tand voelen."

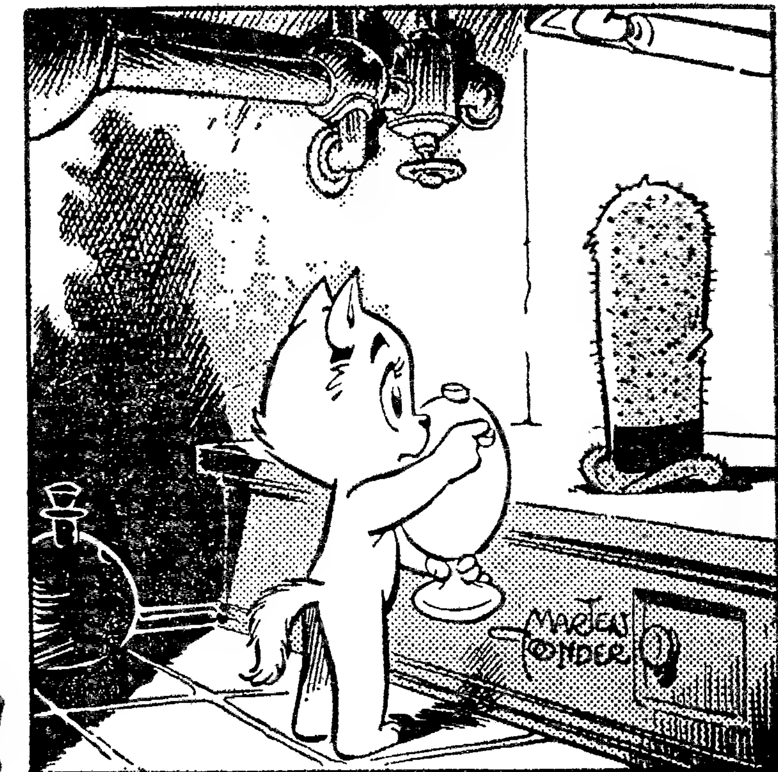
Met deze gedachte betrad hij het gebouw, waar hij professor Prlwytzkofski en Tom Poes aantrof.

„Weidere knopdrukkingen des apparates moet ik verwerpen," sprak de hoogleraar. „Iedere proefname heeft ener gans groter slijtering ten gevolge!"

„Een heel klein proefje is al genoeg," zei Tom Poes. „We richten het toestel gewoon op een steen of zo, en drukken de rechter of de linkerknop in. Als het de verkeerde is, zal de steen verdwijnen — maar iets ergers gebeurt er niet. Dat heeft de verdwijning van heer Ollie bewezen. En als het de goede is, wordt alles weer zoals het was!"

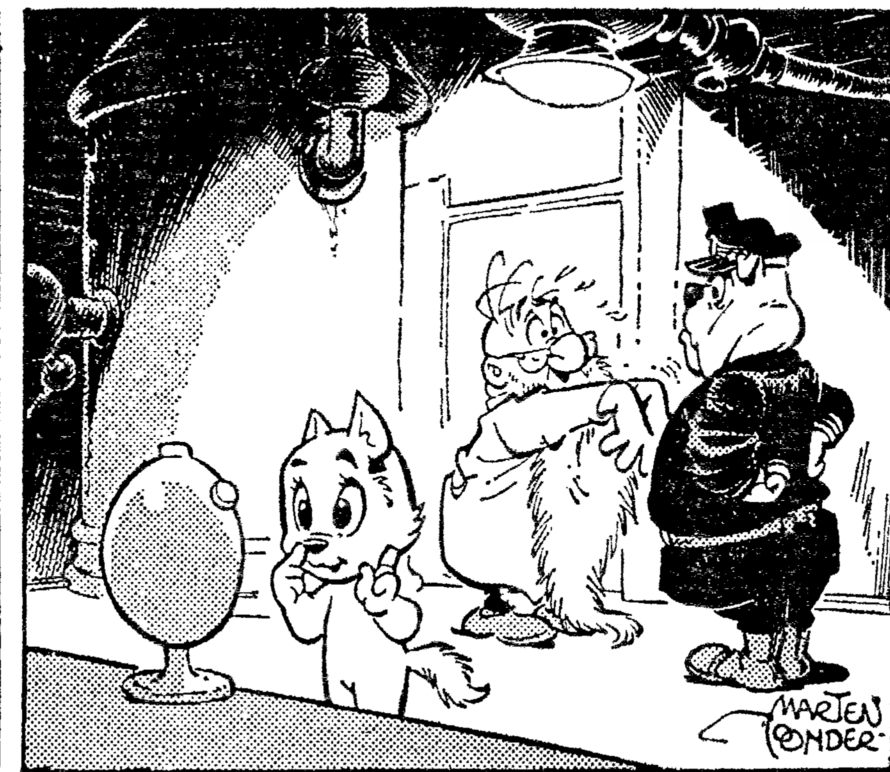

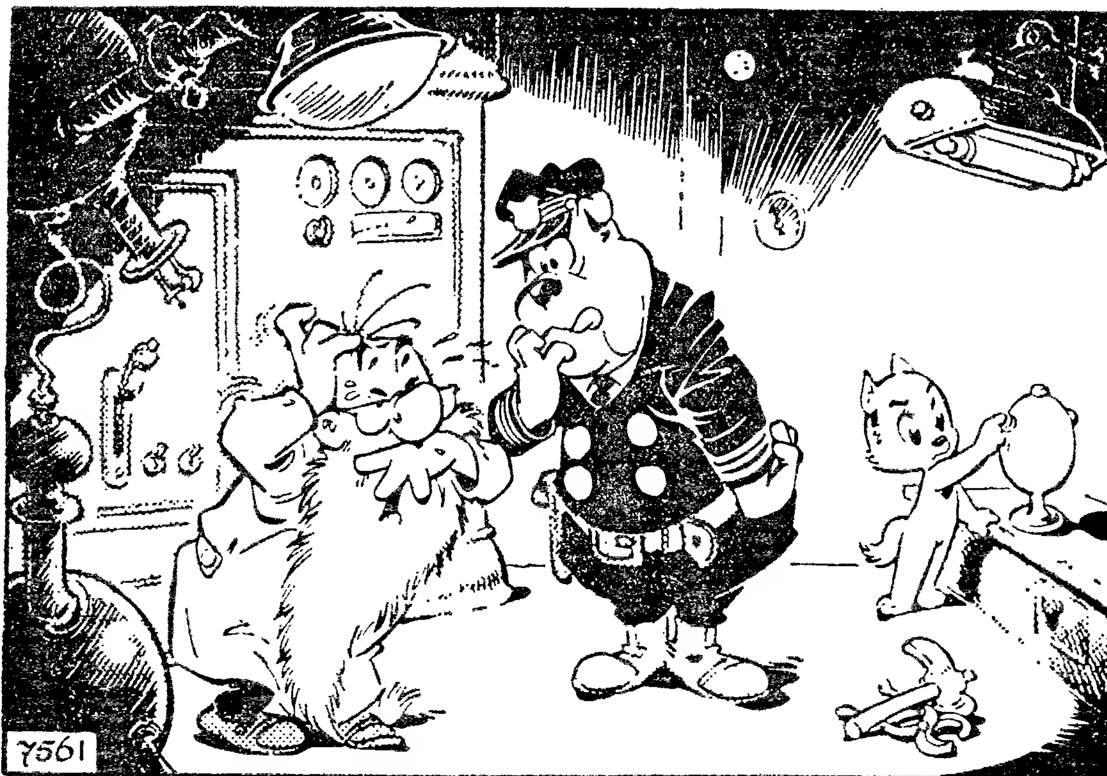

7559 „Weidere beproevingen des apparates moet ik misbillijken!", herhaalde professor Prlwytzkofski geërgerd. „Maakt u zich voort, bid ik u. Ik ga..."
Het dreunende dichtslaan van de deur onderbrak hem, en toen hij verstoord omkeek, zag hij commissaris Bas op de drempel staan.
„Een ogenblikje", sprak deze met zware stem. „Ik verlang een inlichting. Daarnet was hier een betoging van studenten. Waar zijn ze gebleven? Huh?"
De geleerde verbleekte en het ontging de scherpe politiechef niet dat er een schichtige blik in zijn ogen verscheen.
„W-wiezo?", vroeg hij. „De heren studenten zijn... eh... even koud gesteld geworden. Ja, ja, dat was nodig in het belang der wetenschap. En w-wat geeft dat? Het geeft toch veel te veel studenten, weet u? En ze komen terug wanneer ik der werking des apparates heb vaststellen kunnen..."
Zijn stem klonk echter onzeker en hij zakte geheel in toen de commissaris op hem toetrad.
„Luister, meneer Plofski!", zei de laatste streng. „Ik heb reden om aan te nemen dat u zich aan dezelfde misdaad hebt schuldig gemaakt als Bommel. Gaat u maar eens mee naar het bureau."
„H-het w-was maar voor een kleines ogenblikje!", stamelde de ander. „V-voor het b-belang des wetenschappes, die omgewalst worden zal wanneer dezer vinding analyseerd is."
Tom Poes had de afloop van het gesprek niet afgewacht. Hij was snel naar de tafel gelopen waarop de verdwijnpunter stond; en terwijl hij het toestel op een der hoeden van de hoogleraar richtte, drukte hij op de rechterknop...

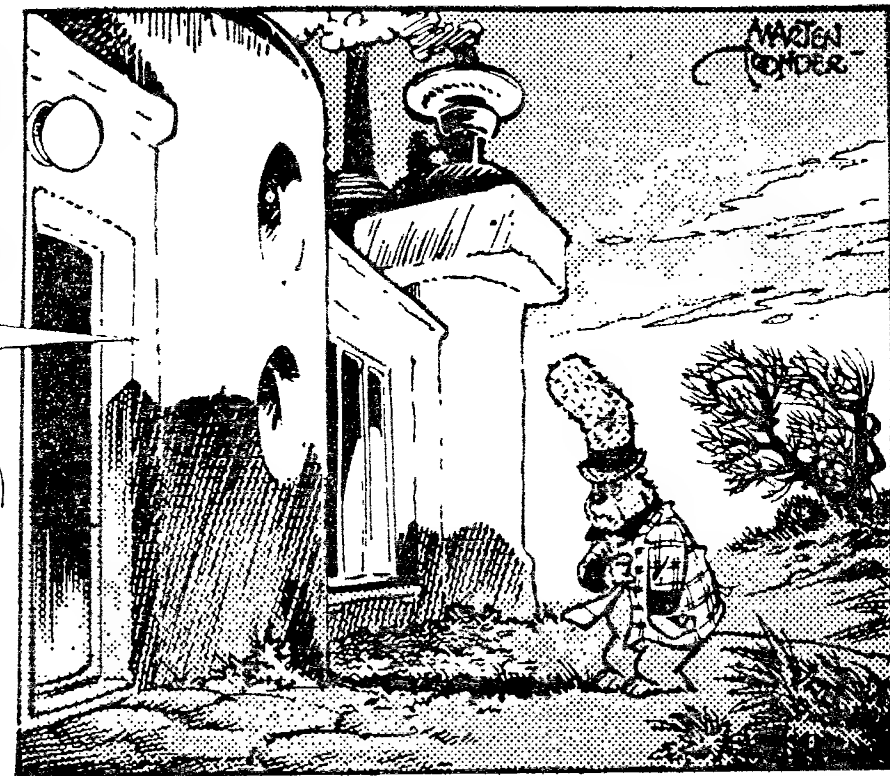

7560 Heer Bommel bewoog zich aarzelend over de donkere vlakte. Een koude wind huilde om de rotspunten en rukte aan zijn jaspanden, zodat hij geheel verkleumd was. ,,H-hier ga ik n-nu'', sprak hij huiverend tot zichzelf. ,,Ronddolend door de onderwereld als straf voor een misstap die ik bezig was uit te wissen... Ach, ik ben blij, dat mijn goede vader het niet hoeft mee te maken...''
Op dat moment werd hij op het oor getroffen door de hoed van professor Prlwytzkofski — want Tom Poes had op de verkeerde knop gedrukt, en de dwalende heer bevond zich toevallig juist op de plek waar het toestel in een andere wereld stond.
,,Ook dat nog!'', riep de beklagenswaardige uit. Hij raapte het hoofddeksel op en nadat hij het met een rilling bekeken had stulpte hij het over de schedel.
,,M-mijn lijdensemmer is tot de rand gevuld'', hernam hij klagend. ,,En nog word ik met afgedragen kleding nageworpen! Het enige lichtpunt is, dat dit ding enige warmte geeft in de koude en de duisternis waarin ik nu verder eeuwig moet omgaan. Want er is natuurlijk niemand die ooit de goede knop zal vinden...''
,,Dat was dus de verkeerde knop'', dacht Tom Poes voldaan. ,,Dan moet de linker de goede zijn. Nu even opschieten, voordat de commissaris klaar is met de professor!''
Zover was het gelukkig nog niet, want de geleerde was geheel door zijn aandoening overmeesterd en liet zijn tranen de vrije loop.
,,Fessel mij maar!'', riep hij schreiend uit. ,,Ik heb mij door der wetenschap mee laten voeren tot misdadigheid. Ik ben ja even slecht als de meeste wetenschappelijkers. Praw! Ener bozewicht..''

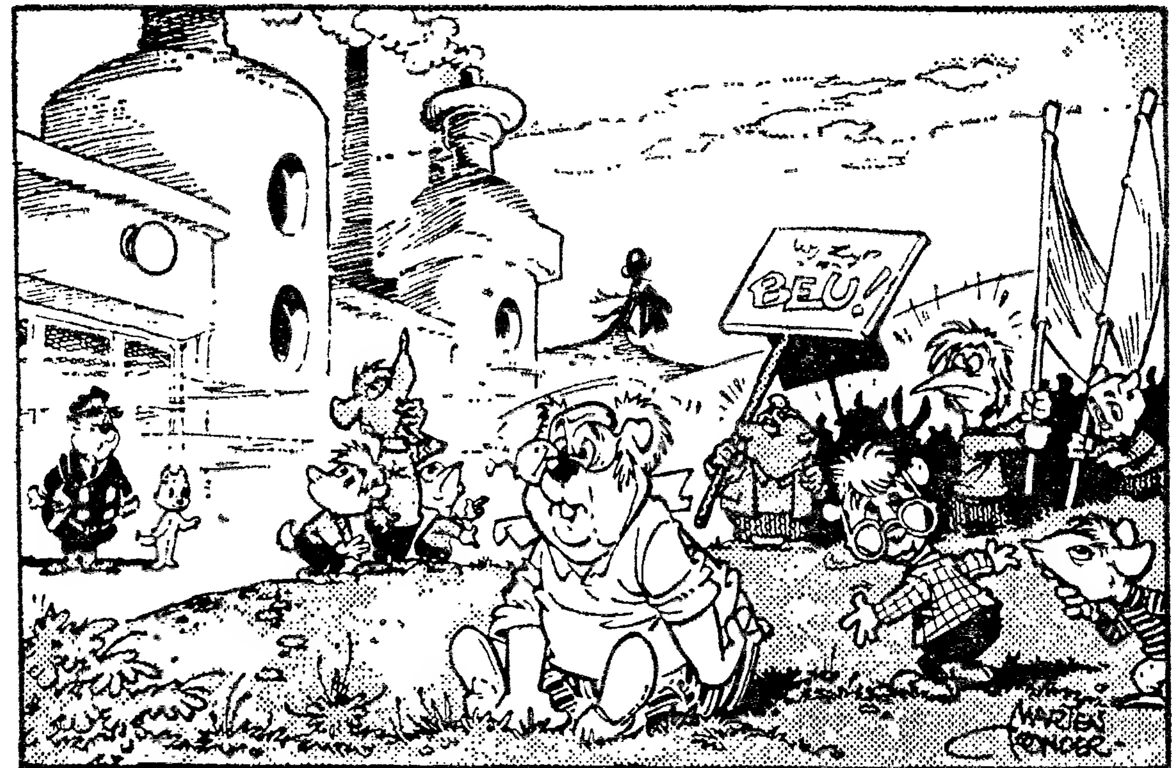

7561 Commissaris Bas keek onthutst naar de geleerde, die overmeesterd door smart zijn tranen de vrije loop liet.
,,Kom, kom prof'', sprak hij niet onwelwillend. ,,Als je slechte dingen doet krijg je straf; dat is de wet nu eenmaal. Beheers je een beetje.''
,,Praw!'', riep de hoogleraar smartelijk. ,,Hoe kan ik mij tesamenvatten nu ik der boze aanlaag in mijzelf ontdekt heb? Ik ben ener verrukter wetenschappelijker, evenzo als der rest mijner heren collega's. Maar ach, het is alles der schuld des duivelsen apparates..''
Zijn stem stierf weg en slechts zijn droge snikken verbraken de stilte.
Tom Poes wachtte niet totdat professor Prlwytzkofski zich hersteld had; hij had de verdwijnpunter op de muur gericht en nu drukte hij snel op de linker knop.
De uitwerking was anders dan hij verwacht had, er schoot een verblindende lichtflits uit het toestel — en toen begon het smeltend in elkander te zakken.
,,Drommels'', dacht Tom Poes geschokt. ,,De prof had gelijk; dit ding slijt! Iedere keer dat er een knop werd ingedrukt, is de werking zwakker geworden. En nu is het helemaal afgelopen. Ik hoop nu maar, dat alles werkelijk ongedaan is gemaakt, maar ik merk er nog niet veel van.''
Dat kwam echter alleen maar omdat hij niet naar buiten keek. Want daar zou hij voor de ingang van het gebouw een verkleumde gedaante hebben waargenomen, die zonder begrip om zich heen stond te staren. Het was heer Bommel. Even tevoren had de stakker nog zonder hoop over een koude,duistere rotsvlakte gedwaald en nu bevond hij zich plotseling in een herfstachtig landschap waarover de avond viel.
,,Het weer is ineens opgeklaard'', prevelde hij onthutst. ,,En kijk, hier is een gastvrije woning die ik daarnet niet heb opgemerkt. Zou er dan toch nog hoop voor mij zijn?''

7562 Professor Prlwytzkofski was klagend tegen de muur ineengezakt, en commissaris Bas trachtte vergeefs hem op te beuren om mee te gaan naar het politiebureau. In deze pogingen werd hij gestoord door een uitroep van Tom Poes.
,,Heer Ollie!'', riep die blij. ,,Eindelijk heeft de verdwijnpunter dus goed gewerkt!''
,,Bommel!'', sprak de politiechef. ,,Mooi. Dat zijn dan twee vliegen in één klap. Ik arresteer je voor de verdwijning van Dorknoper.''
,,Hoe vreselijk is dit alles'', mompelde heer Bommel. ,,Ben ik dan nog niet genoeg gestraft? Eindeloos heb ik door de eeuwigheid gedwaald in duisternis en koude — en nu word ik gevangen genomen, zodat alles weer opnieuw begint. Ach, het is te veel voor iemand met mijn gevoelig gestel.''
,,Gearresteerd'', verbeterde de commissaris. ,,Evenals de prof hier voor de verdwijning van een aantal studenten.''
,,Wacht even!'', riep Tom Poes uit. ,,Kom eens buiten kijken!''
,,Heb ik nog niet genoeg geleden?'', vervolgde heer Ollie met toonloze stem. ,,De poolwind heeft mij tot in het merg verkild, terwijl ik gebukt ging onder een knagend geweten en de hoed van de professor die mij enige warmte bracht. En nu, net nu ik dacht, dat er nog hoop voor mij was...''

Zijn stem stierf weg, overmeesterd door smart, maar er was niemand die het opmerkte. Want de heer Bas was Tom Poes naar buiten gevolgd en stond nu met grote ogen naar een groepje jongeren te kijken, dat met vervallen spandoeken over de heuvels naderdromde. En op de voorgrond zat de ambtenaar eerste klasse Dorknoper verwilderd rond te kijken.

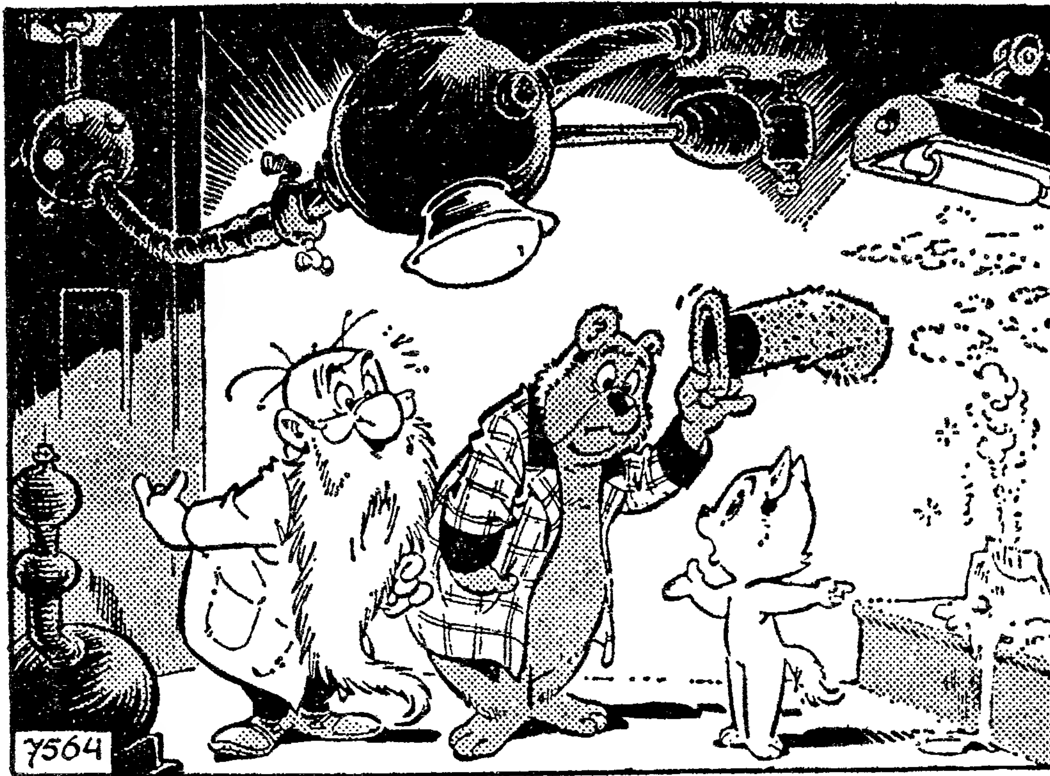

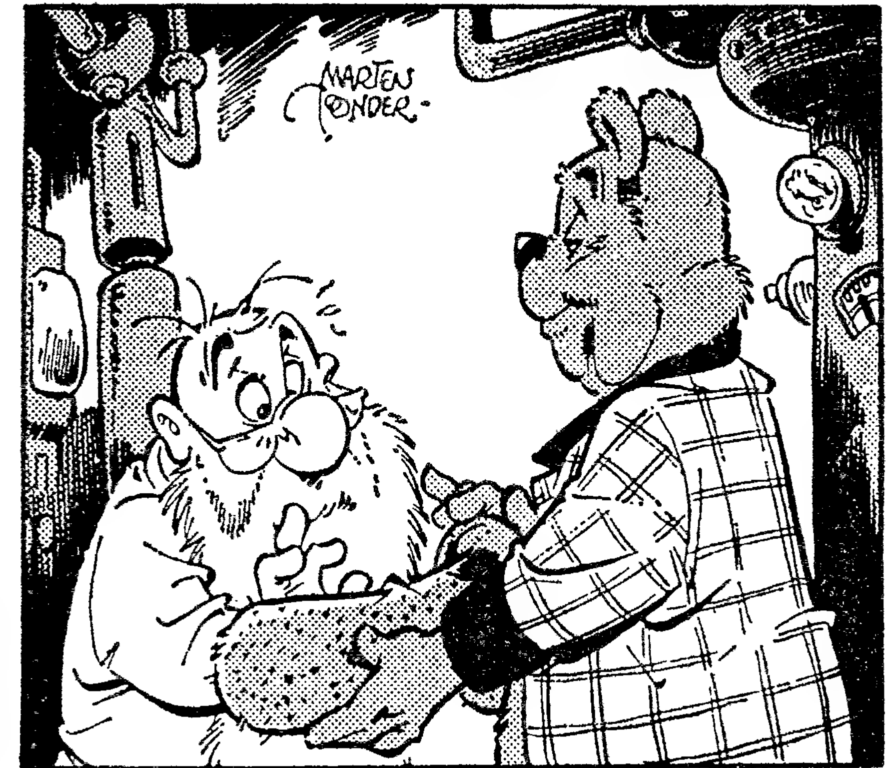

7563 De ambtenaar Dorknoper keek verwilderd om zich heen.
,,De dag breekt aan'', zei hij tot zichzelf. ,,De veenkolonisten zijn weg... en kijk, de heren studenten trekken ook af. Ik wist wel, dat ik hen met een bezadigd woord op het onwettige van hun gedrag kon wijzen. Maar het heeft wel het uiterste van mij gevergd. Wat een nacht!''

,,Meneer Dorknoper'', sprak commissaris Bas naar voren tredend. ,,Gelukkig dat ik u zie voor de nacht valt. Dat voorkomt een politionele dwaling; hoewel ik Bommel toch scherp in de gaten zal houden. Wat is er precies gebeurd?''
Helaas, de ambtenaar eerste klasse kon hem niet veel inlichtingen over heer Ollie verstrekken. Hij beklaagde zich slechts over nachtelijk overwerk door een lapsus van waterstaat — en over protestacties van opstandige elementen.
,,Het was regelrechte mishandeling van een ambtenaar in functie!'', zo riep hij bewogen uit. ,,En nergens was een politiebeambte te zien, meneer Bas! De ordebewaring vraagt toch werkelijk om een nieuwe benadering!''
Intussen stond heer Bommel nog steeds in het laboratorium, en door de warmte die daar heerste begon hij langzaam tot zichzelf te komen.
,,Ik begrijp het niet,'' mompelde hij. ,,Ik had op de verkeerde knop gedrukt, zodat ik in het limbo terecht kwam, als iemand begrijpt, wat ik bedoel. Daar moest ik eeuwig omgaan, als straf voor mijn zonden — en de enige warmte kwam van deze hoed die mij nageworpen werd...''
,,Der hoed,'' zei professor Prlwytzkofski met verstikte stem. Hij hief het betraande gelaat op, en staarde verdrietig naar zijn hoofddeksel.
,,Der assistent Pieps heeft der aldaaglijkse versneden,'' fluisterde hij stil voor zich heen. ,,En dezer deugeniets draagt ja mijner zondagse. Ach, ik kan ook gans gener hoogachting meer verwachten.''
Maar heer Ollie luisterde niet naar hem. Hij keek vragend om naar Tom Poes, die hem aan de mouw getrokken had.

7564 „U bent gewoon weer terug, heer Ollie", zei Tom Poes. „Ik heb de derde knop gevonden, en toen ik die had ingedrukt werd al het werk van de verdwijnpunter ongedaan gemaakt. Dorknoper is nu weer terecht en de studenten ook. Maar het toestel is verloren gegaan. Iedere keer dat het gebruikt werd, sleet het, zodat de werking steeds slechter werd — en nu is het helemaal gesmolten."

„Ach, zit het zo!", mompelde heer Bommel. Hij nam het hoofddeksel af om beter te kunnen denken, en vervolgde: „Dat had ik kunnen weten wanneer men mij niet zo had afgeleid. Ja, ja, de verdwijnpunter sleet! Dat dacht ik al, want het deurtje waardoor ik in het begin zo gerieflijk terug kon komen, was er later niet meer..."

„Praw!", riep professor Prlwytzkofski, die gespannen geluisterd had. „De heren studenten zijn alzo weder terecht; dat is ja schoon! Een gans groter verluchtering. En der apparatuur is verzwonden, afgenut en verslijterd, zoals ik bereids vreesde. Schade. Maar het is wellicht beter zo, nu ik mijn eigener boze aanlaag heb ontdekt. Ik ben een doller wetenschappelijker, evenzo als de rest."

„Trek het u niet zo aan," sprak heer Ollie die zich nu geheel hersteld had. „Zelfs ik, als heer van stand, heb mij even laten gaan met die helse machine; laat dat u tot troost zijn. Weet u wat? Kom gezellig bij mij eten. De avond valt en ik weet zeker, dat Joost bezig is aan de maaltijd."

Zo sprekende reikte hij met een mooie glimlach de hoed weer over aan de opklarende geleerde.

7565 — De heer Dorknoper had in de verte zijn hoed en jas ontdekt, en nu was hij bezig zijn uiterlijk weer in orde te brengen. Zijn houding was echter vervallen, want hij was uitgeput door de bezigheden van de laatste uren en zeer, zeer hongerig.

,,Het leven van een ambtenaar eerste klasse is vol moeilijkheden,'' sprak hij klagend. ,,Vooral wanneer men hem verantwoordelijk stelt voor de fouten en nalatigheden van de ambtelijke molen.''

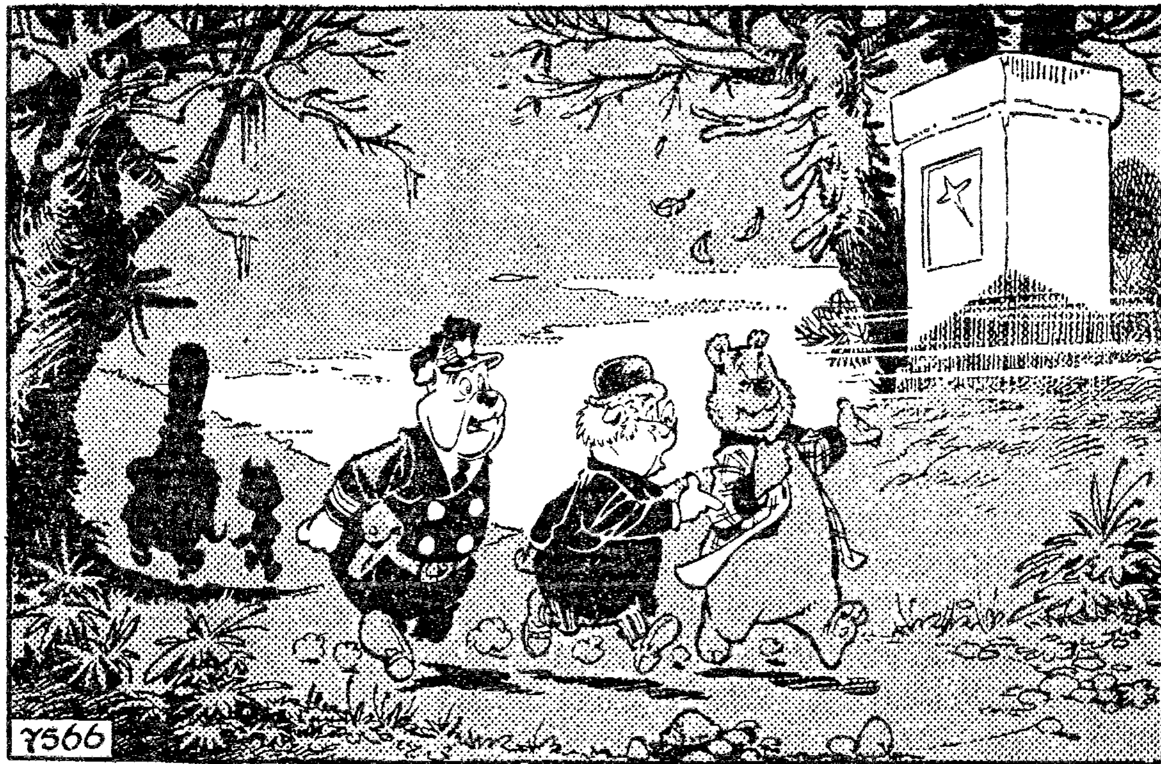
,,Ja, ja,'' zei commissaris Bas wat ongeduldig. ,,Maar hoe staat het nu met het gedrag van Bommel? Door zijn schuld werd u vermist en ik raad u aan een klacht in te dienen!''

,,Een aanklacht?'', herhaalde de hooggeplaatste klerk terwijl hij in zijn jas schoot. ,,Hm, misschien tegen die studenten. Hun betoging verliep hoogst onwettig, meneer Bas. Maar die veenwerkers verkeren in kommervolle omstandigheden, dat heb ik zelf gezien. Ik zal een aanvraag om steun welwillend aan de overheid doorgeven. Aangenomen natuurlijk, dat die op de voorgeschreven wijze in drievoud wordt ingediend.''

De politiechef zuchtte. Het was hem duidelijk, dat de zaak hem ontging en dat stemde hem bitter na alle moeite die hij gedaan had.

Op dat moment hoorde hij het geluid van stemmen achter zich en toen hij zich korzelig omkeerde, zag hij heer Ollie met Tom Poes en professor Prlwytzkofski uit het laboratorium komen.

,,Niet zo somber, commissaris!'', sprak de eerste glimlachend. ,,Het was een zware dag, maar toch heb ik een open oog voor de moeilijkheden van anderen. Weet u, het is mooi om heel stilletjes licht te brengen in de harten van verdrietige en teleurgestelde lieden. En daarom nodig ik u beiden uit voor een eenvoudige maaltijd.''

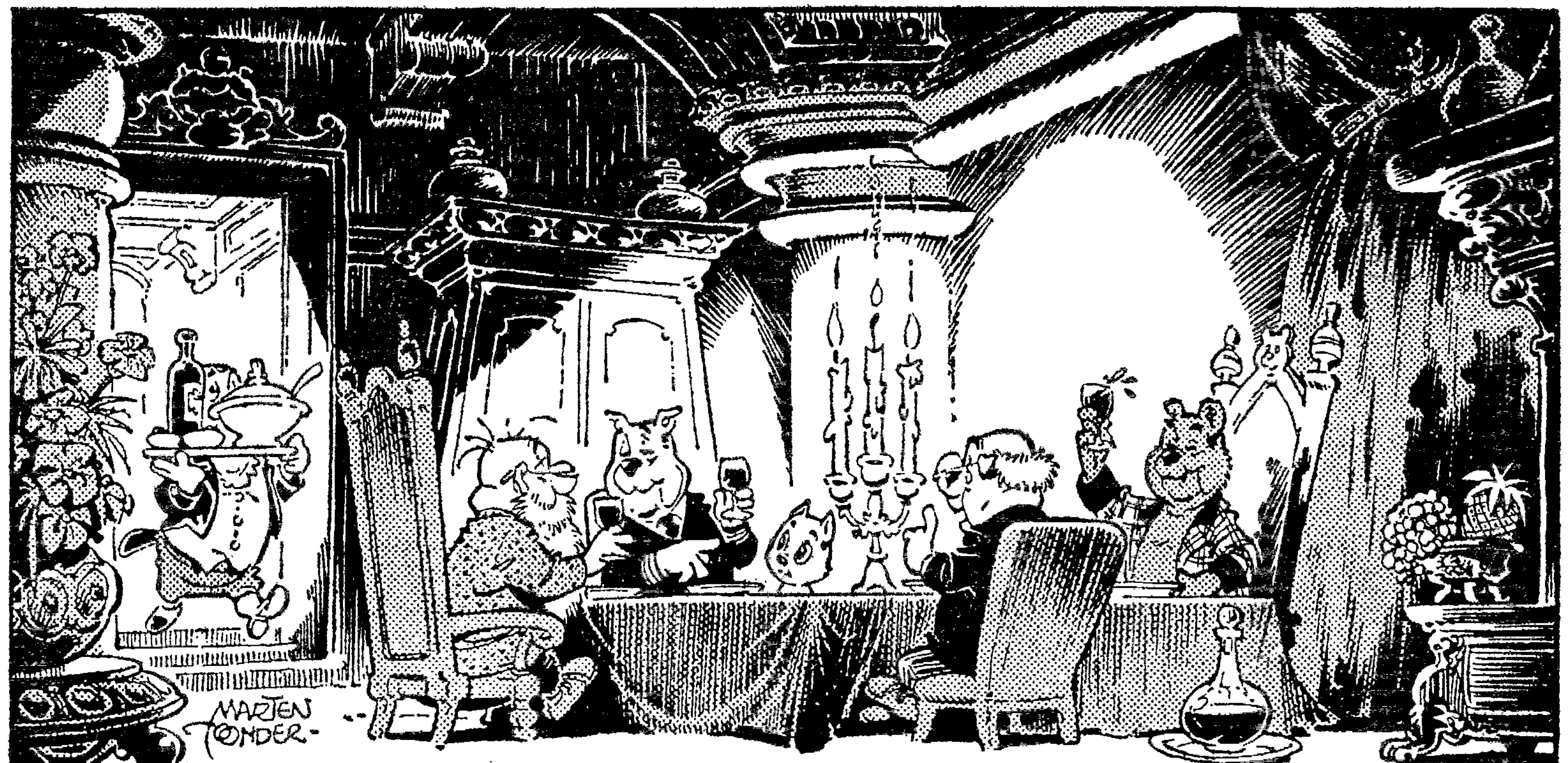

7566 — Door de uitnodiging van heer Bommel was iedereen weer wat opgeleefd en men kon het groepje dan ook opgewekt door de avondschemering naar Bommelstein zien trekken.
,,Nu ik nog eens rustig nadenk'', sprak de ambtenaar Dorknoper die naast de gastheer ging, ,,herinner ik mij dat ik bij u moest informeren naar een verdwenen flevelhuisje!''
,,Een verdwenen huisje?'', herhaalde commissaris Bas met een frons. Maar heer Ollie glimlachte slechts.
,,Daar staat het,'' zei hij wijzend. ,,Door het indrukken van de derde knop is alles weer zoals het was. Ik weet zeker, dat u zelfs de afval weer zult aantreffen op de plek waar we hebben gepiknikt, als u begrijpt wat ik bedoel.''
Deze uitleg was echter niet begrijpelijk voor zijn metgezellen; de enige die het volgen kon, was professor Prlwytzkofski, die met Tom Poes de achterhoede vormde.
,,Het was ener grootaardiger apparatuur!'', riep de geleerde schallend. ,,Maar gruwzaam gevaarlijk!''

Het geluid van zijn stem werd voortgedragen op de wind en bereikte zodoende ook het oor van de bediende Joost, terwijl deze uit een torenvenster de herfstgeuren opsnoof.
,,Dat is heer Olivier!'', sprak hij tot zichzelf. ,,Met gasten, zie ik. Ik vreesde het reeds, als men mij toestaat; het wordt tijd voor de maaltijd. En dat terwijl ik geen blikopener bij de hand heb.''
Hij repte zich zorgelijk naar de keuken en daar was hij even later bezig met een hamer en een schroevedraaier. Want het bereiden van een eenvoudige, doch voedzame maaltijd is niet altijd eenvoudig werk; dat wordt wel eens voorbijgezien.

7567 Toen heer Bommel met zijn gezelschap op Bommelstein aankwam, stond Joost hem reeds op te wachten.

,,Welkom thuis, heer Olivier'', sprak de trouwe knecht. ,,Ik hoop, dat u zich prettig vertreden heeft. En het doet me genoegen de heer Dorknoper te zien, als ik mij verstouten mag.''

,,Mij ook, Joost'', zei zijn meester glimlachend. ,,Het vertreden was maar zo, zo; maar alles is goed afgelopen. Ik heb gasten meegebracht, zoals je ziet. Is het eten klaar? En waarom heb je een verband om je vinger?''

,,Ik heb mij bezeerd, met uw welnemen'', verklaarde de bediende. ,,Aan de beitel en de hamer die ik voor de saucisses fumées en rouelles nodig had. U kunt aan tafel gaan als u wenst.''

Nu, dat wenste iedereen, en even later zaten allen om de tafel geschaard, terwijl Joost de eerste schalen opdroeg, samen met een fles wijn die hij snel uit de oven had gehaald.

,,Het was een leerzame dag'', sprak heer Ollie. ,,Ik voor mij...''

,,Ik dacht, dat het een nacht was'', onderbrak de ambtenaar eerste klasse. ,,Maar nu is het alweer nacht, dus ik moet me vergissen. Hoe moet dat nu met mijn overwerkformulier?''

,,Laat het lopen'', stelde de commissaris voor. ,,Beambten moeten zo veel over hun kant laten gaan. Ik voor mij laat van alles lopen.''

,,Ik voor mij,'' hernam heer Bommel, ,,heb ingezien, dat het heel gevaarlijk is voor een heer over een verdwijnpunter te beschikken. Dat kan heel makkelijk zijn mooie inborst beschadigen. Maar door..''

,,Niet alleenlijk voor ener heer'', riep professor Prlwytzkofski uit. ,,Ook voor ener wetenschappelijker! Der kan zeer licht verrukt worden — en dat mocht gans schadelijk worden kunnen voor der studentenbestand!''

,,Maar'', besloot heer Ollie, ,,door het ingrijpen van de jonge vriend hier, is de derde knop op tijd ingedrukt. Op je gezondheid, Tom Poes!''

EINDE VAN DIT VERHAAL 72/124

Heer Bommel en het verdwijnpunt

Heer Bommel op het punt van verdwijnen

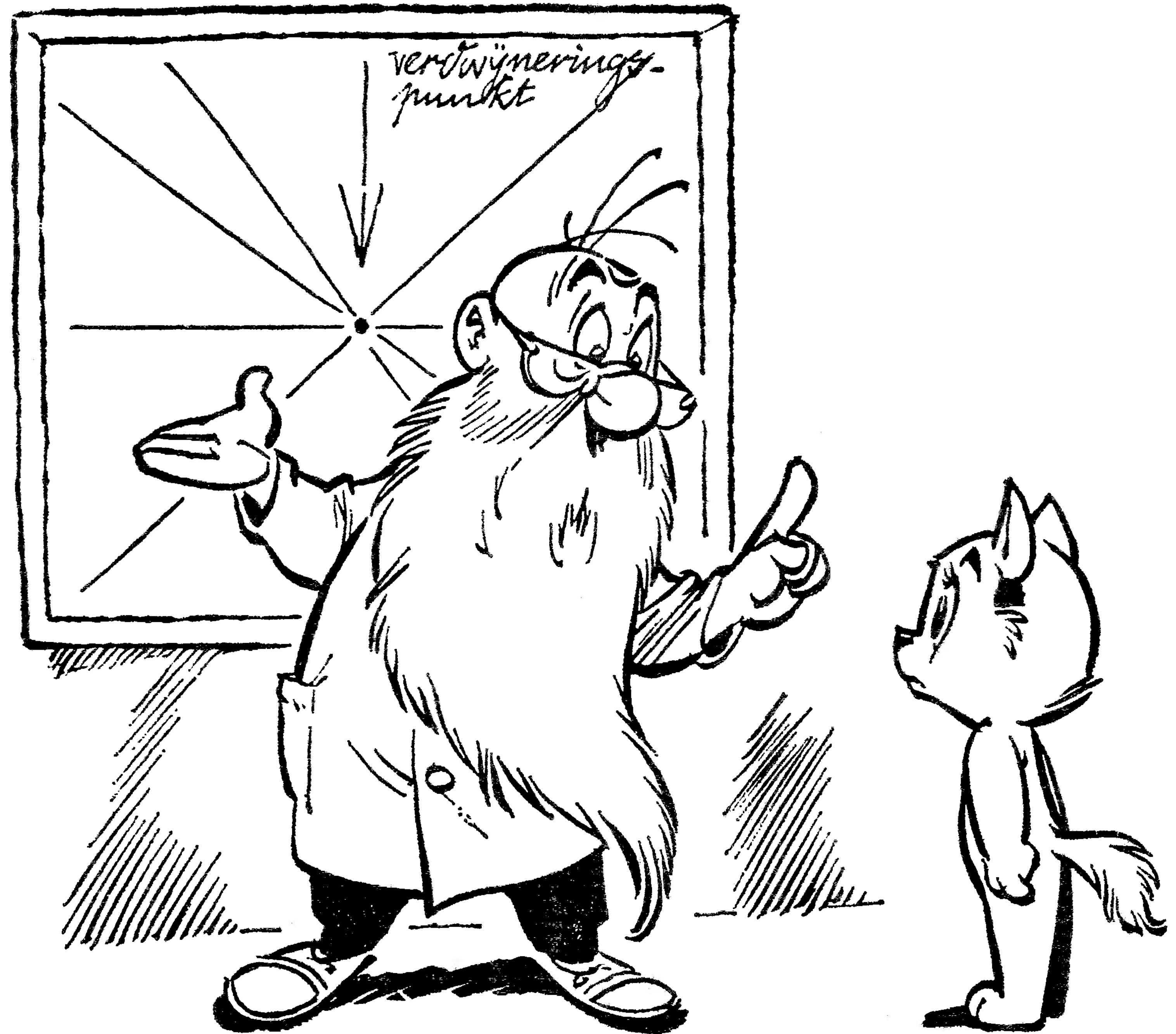
Zoals trouwe lezertjes weten is er ieder jaar wel een periode waarin heer Bommel verhinderd is in druk te verschijnen.

Soms wordt dit veroorzaakt door vakantiemoeheid en een andere keer door ontspanningswerkzaamheden.

Dit keer is de oorzaak echter ernstiger; hij is zoekgeraakt door een ondoordacht gebruik van het Verdwijn Punt.

,,Een doller zaak'', aldus prof. dr. Prlwytzkofski, tot wie Tom Poes zich om hulp wendde. ,,Der Boml moet ja in der punt gevallen zijn waarin gelijklopende lijnen elkaar snijden zouden wanneer ze genoegzaam verlangerd worden.''

Deze uitleg gaf Tom Poes niet veel steun, en het is te vrezen, dat het vinden van heer Ollie even zal duren. Het relaas van zijn lotgevallen zal dan ook voor enige weken worden onderbroken. Op woensdag 26 juli hoopt hij echter weer aanwezig te zijn.

720628

Heer Bommel nadert het Verschijn- en Verdwijnpunt

De plaatsing van Tom Poes' lotgevallen is enige tijd vertraagd door ziekte van zijn biograaf Marten Toonder. Heer Bommel herstelt momenteel langzaam van de inzinking die hem bevangen heeft door uitputtend bezoek aan het ziekbed. Zijn teer gestel kon daar volstrekt niet tegen. Met behulp van geneeskrachtige en versterkende middelen die de behandelende geneesheer hem heeft vooreschreven, hoopt hij echter zijn avonturen op vrijdag 8 september te kunnen hervatten.

Deze avonturen zullen als titel dragen: Heer Bommel en het Verdwijnpunt.

72 07 28

Omtrent de toestand waarin Heer Bommel nu verkeert

Van verscheidene kanten is gevraagd naar de toestand waarin Heer Bommel en Tom Poes verkeren. Zij zouden immers eind juli weer in onze kolommen terugkeren. Bericht is dat hun geestelijke vader, Marten Toonder, wegens ziekte niet in staat was de avonturen van het tweetal te begeleiden.

Van medische zijde ontvingen wij de volgende brief:

Uw veel geprezen medewerker O. B. Bommel is geruime tijd met vakantie gegaan en nu al weer een hele periode in de WW. Ik verdenk hem ernstig van simulatie, althans neurotische klachten en acht een rapport van een controlerend geneesheer noodzakelijk, dan wel een psychiatrisch consult met collega Zielknijper. Ik hoop dat u uw lezertjes niet te lang meer door deze platte figuur laat duperen.

Ook in hooggeleerde kring (voor zover althans de schrijver van het onderstaande de titel "prof." rechtmatig voert) acht men zich gedupeerd door de afwezigheid van onze striphelden. Uit een ver land kregen wij de volgende brief (de oorspronkelijke spelling is aangehouden):

Zeer Vereerde Heer Schriftleider,

Durf ik ja informeren waar dan der Bommel blijft? Eindgeldig feelt hij ons nu schoon maanden en maanden, wat ons zeer beduurt. Ons geschiedt weinigstens recht wanneer u ons inwandvrij uitkomst geeft hoe het met zijner krankheid gesteld is en wanneer wij hopen durven hem weder te treffen. Ik heb geen erg jegens u, en ik laat ook niets op hem komen, maar zonder der Bommel vind ik uw tijding wel wat langwijlig, al heb ik goedematig niets te bemerken op lieden als Strumfhosen en zijnergelijken.

Ik wens heer Bommel goede betering, maar hij zal zich weer aanbieden. Elkenvals verwacht ik naricht van u. Te lang schoon ben ik arbeidsloos.

Hoogachtingsvol,
PROF. PRLWYTZKOFSKY.

Of heer Bommel zich spoedig zal "aanbieden" is ons onbekend. Wel weten we dat de heer Toonder het ziekbed intussen heeft mogen verlaten, en we hopen dat hij spoedig weer in staat zal zijn verslag uit te brengen van 's Heren Bommels en Tom Poes' belevenissen.

720817